

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 536

Poznań, wtorek dnia 19 listopada 1929

Rok XXIV

I. Ds. 52. 29.

Postanowienie

Zarządzone uchwałą Miejskiego Urzędu Policyjnego w Poznaniu z dnia 5. 11. 1929 r. zajęcie czasopisma Kurjer Poznański Nr. 512, z 5. 11. 1929 r. w artykule: p. t. Parlament odroczone — odpowiedzialność rządu trwa.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział IV. Karny po myśli art. 76. rozp. Prez. Rzeczyp. z dnia 10 maja 1927 r. Dz. Ust. Nr. 45 poz. 398. w brzmieniu ogłoszonym rozporządzeniem Min. Sprawiedliwości z 4. 1. 28. Dz. Ust. Nr. 1. poz. 1. po wysłuchaniu Prokuratora Sądu Okręgowego zatwierdza: o tyle ile odnosi się do ustępów: czwartego, piątego, szóstego i siódmego t. j. od słów: Jakżesz w tem świetle do słów: i przed potomością, natomiast uchyla się co do innych ustępów artykułu. ileż o ile w treści zajętych ustępów artykułu zawarte są cechy przestępstwa (art. 38. rozp.) z §§ 185. 186. k. k. łącznie z art. 5. rozp. Prez. z dnia 10 maja 1927 r. Dz. Ust. Nr. 45. poz. 399. w brzmieniu ogłoszonym rozporządzeniem Min. Sprawiedliwości z 4. 1. 28. Dz. Ust. Nr. 1. poz. 2. dalsze ustępy tych nie zawierają. Zakazuje się rozpowszechniania zajętej części czasopisma.

Nakazuje się ogłoszenie niniejszego postanowienia o zatwierdzeniu zajęcia na naczelnym miejscu tego samego działu co zajęty artykuł czasopisma Kurjer Poznański, w najbliższym lub następnym numerze czasopisma w myśl art. 77 powołanego rozporządzenia Prez. pod rygorem z art. 60 i 62 tegoż rozporządzenia.

Poznań, dnia 11. 11. 1929 r.
Sąd Okręgowy Wydział IV. Karny
(—) Ryniawiec (—) Dobrowolski
(—) Janusz.

O prawdziwą reformę ustroju

W dniu dzisiejszym prezes Rady Ministrów Świtalski ma zainaugurować cykl odczytów ministerjalnych na temat zmiany konstytucji. Mówimy się tylko cieszyć, że nareszcie zapewne dowiemy się, jakie są konkretne zapatrywania rządu na sprawy konstytucyjne, i jak ustosunkowuje się on do projektu klubu B. B., który wywołał krytykę nie tylko w niezależnych kołach politycznych, lecz wśród naszego świata prawniczego. Dotychczas rząd milczał na ten temat, pozwalając angażować się jedynie plk. Sławkowi w sposób bardzo niefortunny.

Nie wiemy, czy odczyty ministrów wznicią wśród społeczeństwa zainteresowanie dla tych spraw tak duże, jakie istniało jeszcze kilka lat temu. Obóz pomajowy, który uskarża się obecnie na zubożenie kraju, pada ofiarą własnego systemu, polegającego na odsuwaniu społeczeństwa od spraw politycznych, powierzonych jednej tylko osobie, a skierowywaniu uwagi społeczeństwa jednostronnie na kwestje gospodarcze. Swego czasu przestrzegaliśmy przed tem. Niestety nie słuchano nas.

Zainteresowanie dla spraw ustrojowych trzeba będzie w szerokich warstwach na nowo wzbudzić. Uważamy to za konieczne, jako szczerzy zwolennicy reformy ustroju. Niestety nie wzbudza tego zainteresowania i zaufania ludzie, którzy zmarnowali wielkie możliwości

W obronie ziem zachodnich

Zebrań Stronnictwa Narodowego w Wilnie — Referat prof. B. Winiarskiego

Wilno, 19. 11. (Tel. wł.) Odybło się tu wielkie zebranie Stronnictwa Narodowego pod przewodnictwem posła prof. Komarnickiego.

Sprawę umowy likwidacyjnej z Niemcami przedstawił poseł prof. Winiarski z Poznania, podkreślając szkodliwie dla Polski postanowienia tej umowy. Po wyczerpujących wywodach mówców jednomyślnie uchwalono rezolucję, protestującą przeciwko umowie i wzywającą Sejm, by jej nie zatwierdził. Uchwała ta, najlepiej świadczy, że nie tylko Poznańskie i Pomorze, ale także polskie Wilno ocenia

nałężycie niebezpieczeństwo niemieckie.

Następnie poseł Wierczak omówił obecną sytuację gospodarczą. Uchwalono zwrócić się z wezwaniem do Sejmu, aby po zebraniu się w grudniu przeprowadził pracę nie tylko nad rewizją konstytucji i budżetem, ale także, aby dokładnie rozpatrzył sprawozdanie Najwyższej Izby Kontroli Państwa. Ponadto uchwalono zwrócić się do Prezydenta Rzeczypospolitej z prośbą o udzielenie dymisji obecnemu rządowi.

Także Rzeszów protestuje

Rzeszów, 19. 11. (Tel. wł.) W niedzielę odbyło się posiedzenie rady okręgowej Stronnictwa Narodowego w Rzeszowie przy udziale licznych delegatów ze wszystkich powiatów. Przewodniczył dr. Liwo, prezes rady.

O godz. 1-szej w południe w pełnionej sali „Sokoła” odbyło się pu-

bliczne zebranie Stronnictwa Narodowego przy udziale przeszło 800 osób. Przewodniczył dr. Hakala, referaty wygłosili poseł prof. St. Stroński i p. Bolesław Eustachiewicz ze Lwowa.

Jednomyślnie uchwalono ostrą rezolucję, skierowaną przeciw układowi likwidacyjnemu z Niemcami.

Po wyborach komunalnych w Prusiech, Saksonji i Hesji

Berlin, 19. 11. (Tel. wł.) Jedną z charakterystycznych cech wyborów jest silny ubytek głosów komunistycznych w szeregu miast, np. w Lipsku, Oberhausen, Hanowerze, Erfurcie, Kolonii, Kilonji. Przybyło głosów komunistom tylko w Berlinie, Frankfurcie nad Menem, Magdeburgu i Trewirze, przybytek ten jednak — poza Berlinem nie jest znaczny.

Wzrost sił narodowych socjalistów (hitlerowców) jest gdzieś tam wprost ogromny. W Berlinie liczba ich głosów od czasu zeszłorocznych

wyborów do Reichstagu wzrosła z 39.052 na 132.031. W prowincji brandenburskiej hitlerowcy uzyskali w r. 1925 głosów 3440, obecnie 70.430; w Westfalji w r. 1925 6640 g., obecnie 62.411. W Dreźnie od czasu wyborów do Reichstagu liczba głosów hitlerowców wzrosła z 8224 na 17.030, w Plauen hitlerowcy zdobyli 12 mand. zamiast dotychczasowych 5, w Zwickau 7 (poprzednio 0). W całych Prusiech stan posiadania hitlerowców od zeszłego roku podniósł się.

Następstwa tej taktyki były takie. Ze obóz, który przeprowadził poprawki p. Bartla, został zredukowany do liczby 80 posłów, natomiast większość w Sejmie uzyskały żywioły radykalne, przeciwnie naprawie ustroju, gotowe natomiast go pogorszyć.

I wówczas klub B. B., zupełnie nie licząc się z rzeczywistością, wystąpił z projektem nowej konstytucji, który przeczył rozsądkowi, prawu i potrzebom narodu. Wybór prezydenta w powszechnym głosowaniu, udział w wyborach wojska, możność unieważnienia mandatów poselskich przez Prezydenta Rzeczypospolitej — to są te najbardziej rażące tendencje projektu, który zmierza do wywrócenia równowagi politycznej w kraju, a podyktowany jest chęcią utrzymania za wszelką cenę obecnie rządzącego obozu przy władzy.

W związku z tem dążeniem opinia publiczna zrozumiała, że nagle, choć spóźnione forsowanie sprawy konstytucji ma na celu odwrócenie uwagi od spraw bolesnych, jak proces Czechowicza i „Uwagi” Najwyższej Izby Kontroli Państwa.

Stronnictwo Narodowe, obojętne na epitety p. Sławka, który jeszcze w ostatniej „Gazecie Polskiej” umieścić je raczył między komunistami, traktować będzie sprawę rewizji konstytucji poważnie i rzeczowo. Stronnictwo Naro-

dowe dało dowód, że umie do tej sprawy przystępować bezinteresownie i z całym poczuciem odpowiedzialności. — Dowodem jest jego stanowisko w roku 1926, gdy następowała pierwsza zmiana konstytucji, dowodem są jego obecne pozytywne projekty, gruntownie prze-myślane.

Reforma ustroju jest konieczna. Ale będzie ona możliwa pod dwoma warunkami: gdy nastąpi oczyszczenie atmosfery po wyjaśnieniu spraw, poruszanych przez Najwyższą Izbę Kontroli, i gdy kraj będzie miał poczucie, że reformę przeprowadzają ludzie bezinteresowni, myślący nie o sobie, lecz o Polsce.

Prof. B. Winiarski, poseł z Klubu Narodowego, wygłosił we Wilnie odczyt o reformie konstytucji. Mówca wykazał dobitnie wielkie błędy projektu obozu rządowego i przeciwstawił im wnioski, zgłoszone przez Klub Narodowy. Podkreślił on, że zdaleko idąca wszechwładza Prezydenta musi stworzyć rządy grupy niekontrolowanej, że brak równowagi między władzą wykonawczą a ustawodawczą jest niewłaściwy, że niezapewnienie Polsce panowania praworządności w wysokim stopniu szkodzi interesom Polski nazewnątrz i wewnątrz, a poprawy sejmowania nie da się skutecznie bez zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu, o czem wcale projekt obozu rządowego nie wspomina.

Stronnictwo Narodowe, domagając się wprowadzenia Rady Stanu, która by dawała opinie o ustawodawstwie i dekreтах rządowych, przez zgłoszenie wniosku o wprowadzenie Trybunału Konstytucyjnego, któryby ostatecznie stanowił o zgodności postępowania władz z obowiązującym prawem konstytucyjnym, przez wprowadzenie istotnego systemu dwuizbowości ciała prawodawczego, przez udoskonalenie prawa budżetowego, przez ograniczenie zbyt wybujałych przywilejów poselskich, przez osłabienie możliwości lekkomyślnego obalania rządów w Polsce, — daje jasne wskazania naprawy naszego ustroju.

W dyskusji podkreślano m. in., że gdyby władza wykonawcza była niekontrolowana, umowa likwidacyjna z Niemcami stałaby się już prawem. Wystarczy zupełnie zwiększyć kompetencje Prezydenta przy tworzeniu rządu i nadać mu prawo weta w stosunku do ustaw. Ale kontroli znosić nie można.

Organ min. Moraczewskiego sekciarze a „oszustwa” katolików

Stojący w najbliższych stosunkach z min. Moraczewskim organ socjalistycznej Frakcji Rewolucyjnej „Przedświt” napada na „katolicyzm wojujący”, na stanowisko Stolicy Apostolskiej wobec Polski i wyrzuca Kościołowi w Polsce, że „prześladuje” marja-witów i sekty:

„Zarówno — pisze „Przedświt” — w stosunku do marjawitów, jak i do t. zw. kościoła narodowego rozpętano burzę oszczerstw, procesów, wykorzystywano każdą słabostkę, każdy błąd, by tylko męczyć, aż zmęczono dokładnie. I rezultatem właśnie zmęczenia jest niedawny list Kowalskiego o zgodzie z Rzymem, było wstąpienie Huszny do kościoła prawosławnego”.

Czy głos „Przedświtu” nie jest wymowną ilustracją stosunków panujących w okresie „sanacji moralnej”?

Z powodu oświadczenia Związku Obrony Kresów Zachodnich

Daliśmy przed kilku dniami w „Kurjerze Poznańskim” wyraz niezadowoleniu z powodu milczenia w sprawie umowy likwidacyjnej Związku Obrony Kresów Zachodnich i stwierdziliśmy, że niezadowolenie wyrażano również na zgromadzeniach politycznych. Nie mogło być inaczej.

Komunikat oficjalny polskiego ministerstwa spraw zagranicznych pojawił się 2 listopada. Już na tydzień przedtem prasa niemiecka podawała na ten temat informacje wysoce Polaków niepokojące, o których w piśmie swem referowaliśmy, podkreślając z całym naciskiem grożące sprawie narodowej niebezpieczeństwo. Po pojawieniu się komunikatu M. S. Z. wystąpiliśmy bezwzględnie przeciwko umowie a w obronie ziemi. Odbyło się kilka zebrań protestujących. Przeciwno tym, co umowę zwalczała, a w sensie zamazującym smutną prawdę ruszyła cała prasa, idąca oficjalnie czy nieoficjalnie w kierunku „sanacyjnym”, poczynając od „Dzienia Pozn.”, aż do gazet Chrześcijańskiej Demokracji p. Teski. Związek Obrony Kresów Zachodnich milczał w tej sprawie pierwszorzędnej dla żywiołu polskiego.

Naszem zdaniem Z. O. K. Z. był powinien pierwszy w tej kwestii wystąpić. Miał on możność dowiedzenia się prawdy, bez porównania łatwiejszą od prasy naszej, zważywszy charakter organizacji, oraz stosunki, łączące jej kierowników z obozem rządowym. Uplwał czas. Po długim szeregu dni rząd główny Z. O. K. Z. zwołał konferencję poufną, której przebieg — według informacji przez nas otrzymanych — musiał poważnie budzić wątpliwości, tem bardziej, że przypominała się rola, jaką Z. O. K. Z. odegrał w swoim czasie w sprawie „Beiratów”. To też słuszenie opinia publiczna wywierała nacisk na Z. O. K. Z.

Lecz przejdźmy do samego oświadczenia zarządu głównego Z. O. K. Z., ogłoszonego w wczorajszym numerze wczorajszym. Stwierdziliśmy już wczoraj i powtarzamy to dzisiaj, że zasadniczo oświadczenie to zgodne jest z ujawnionem już stanowiskiem żywiołów w społeczeństwie, czujnych w sprawie ziem zachodnich. Jeżeli chodzi o przeszłość, to nieznane dotąd informacje zawierają następujące ustępy:

„W szczególności w ciągu ostatnich minionych trzech lat Związek z okazji każdorazowego odwoływania się do społeczeństwa... zawsze przypominał i podnosił w przedkładanych rezolucjach konieczność szybkiego i całkowitego zrealizowania praw likwidacyjnych oraz poprzez szereg interwencji zwracał szczególną uwagę kompetentnych najwyższych czynników urzędowych na sprawę powyższą.

„Między innymi w roku zeszłym złożył Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej

memoriał, oświetlający zagadnienie niemieckie w Polsce, w którym szczególnie silnie podkreślono konieczność całkowitego wyczerpania likwidacji. Kopję tegoż memoriału doręczono latem br. zainteresowanym panom ministrom obecnego gabinetu, przypominając zeszłoroczne postulaty nasze. Jeszcze przed niespełna rokiem delegacja Związku interpelowała na audjencji w ministerstwie spraw zagranicznych o widoki w sprawie likwidacji i otrzymała zapewnienie, że likwidacja bezwzględnie zostanie wykonana”.

Mimo to wszystko — a Z. O. K. Z. to przecież nie „opozycja”, nie „endecja” — mimo to wszystko nietylko nie przeprowadzono likwidacji mienia niemieckiego do końca, nietylko zrezygnowano z prawa likwidacji w stosunku do 30. tysięcy hektarów, lecz — bez najmniejszego związku z planem Younga — zręczono się zupełnie dobrowolnie prawa pierwokupu w stosunku do 12 tys. osad, stworzonych przez pruską Komisję Kolonizacyjną, a utrzymujących około 70 tysięcy kolonistów!

Postulaty merytoryczne Z. O. K. Z. w sprawie podpisanej umowy likwidacyjnej oraz przygotowującego się układu handlowego odpowiadają — jak już zaznaczyliśmy — poglądom czujnej opinii publicznej. Wypływają one — podkreśla to słuszenie oświadczenie Z. O. K. Z. — nietylko ze „zdrowych zasad narodowych”, ale wprost ze „względów ogólnoludzkiej etyki, które każą naprawić i znieść krzywdzące naród polski skutki polityki germanizacyjnej rządu pruskiego”. A konserwatywny organ „ziemiański” stwierdził, że takie postępowanie byłoby — niepolskie. Gazety zaś Chrześcijańskiej Demokracji p. Teski obwieściły, że byłoby to — niechrześcijańskie...

Postulaty swe skierowuje Z. O. K. Z. pod adresem rządu. Tymczasem rząd jest już w tej sprawie zaangażowany, a uzależnienie wykonania umowy likwidacyjnej od „nieprzyjęcia planu Younga w Niemczech czy u nas” nie jest zgoda bronią, chroniącą społeczeństwo istotnie od zła. Czy plan Younga będzie przyjęty, czy nie — a niewątpliwie będzie przyjęty, należy umowę likwidacyjną obalić. Może to uczynić tylko parlament, odmawiając upoważnienia ratyfikacyjnego. Umowa likwidacyjna nietylko idzie w sprawie likwidacji mienia niemieckiego dalej, aniżeli plan Younga, ale każe się Polsce zrzec prawa pierwokupu w stosunku do osad pruskiej Komisji Kolonizacyjnej, co — jak już zaznaczyliśmy — nie stoi w żadnym związku z planem Younga.

Jeżeli przeto chodzi o to, co przez rząd zostało już podpisane, muszą postulaty nasze skierować się pod adresem nie rządu, lecz ciała ustawodawczego.

Czy to także w imię „sanacji” stosunków?

Likwidowany majątek niemiecki skarb państwa sprzedał za 589 tys. zł, a nabywca ma za część tylko jego dostać do 540 tys. zł.

Nabywcy majątków państwowych robią czasami dobre interesy. O jednym z takich wypadków informuje sprawozdanie Naczelnej Izby Kontroli Państwa, omawiając gospodarkę ministerstwa reform rolnych. Oto słowa sprawozdania: (str. 457).

„Na podkreślenie zasługuje stwierdzenie przez Kontrolę fakt pominięcia przez ministerstwo względnie Państwowy Bank Rolny kupna na cele parcelacyjne nieruchomości ziemskiej „Barłomino” (w pow. wejherowskim) o obszarze 500 ha ziemi ornej i 700 ha lasu.

„Aczkolwiek majątek ten wobec przymusowej likwidacji własności niemieckiej w r. 1926 przepisany był na rzecz skarbu państwa, to jednak w tym-

że roku sprzedano go osobie prywatnej za cenę złotych 589.360.

„Nabywca, któremu zakredytowano zł 269.360 uzyskał w roku sprawozdawczym pozwolenie na rozparcelowanie tylko 300 ha, za które ma otrzymać od zł 480.000 do 540.000 (po cenie 1600 — 1800 za 1 ha).

„Na tak jaskrawe faworyzowanie prywatnego nabywcy Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę ministerstwa (pismo z dnia 21. 12. 1928 r.) z prośbą o wyjaśnienie powodów, które skłoniły ministerstwo do rezygnacji z nabycia omawianego majątku — z narażeniem interesów skarbu państwa. Odpowiedzi jeszcze nie otrzymała”.

Podkłady kolejowe w oświeceniu Najwyższej Izby Kontroli Państwa

Na 213.000 podkładów dostarczonych dyrekcji poznańskiej stracił skarb przeszło pół miliona złotych

Niezależnie od sprawy zakupu przeszło 12 milionów podkładów kolejowych, którą to sprawę bada obecnie nadzwyczajna komisja sejmowa, sprawozdanie Najwyższej Izby Kontroli Państwa za r. 1928/29 porusza także nieprawidłowy odbiór podkładów, dostarczonych dyrekcji poznań-

skiej na poczet umów grudniowych 1927 r. Pokłady te badała specjalna komisja z udziałem przedstawicieli Kontroli Państwowej w ciągu czterech miesięcy od 18 lutego do 28 czerwca 1928 r. Rezultaty tej komisji przedstawia sprawozdanie Najwyższej Izby na str. 273 w sposób następujący:

Jan Kiepura

śpiewa 21 b. m.

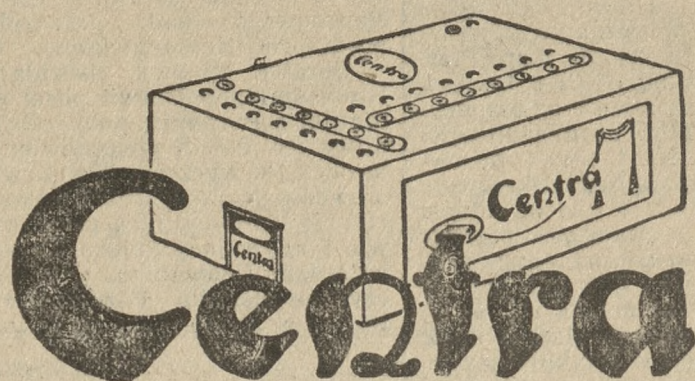
w Frankfurcie n/Menem.

Koncert ten

który będzie transmitowany przez Radjo Berlin i Poznań na całą Polskę

usłyszysz każdy

któ przy swym odbiorniku mieć będzie baterje anodowe

Pw 7163-C 28,48

Proszek i Mydło Regera najlepsze!

ność usuwania współzawodników, trafna ocenę sytuacji. Inne cechy umysłu i charakteru są dodatkiem, który kraj może wygrać, jak się wygrywa na loterii”.

To prawda, bywają rzeczy i postacie większe i mniejsze, oraz wygrane większe lub mniejsze, a także żadne, i to ze stratą wszystkich stawek.

„Odszczekanie”

Niezwykłe zaparcie się w „Dniu Polskim” (nr. 306) ze strony zachowawców grupy Janusza Radziwiła uwag prof. Estreichera w „Czasie” o bojowcach socjalistycznych, które były całkowicie zgodne z wszystkim, co zachowawcy przez lat dziesiątki głosili, wywołało, po przytoczeniu słów „Dnia Polskiego” taki okrzyk w „Tygodniku” p. Thugutta (nr. 7):

„Brawo ugodowcy! Jest to odszczekanie z pod ławy oszczerstw politycznych, jakiego jeszcze nigdy historia w ciągu tak krótkiego czasu, jak ćwierćwiecze, nie widziała”.

Jest to ze strony lewicy dla zachowawców grupy Janusza Radziwiła... pochwała mocna, ale całkowicie zasłużona.

Odczyt premjera

Warszawa, 19. 11. (Tel. wł.) Na dzisiejszy odczyt premjera Świtalskiego zostało zaproszonych do Filharmonji 1500 osób ze świata politycznego, dziennikarskiego i społecznego.

„Pluie de Fleurs”
„ERFUMY” odowosy zapach. WODY KWIATOWE
MYDŁO PUDEK
J. SZACH — WARSZAWA

**WODY KWIATOWE
MAJOLA
O PIKNYM ZAPACHU**

O ludziach „nadprzyrodzonych”

W uwagach ogłoszonych w „Przeglądzie Współczesnym” krakowskim, zbliżonym do kół zachowawczych krakowskich, wypowiada p. St. Thugutt, w uzasadnieniu swego stanowiska politycznego, m. in. takie uwagi:

„Pleni się dziś w Europie, jak chwast teoria ludzi nadprzyrodzonych... Ale Na poleonów nie hoduje się, a i tak za święty okres jego rządów Francja zapłaciła cenę straszliwą. Aby zagarnąć całą w państwie władzę, wystarczy mieć przy sprzyjających okolicznościach drapieżną wolę, jak najmniej akrapulów, umiejętność

Dalsze wyniki wyborów komunalnych w Prusiech

Na Śląsku Opolskim

Opole, 19. 11. (Tel. wł.) Przy wyborach do sejmików powiatowych na Śląsku Opolskim Polacy zdobyli: w pow. opolskim 5 mandatów, bytomskim 3, raciborskim 3, strzeleckim 4, oleskim 3, kozielskim 1, grudnickim 1.

Przy wyborach do rad miejskich Polacy uzyskali: w Bytomiu 2 mand., w Zabrze 2, w Gliwicach 1.

Opole, 19. 11. (Tel. wł.) Przy wyborach do rady miejskiej w Opolu uzyskało: centrum 18 mand. (poprzednio 15), niemiecko-narodowi 10 (9), komuniści 4 (6), socjal-demokraci 2 (1), narodowi socjal. 1 (0), demokraci 0 (1), ludowcy 1 (3), stan średni 2 (0), Polacy 0 (0). Ogólna liczba mandatów wynosi 38.

Naogół zaznaczyło się przesunięcie

W Marchji Granicznej

Pila, 19. 11. (Tel. wł.) Przy wyborach do sejmiku prowincjonalnego Marchji Granicznej („Grenzmark Posen - Westpreussen“) padło głosów na listy: centrum 41.594 (9 mandatów), socjalistów 27.750 (6 mand.), komunistów 4961 (0 mand.), bloku śródkowego, złożonego z demokratów, ludowców i stanu średniego 17.374 (4 mand.), niemiecko - narodowych 52.712 (11 mand.), hitlerowców 7334 (0 mand.),

W Prusiech Wschodnich

Królewiec, 19. 11. (Tel. wł.) Przy wyborach do sejmiku prowincjonalnego Prus Wschodnich uzyskała najwięcej głosów partja niemiecko-narodowa, bo 273.620, potem idą socjaliści — 219.301 gł., komuniści — 76.322, ludowcy — 76.156, centrum 74.250, demokraci — 44.183, hitlerowcy — 36.580, Partja Gospodarcza — 35.889, „Christlicher Volksdienst“ — 25.302, narodowy blok chłopów i stanu średniego 15.792, partja waloryzacyjna

na prawo. Centrum zdobyło blisko połowę wszystkich mandatów.

Gliwice, 19. 11. (Tel. wł.) Przy wyborach do rady miejskiej w Gliwicach padło głosów: na centrum 16.817, komunistów 3951, socjalistów 2941, Polaków 998 (1 mandat), lokatorów 4683, hitlerowców 925, związek gospodarczy 2530, demokratów 764, niemiecko-narodowych 1218.

Zabrze, 19. 11. (Tel. wł.) W mieście Zabrze uzyskali Polacy 2353 gł. i 2 mandaty, centrum 14.046 gł., komuniści 8862, socjaliści 6456 gł.

Bytom, 19. 11. (Tel. wł.) W mieście Bytomiu uzyskali Polacy 1265 gł., centrum 13.203, niemiecko-narodowi 5574, komuniści 4136, socjaliści 3613.

Polskiej Katolickiej Partji Ludowej 4932 (0 mand.).

Ogólna liczba mandatów wynosi 30. Najsilniejszym stronnictwem są nadal niemiecko-narodowi, choć stracili 6 mandatów w porównaniu do r. 1925.

Liczba głosów polskich wzrosła o blisko 600, ale nie była jeszcze dostateczna do uzyskania mandatu w sejmiku prowincjonalnym.

5978, Polska Partja Ludowa 3200, Prusko-Litewska Partja Ludowa 1878.

Królewiec, 19. 11. (Tel. wł.) Wynik wyborów do rady miejskiej w Królewcu: niemiecko-narodowi 7 (7), socjaliści 16 (15), centrum 1 (2), komuniści 14 (15), stan średni 2 (2), demokraci 2 (2), „Christlicher Volksdienst“ 3 (3), hitlerowcy 3 (1), Notgemeinschaft 0 (2).

Po odmowie zwrotu zlikwidowanego mienia niemieckiego

Berlin, 19. 11. (Tel. wł.) Pisma niemieckie są oburzone z powodu ostatecznego odrzucenia przez rząd angielski ponownej próby ambasadora niemieckiego o zwrot zlikwidowanego jeszcze mienia angielskiego. Niemcy byli przekonani, że ustępstwo to uzyskają. „Berliner Tageblatt“ pi-

sze, że stanowisko Anglii oficjalnej jest „skandalem“. „Vossische Zeitung“ nieco uspakaja opinię, twierdząc, że stanowisko Anglii podyktowane jest względami taktycznymi, przyczem wskazuje na trudny charakter samego p. Snowdena.

Jeźdźcy polscy w Stanach Zjedn.

Nowy Jork, 19. 11. (PAT.) Polska drużyna konna wyjechała na zaproszenie stowarzyszenia wydawców polskich na objazd większych polskich skupień w Ameryce. Powrót do Nowego Jorku projektowany jest 1 grudnia. Poseł Filipowicz powierzył opiekę nad objazdem generalnemu konsulowi w Nowym Jorku p. Marchlewskiemu Pułk. R. Dreszer, szef polskiej drużyny hipicznej, oświadczył gotowość przemawiania na zebraniach polskich w czasie objazdu pod warunkiem bezpłatnych występów dla publiczności, oraz

organizowanie odczytów dla wszystkich Polaków bez różnicy zabarwienia politycznego.

Konie jeźdźców polskich odesłano parowcem transatlantyckim pod nadzorem wachmistrza Barczaka do Hamburga. W Nowym Jorku wytwórnia kinematograficzna Pathe sporządzi dźwiękowy film z występów polskiej ekipy w jednym z parków publicznych. Oprócz oficerów w pokazie weźmie udział starszy ułan Marcinia, który za-demonstruje wyszkolenie konne zwykłego polskiego szeregowca kawalerji.

Ks. Prymas Hlond u Prezydenta Rzplitej

Warszawa, 19. 11. (PAT.) P. Prezydent Rzplitej, który powrócił w dniu wczorajszym ze Spaly do stolicy, przyjął w dniu dzisiejszym ks. prymasa kard. Hlonda.

Wybory do rady miejskiej w Zamościu

Zamość, 19. 11. (Tel. wł.) W niedzielę odbyły się tu wybory do rady miejskiej, które dały następujące wyniki:

Lista Stronnictwa Narodowego (nr. 6) — 1007 głosów i 4 mandaty, lista B. B. (nr. 8) — 1033 głosy i 4 mandaty, lista P. P. S. (nr. 2) — 1643 głosy i 6 mandatów, lista przedmiemie 1 mandat. Razem listy polskie dostały 15 mandatów na ogólną liczbę 24.

Listy żydowskie uzyskały ogółem 9 mandatów, z czego „Poale Sion“ (nr. 3) 404 głosy i 1 mandat, „Bund“ (nr. 4) 687 głosów i 2 mandaty, Żydzi „sanacyjni“ (nr. 11) — 1137 głosów i 4

mandaty, Żydzi postępowi (nr. 12) — 637 głosów i 2 mandaty.

Głosy P. P. S. - Lewicy unieważniono. Wynik wyborów w porównaniu do wyborów sejmowych oznacza spadek głosów „sanacji“ i przyrost głosów narodowych.

Związek Wydawców

Warszawa, 19. 11. (Tel. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu Rady Związku Wydawców wybrano prezesem Feliksa Mrozowskiego z „Kurjera Warszawskiego“, a wiceprezesami Edwarda Pawłowskiego z „Drukarni Polskiej“ w Poznaniu, „Kurjera Poznańskiego“ i „Orędownika Wielkopolskiego“ i Marjana Dąbrowskiego z „Il. Kuryera Codz.“ Do zarządu głównego weszli pp. Stefan Krzywoszewski ze „Świata“ jako prezes, a Mieczysław Niklewicz oraz Antoni Lewandowski jako wiceprezesi. Do zarządu weszli pp. Wacław Gebethner z „Tygodnika Ilustrowanego“, Feliks Głowiński z „Expressu Lubelskiego“, Franciszek Krajna z „Par“, Marcei Magnuski z „Kurjera Porannego“, Jerzy Szapiro z „Robotnika“.

„Nowa kobieta“ nie ma szczęścia

Łódź, 19. 11. (Tel. wł.) W niedzielę, 17 bm. miał się odbyć w sali „Filharmonji“ w Łodzi odczyt p. Kadena-Bandrowskiego o „nowej kobiecie“. W chwili, gdy p. Kaden-Bandrowski wstąpił na estradę, na sali rozległy się burzliwe protesty. Wołano: „Precz z propagandą rozkładu“, „Precz z robotą masońską!“ itp. Wśród ustawicznej wrzawy p. Kaden-Bandrowski, nie mogąc dojść do słowa, musiał zejść z estrady. Część publiczności, złożona z Żydów, opuściła natychmiast salę, na której pozostała manifestująca młodzież. Demonstranci po odśpiewaniu pieśni narodowych, zaczęli się rozchodzić. W tym momencie nastąpiła interwencja policji, która odprowadziła dwie osoby do komisariatu, gdzie spisano z nimi protokół.

Grudziądz, 19. 11. (AW.) Zapowiedziany na sobotę, dnia 16 listopada rb. odczyt p. Juliusza Kadena-Bandrowskiego został odwołany, a pieniądze za poprzednio zakupione bilety zwrócono.

Gnieźno, 19. 11. (Tel. wł.) Tutejsza „sanacja“, bardzo zresztą nieliczna, zredagowała „protest“ z powodu nie-dojścia do skutku odczytu p. Kadena-Bandrowskiego w Poznaniu. „Protest“ ten jest kolportowany wśród urzędników celem podpisywania. W tutejszem gimnazjum męskim jeden z profesorów agituje bardzo za podpisywaniem go. (b)

Sprawa burm. Krausego

Gdynia, 19. 11. (AW.) Aresztowany niedawno z polecenia władz prokuratorskich burmistrz Krause został po przesłuchaniu przez sędziego śledczego zwolniony z aresztu. Oskarżony Frankowski został zatrzymany i odstawiony do więzienia sądowego. Burmistrzowi Krausemu akt oskarżenia zarzuca popieranie pewnej firmy warszawskiej przy dostawie granitu szwedzkiego na niekorzyść miasta. Inni aresztowani zostali w trymiani w więzieniu sądowym w Wejherowie. Aresztowani są nowo przyjętymi urzędnikami przez obecny zarząd miasta i zamieszani są w sprawę dostawy cementu.

Prof. Finkel nagrodzony

Łódź, 19. 11. (AW.) Nagrodę naukową m. Lwowa imienia Karola Sza-nochy w wysokości 7.500 zł za pracę z zakresu historii, kultury i sztuki otrzymał dr. Ludwik Finkel, historyk, prof. Uniw. Jana Kazimierza, b. rektor i profesor historii za całą działalność naukową, pedagogiczną, wychowanie tyłu pokoleń historyków, a za historję Uniwersytetu Jana Kazimierza w szczególności.

800 emigrantów do Ameryki Poł.

Gdynia, 19. 11. (Tel. wł.) Dziś rano zawinął do portu okręt „Krakus“, który weźmie jutro na pokład 800 emigrantów do Ameryki Południowej.

Pożądaną jest rozprawa sądowa

B. wojewoda poznański Borkowski ogłasza w „Lwowskim Kurjerze Porannym“, że zobowiązał się wobec Narodowej Partji Robotniczej i Zjednoczenia Zawodowego Polskiego do „poparcia“ ich, że natomiast umowa nie mówiła o finansach.

Niezależnie od tego przypominamy, że ponieważ „Prawda“, organ N. P. R., pisała, że w stosunku do niej popełni-lśmy „oszczerstwo“, byłoby najlepší, gdyby nam „Prawda“ czy p. Mańkowski i tow. wytoczyli proces, w którymby świadkowie zeznawali pod przysięgą. Temat jest — bardzo interesujący.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,90 zł, w Gdańsku na Warszawę 8,90 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. w dewizach — 212,72 zł, gotówką 212,30 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 173,50 zł, gotówką 173,15 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 19 listopada 1929.

Na giełdzie dzisiejszej nie zaszła żadna zmiana i tendencja była spokojna przy ruchu ograniczonym.

Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych pla-

Obeenie Najmodniejszy i Najlepszy. nw 5444

cono za 5 proc. poz. konwers. 49,50 proc. i za poz. inwestycyjną 116—117,— 8 proc. listy dolarowe ziemskie były w większej podaży po 89,50—89 proc. (przy dew. 8,90). Poza tem podawano zaofiarowanie na 6 proc. listy żytnie po 22,— bez odbiorców.

Akcje bankowe bez obrotów. Podawano za Bank Polski kurs 167,— w płaceniu bez materiału.

Akcje przemysłowe bez notowania. Mniejszą ilość R. Maya handlowano po 90,—.

Cedula urzędowa z dnia 19 listopada 1929.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 49,50% P.

8% dolarowe listy Pozł. Ziemstwa Kredyt.

89,50—89% O.

(Kurs w złotych)

4% Prem. Pozł. Inwestycyjna 116—117,— P.

Tendencja: Spokojna.

Giełda warszawska

dnia 19 listopada 1929 r.

Waluty Gotówka

Dol. St. Zjedn. tr. 8,89 1/2, sp. 8,91 1/2, kup. 8,87 1/2,

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	124,65	124,96	124,34
Holandja	369,61	360,51	358,71
Londyn	043,46 1/2	043,57	043,35 1/2
Nowy Jork	008,89 3/4	008,91 3/4	008,87 3/4
Paryż	035,10	035,19	035,01
Szwajcaria	172,90	173,33	172,47
Wiedeń	125,40	125,71	125,09
Włochy	046,67	046,79	046,55

Papiery państwowe i obligacje:

4% poz. inwest. 119,00 118,75 119,00

5% poz. prem. dol. 066,00 65,50 66,00

5% poz. konw. 000,00 00,00 00,25

Akcje w złotych:

Bank Handlowy	000,00—119,00
Bank Polski	169,00—168,40
Bank Zw. Sp. Zarobk.	000,00—078,50
W. T. Węgl.	000,00—073,00
Lilpop	034,75—035,50
Modrzejów	00,00—019,00
Rudzi	000,00—000,00
Starachowice	021,75—022,50

PLODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg

reszta za 100 kg

Berlin, dnia 19 listopada 1929.

Pszenica march. od st. zał.

76-77 kg. przeciętn. jakości 230,00—231,00

Tendencja słaba.

Pszenica march. od st. zał.

77-78 kg. przeciętn. jakości 231,00—232,00

Tendencja słaba.

Pszenica marchijska

79-80 kg. przeciętn. jakości 233,00—234,00

Tendencja słaba.

Zyto march. od stacji załad

72 kg. przeciętn. jakości 164,00—167,00

Tendencja słaba.

Owies march. od stacji załad 154,00—162,00

Tendencja słaba.

Jęczmień Pastewny i prze-

mysłowy 166,00—177,00

Tendencja spokojna.

Jęczmień brzośny 185,00—201,00

Tendencja spokojna

Kukurydza loco Berlin Lapłata 189,00—190,00

Tendencja spokojna.

Maka pszenna 27,25—38,00

Tendencja podatna.

Maka żytnia 23,00—26,00

Tendencja podatna.

Ospa pszena 10,00—10,50

Tendencja utrzymana.

Ospa żytnia 8,75—9,50

Tendencja utrzymana.

Groch Victoria 30,00—38,00

Groch dr. jad. 24,00—28,00

Groch pastewny 21,00—22,00

Peluszka 20,50—22,00

Bób polny 19,00—21,00

Wyka 23,00—26,00

Łubin niebieski 13,50—14,50

Łubin żółty 16,50—17,25

Makuch rzepakowy 18,50—19,00

Makuch lniany 23,40—23,60

Wyłoki suszone 09,00—09,40

Srót Soja 18,30—18,60

Platki ziemniaczane 14,70—15,20

Słoma żytnia pras. drut. 1,25—1,50

Słoma pszen. pras. drut. 1,15—1,35

Słoma owa. pras. drut. 1,20—1,40

Słoma jęczm. pras. drut. 1,15—1,35

Słoma żytnia dl. wiaz. 1,45—1,60

Słoma żytnia pras. sznur. 1,30—1,40

Słoma pszen. pras. sznur. 1,20—1,30

Sieczka 2,00—2,20

Siano zw. handl. 2,90—3,30

Siano dr. I. pokos 3,40—4,00

Tymoteusz luzny 4,50—5,00

Siano konicz. 4,40—4,90

Siano Mielitz luzne (Warta) 2,60—3,00

Siano Mielitz luzne (Havel) 2,50—2,80

Ogólna tendencja słaba.

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 19 listopada 1929.

Wyplaty na Warszawę. 46,825—47,025

Noty wielkie: 46,70—47,10

Kiedy będzie zwołana druga konferencja haska?

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Paryż, w listopadzie.

Po kryzysie wewnętrznym, jaki przeszła Francja, wybijają się znowu na czoło zagadnienia, związane z polityką zagraniczną. Chodzi tu w pierwszym rzędzie o zwołanie drugiej konferencji haskiej, celem ostatecznego przyjęcia planu Younga i rozwiązania zagadnień likwidacyjnych, które opracowywane są obecnie przez różne podkomisyje konferencji haskiej. Wizyta p. von Hoescha, ambasadora Niemiec w Paryżu, złożona najpierw Briandowi, a ostatnio p. Tardieu, dotyczyła tych spraw.

Po mglistych oświadczeniach francuskiego ministra spraw zagranicznych co do daty ewakuacji 3-ej strefy Nadrenji, jasne postawienie kwestji przez prezesa ministrów nie mogło oczywiście przypaść do gustu Berlinowi. Ewakuacja bowiem, jak powiedział p. Tardieu, jest tylko możliwą na koniec czerwca, ale może się przewlec. Tymczasem Niemcy twierdzą, że musi ona nastąpić w każdym razie w czerwcu. W tym celu dają oni do przyspieszenia zwołania drugiej konferencji haskiej.

Opinia francuska, zbyt boleśnie sparzona nieprzygotowaniem pierwszej konferencji, domaga się, aby obecnie uniknięto wszelkiej w tej sprawie improwizacji. Komitet, zajmujący się w Baden-Baden organizacją Banku Międzynarodowego ukończył swe prace, lecz sprawozdania innych podkomisji, jakkolwiek zaawansowane, nie są jeszcze gotowe. Poszczególne rządy zastrzegają sobie następnie dwu do trzech tygodni celem dokładnego przestudowania raportów podkomisji. Dla tych tylko powodów, trudno przypuścić, by konferencja mogła być zwołana już w grudniu, jak chcą Niemcy, którym się spieszy z odzyskaniem Nadrenji.

Główna jednak trudność od nich samych wychodzi, a spowodowała ją kampanją nacjonalistów niemieckich, i rezultat petycji Hugenerga. Szereg organów narodowych jak „Echo de Paris“, „Figaro“, „Journal des Débats“, uważają za paradoksalne, aby

druga konferencja haska zebrała się przed ukończeniem plebiscytu. Przecież już Stresemann przepowiadał, iż wykonanie planu Younga rozciągnie się tylko na jakie lat 10. I już dzisiaj przed jego ratyfikacją Niemcy zwalczają go jawnie, jakkolwiek w porównaniu z planem Dawesa, przynosi im poważne ulgi. W tych warunkach zrozumiałem jest, że Francja, która poniosła najcięższe ofiary, nie chce zaangażować się przed wynikiem plebiscytu niemieckiego.

Berlin utrzymuje co prawda, że rezultat jego będzie napewno negatywny. Bardzo to możliwe. Jednakowoż ostrożność nie zaszkodzi. Ostatnie lata przyniosły polityce europejskiej takie niespodzianki, iż należy liczyć się z możliwością każdej hipotezy, nawet pozornie nieprawdopodobnej.

Jeżeli więc rząd niemiecki zaczyna utyskiwać na opóźnianie zwołania konferencji likwidacyjnej, to właściwie sam sobie winien. Nie należy bowiem zapominać, że to Berlin wystąpił z inicjatywą rewizji planu Dawesa, uzyskał ustępstwa, a dzisiaj i z tego nie jest zadowolony.

Ponieważ plebiscyt ma się odbyć 22-go grudnia, poczem nastąpi okres świąt, przeto w Paryżu powątpiewają, aby konferencja haska mogła odbyć się przed styczniem. A i tak będzie kolidowała z przyszłą sesją Rady Ligi Narodów, która się zbierze 10 stycznia i z konferencją morską, zwołaną do Londynu na 21 stycznia. Berlin napewno nie omieszką w dalszym ciągu upierać się przy dacie 10-go grudnia. Jednakowoż delegaci niemieccy nie omieszkaliby wówczas wykorzystać sytuacji, aby wywierać presję, wysuwając widmo plebiscytu celem uzyskania nowych koncesyj. Dlatego też opinia francuska domaga się przystąpienia do ostatniego aktu „likwidacji wojny“ dopiero w chwili, kiedy sytuacja w Niemczech stanie się zupełnie jasna. Irena Briares.

Od redakcji. Według najświeższych wiadomości rząd francuski zgodził się, by druga konferencja haska była zwołana na dzień 3 stycznia.

W obronie ziemi

Na ten temat na tle znanej umowy likwidacyjnej, w kole Stronnictwa Narodowego na św. Łazarzu, wygłosił redaktor J. Siemianowski referat w piątek 11 bm. na salce p. Smoczyka. Referent bolesną tę sprawę omówił z finansowego, jak i z narodowo-politycznego stanowiska, podniósł z naciskiem, że sprawy narodowo-polityczne nie mogą być przedmiotem handlu i targów tak w dziedzinie polityki wewnętrznej, a tem mniej zagranicznej, wezwał do jak najsilniejszej organizacji Stronnictwa Narodowego, podkreślając jednocześnie, że Polska nasza może być silną — nie politycznym koczodanem sanacyjnym — ale mocą narodową.

Nad referatem wywiązała się bardzo ożywiona, a przytem rzeczowa dyskusja. Poruszono w niej obok umowy likwidacyjnej również ważne sprawy ekonomiczne, organizacyjne, a p. Trzeciakowski, który jako podróżujący kupiec jest zawsze w drodze i ma często sposobność stykania się z ludnością wiejską, w gorących słowach apelował do organizowania tejże ludności pod sztandarem Stronnictwa Narodowego.

Poza tem w dyskusji brali udział pp. Dolatkowski, Judek, Sobkowiak, sekretarz koła Koralski, Barański i inni.

Po załatwieniu innych wewnętrznych spraw p. prezes zamknął zebranie. Ski.

Wągrówiec, 15 listopada.

Miasto nasze poszło śladem całego szeregu innych miast i miasteczek, które wyraźnie się już wypowiedziały w tej tak ważnej sprawie. Staniem wszystkich organizacji miejscowych zwołano w dniu wczorajszym wielkie zebranie narodowe w nowowbudowanej Strzelnicy, na które przybyły tłumy miejscowych obywateli i okoliczni włościanie. Już na 20 minut przed godziną 8 wielka sala Strzelnicy zapelniała się po brzegi. Stwierdzono również, że miejscowa policja była z tej okazji czynna; obok sali ustawiono kilku uzbrojonych posterunkowych. Na zebranie przybył również w towarzystwie swoich przyjaciół „sa-

nacyjnych“ znany na tutejszym gruncie prof. Stasiak. Zgromadzeni w olbrzymiej większości zsolidaryzowali się z prezydium, nie dopuszczając ich nawet do głosu. Poza tem przybyli b. wójt w Podzamczu a obecnie sekretarz starostwa i zastępca starosty p. Łuszczewski oraz komisarz policji p. Martini.

Obrady zajął redaktor „Gazety Wągrowieckiej“ p. A. Trella. Przerwano mu jednak zaraz na początku, mianowicie p. Łuszczewski oświadczył, że jeśli zebrani zachowają przy sobie laski na sali, będzie musiał zebranie rozwiązać. Z całym spokojem więc uczyniono zadość żądaniu zastępcy starosty, nie chcąc dopuścić do rozwiązania zebrania. Lasek tych było nie więcej nad kilkanaście, przeważnie w rękach starców. Przewodniczący stwierdził, że zebranie zostało zwołane w sprawie, która musi zajmować każdego Polaka bez względu na różnicę poglądów politycznych. Witając zgromadzonych, oddał głos głównej referentce p. Krzyżagórskiej z Poznania.

Prelegentka w blisko godzinnym referacie zilustrowała nasze stosunki polityczne i gospodarcze z Niemcami i wreszcie przyszła do sedna rzeczy, do umowy likwidacyjnej. Świetnym sposobem argumentowania zjednała sobie całą salę, która niejednokrotnie przerywała jej burzą oklasków. Drugim z kolei mówcą, był p. redaktor Trella. Scharakteryzowałszy cele i dążenia niemieckie zaznaczył, że tutejsze społeczeństwo jak jeden mąż stanie w obronie tej ziemi, o którą walczone długie lata i która zawsze musi pozostać polską. Osiedlanie się na ziemiach zachodnich kolonistów niemieckich byłoby krwawą raną na ciele Państwa Polskiego, przynosząc wielkie szkody dla całego organizmu. Tu już nie chodzi o partje, tu chodzi o sprawę polską, o obronę której nikogo nie może zabraknąć. W dyskusji chciał zabrać głos prof. Stasiak, ale publiczność nie pozwoliła mu mówić, całkowicie się solidaryzując z wywodami prelegentów. Rezultatem zebrania było jednogłośnie uchwalenie

rezolucji protestacyjnej. Na zakończenie w podniosłym nastroju odśpiewano „Rotę“. (tr.)

Jarocin, 17 listopada.

W dniu 12 b. m. odbyło się zebranie, zwołane przez zarząd Stronnictwa Narodowego w Jarocinie na g. 2 po południu. Zebranie zajął i przewodniczył mu p. Jan Wróblewski.

Posel Miklaszewski wygłosił przeszło godzinny referat, w którym wskazał na fatalne skutki układu z Niemcami. Nawoływał do szerzenia idei narodowej, która krocząc winna stopniowo z ziem zachodnich kraju na wschód.

Zebrani przyjęli przemówienie p. Miklaszewskiego z entuzjazmem. Następnie mówił przewodniczący o ucisku zaborców za czasów niewoli. Zaznaczył, że skoro Prusacy, mimo największych szkian nie zdołali zniszczyć idei narodowej, to dziś zniszczyć jej nikt nie potrafi.

Rezolucję, przeczytaną przez p. Wróblewskiego, protestującą przeciw uchwale władzy z Niemcami, oraz wezwanie do ciał ustawodawczych, aby nie ratyfikowały układu, przyjęto jednogłośnie.

Zebranie miało przebieg bardzo podniosły.

Wybory do sejmiku w Międzychodzkim

Międzychód, 17 listopada.

W niedzielę ubiegłą odbył się u nas po nabożeństwie na sali hotelu „Bristol“ zjazd członków i mężów zaufania Stronnictwa Narodowego. W zjeździe tym wzięli udział prócz zarządu Stronnictwa Narodowego na powiat międzychodzki także mężowie zaufania z powiatu i kandydaci na prezesów kół miejscowych. Zebranie obradowało przez dwie godziny; poseł naszego okręgu p. Karol Rzepecki z Poznania wygłosił bardzo szczegółowe sprawozdanie poselskie za lata 1928/29. Poza tem przedstawił poseł obecną sytuację polityczną i scharakteryzował stosunek między rządem a Sejmem. Przemówienie jego trafiło do przekonania zgromadzonych słuchaczy, między którymi byli także obywatelki miasta Międzychodu i wielu włościan z całego powiatu.

Po sprawozdaniu poselskiem omawiał p. Fr. Bogajewicz, członek zarządu powiatowego sprawę wyborów do sejmiku powiatowego. Wybory odbędą się dnia 8 grudnia b. r., a powiat podzielony jest na trzy obwody: Międzychód - wieś, Sieraków - wieś i Kwilec. Złożono trzy listy kandydatów. Na liście nr. 1, zgłoszonej przez B. B., figuruje czterech Niemców, znanych hakatystów z obwodu międzychodzkiego. Fakt, iż „sanacja“ tutejsza zrobila kompromis z hakatystami, wywołał w dyskusji wielkie oburzenie. Stronnictwo Narodowe głosować będzie na listę nr. 2, na której umieszczeni są tutejsi wybitni działacze, znani z patriotyzmu i zasługi w pracy społecznej i narodowej. Listę nr. 3 zgłosili socjaliści tutejsi.

Zgromadzenie zatwierdziło wybór 12 członków zarządu powiatowego, z których 5 mieszka w miastach Międzychodzie i Sierakowie, a 7 w poszczególnych gminach powiatu. Zebraniu przewodniczył miejscowy obywatel p. Stefan Maciejewski z Międzychodu, który po dwugodzinnych obradach wygłosił gorącą zachętę do żywego wzięcia udziału w wyborach.

W dyskusji przemawiało kilku obywateli, zadając posłowi pytania, względnie wynurzając żale swe z powodu nacisku, wywieranego przez pewne czynniki na obywateli tutejszych. W toku dyskusji dowiedzieliśmy się, iż kandydaci „sanacji“ na liście nr. 1 nie zostali wybrani przez żadne uprawnione ciało obwodu międzychodzkiego, lecz, że lista ta kandydatów została wprost narzuconą. Potępiono takie postępowanie; zgromadzeni oświadczyli, iż dołożą wszelkich sił, aby lista nr. 2 Stronnictwa Narodowego odniosła przy wyborach do sejmiku powiatowego przynajmniej zwycięstwo.

Obchód listopadowy u Powstańców

Wzorem lat ubiegłych pierwszy Okręg Związku Tow. Uczestników Powstania Wielkopolskiego 18/19 ostatniej soboty urządził w sali Biblioteki Uniwersyteckiej wspólny obchód listopadowy. W przeddzień rano pociągiem kurjerskim z Katowic przybyła na tę uroczystość z poczetem sztabarowym delegacja zarządu głównego Narodowego Związku Powstańców na

Górnym Śląsku. Poza tem w wspólną uroczystość wzięły udział liczne delegacje Tow. Uczestników Powstania Wielkopolskiego z różnych stron województwa poznańskiego.

Obchód zajął dłuższym przemówieniem prezes okręgowy St. Jan Koch, witając przedstawicieli wojska i bratnią delegację z Górnego Śląska. Po bokach ustawiły się ze sztandarami delegacje wszystkich dzielnic miasta Poznania oraz z okolicy. Do stołu prezydalnego poproszono gen. Teodorskiego, plk. Zarembe i dr. Meissnera.

Pierwszy przemówił delegat Zw. Tow. Powst. Górnego Śląska, składając w imieniu Rady Naczelnej życzenia dalszego pomyślnego rozwoju. Mówca w końcu wznosił okrzyk na cześć Prezydenta Rzplitej, poczem przystąpił do dekoracji sztandarów towarzyszt pierwszego okręgu i zastużonych członków pp. dr. Meissnera, Kocha i Piekuckiego. Moment ten należał do najpiękniejszych w całej uroczystości. Przed stołem przewijały się kolejno sztandary w towarzystwie sztandarowych, ubranych w mundury reprezentacyjne a w czasie dekorowania chorągwi wszyscy obecni powstał z miejsc.

Następnym punktem programu był referat komendanta Piekuckiego na temat „Powstanie listopadowe“. Prelegent w przesłao pógodzinny referacie nakreślił obraz powstania poczem dłużej się zastanawiał nad jego znaczeniem. Odczyt nagrodzono hucznymi oklaskami. Drugi z kolei przemawiał p. dr. Meissner.

Pod koniec obchodu odbyła się jeszcze uroczystość wręczenia nagród zwycięskim zespolom w zawodach strzeleckich. Piękną uroczystość zakończono odśpiewaniem jednej zwrotki „Roty“ (Zw.)

O zniesławienie Prezydenta

Carszawa, 19. 11. (Tel. wł.) Starostwo Grodzkie zrobiło doniesienie karne przeciwko wicemarszałkowi Dąbskiemu o zniesławienie Prezydenta Rzeczypospolitej i podburzanie. Czynów tych miał się dopuścić na zebraniu Stronnictwa Chłopskiego we Lwowie, które to zebranie następnie zostało rozwiązane przez władze. (w)

Dzięki znakomitym mieszankom, angielska herbata Lyons'a jest wszędzie przodującą marką

HERBATA LYONS'a

DO NABYCIA

we wszystkich pierwszorzędnym handlach kolonialnym

Tv 649

Tv 641

DZIAŁ GOSPODARCZY

Konjunktury Ziemioplody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ubiegłym tygodniu następująco:

	11. 11.	12. 11.	13. 11.	14. 11.	15. 11.	16. 11.
Pszenvica						
Warszawa	—	39,50	—	40,0	—	—
Poznań	40,75	—	40,75	—	40,7	40,75
Lwów	39,75	—	—	—	—	—
Lublin	—	37,00	—	—	—	—
Zyto						
Warszawa	—	24,80	—	24,80	24,0	—
Poznań	25,75	—	25,75	—	25,7	25,75
Lwów	22,50	—	—	—	—	—
Lublin	—	23,50	—	—	23,50	—
Jęczmień						
Warszawa	—	25,00	—	25,00	25,00	—
Poznań	26,00	—	26,00	—	26,00	26,00
Lwów	20,00	—	—	—	—	—
Lublin	—	23,00	—	—	23,50	—
Owies						
Warszawa	—	24,75	—	24,75	24,75	—
Poznań	23,50	—	23,50	—	23,50	23,50
Lwów	21,25	—	—	—	—	—
Lublin	—	21,75	—	—	22,00	—

W sobotę, t. j. dn. 16 bm. nabrało mocy obowiązujące rozporządzenie o zwrocie cła przy wywozie zbóż, produktów przemiału oraz siodu. Rozporządzenie rozciąga moc obowiązującą do dn. 15 kwietnia 1930 r. Procedura zwrotu cła przewiduje, że następuje on na podstawie kwitów wywozowych, wystawianych przez urzędy celne. Kwity wywozowe opiewają na okaziciela i upoważniają do otrzymania w gotówce zwrotu cła w ciągu miesiąca. Rozporządzenie przewiduje zwrot cła w wysokości od 100 kg: owsa i jęczmienia — 4 zł, pszenicy — 6 zł, kaszy jęczmiennej i siodu 9 zł. Szczegółowe dane odnośnie zwrotu cła zawiera nr. 76 Dziennika Ustaw z dn. 15 b. m.

W ciągu ub. tygodnia sprawozdawczego, na głównych rynkach zbożowych panował dość silny zastój. Cechuje ten stan jakby wyczekiwanie dalszej wyższości, której spodziewają się producenci. Mimo słabej podaży popyt nie wzrasta, gdyż kupcy zbożowi nie mogą się pogodzić z odbiorami niemieckimi, którzy ofiarują tylko po 21 zł za 100 kg żyta. Cena to niesłychanie niska, jeśli się zważy, że w Berlinie płaci się około 34 zł za 100 kg. Niemieccy importerzy pragną tedy zarabiać bardzo grubo na polskim zbożu. Dotąd jednak napływ polskiego zboża nie oddziałuje na rynek niemiecki.

Na rynku polskim ceny trwały na poziomie tygodnia poprzedniego bez większych zmian. Natomiast na rynkach światowych przewidyuje się możliwość podrożenia pszenicy, której zbiory w Argentynie i Kanadzie zapowiadają się skromnie.

Bydło i mięso

Koła eksporterów bydła ziem zachodnich zabiegają usilnie o utworzenie odrębnego syndykatu eksporterów dla województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego. Rzekomo organizacja warszawska nie odpowiada wymogom. Eksporterzy poznańscy argumentują, że siedzibą nowego syndykatu zachodnio-polskiego winien być koniecznie Poznań, jako punkt handlowy bliski zachodnim rynkom zbytu. Wnioskując z licznych enuncjacji, należy się spodziewać niedalekiej realizacji projektu eksporterów trzody ziem zachodnich.

Nawozy sztuczne

Silny i długotrwały spadek cen zbóż osłabił obroty nawozami sztucznymi. Rolnictwo ograniczyło zakaz do nawozów niezbędnych w gospodarstwie. W porównaniu z r. ub. zbyt sztucznych nawozów zmalał o c. 40 tys. t.

„Chorzów” obniżył ostatnio cennik nawozów na sezon wiosenny 1930. Potaniej wynosi do 9 proc.

Cennik fabryki w Chorzowie na wiosenny sezon przedstawia się za 1 kg. w złotych następująco (cyfra w nawiasie przy zapłacie weksłami): azotniak 20 do 22 proc. w listopadzie br. 1,68 (1,68), w grudniu 1,72 (1,89), w styczniu 1930 — 1,76 (1,92), w lutym 1,80 (1,94), w marcu 1,80 (1,93), w kwietniu 1,80 (1,91), do 15 maja przyszłego roku 1,80 (1,89). Cena azotniaka granulowanego wynosi o 20 groszy na 1 kg. więcej przy zapłacie gotówką i o 21

groszy więcej przy zapłacie weksłami. Saletra „Nitrofos” z 1 t: w listopadzie 377 (zł 413), w grudniu 384 (417,50), w styczniu 1930 r. 391, (422), w lutym 397, (425), w marcu 402, (427). — Syndykat rolniczy w Warszawie sprzedaje w ładunkach wagonowych za 100 kg.: Kainit zwykły zł. 4,90, kainit pylisty zł. 6,40—6,00, superfosfat 16 proc. luzem, parytet Poznań zł. 14,24, żużle Thomasa 16 proc. łącznie z opakowaniem workiem franco wagon Gdańsk lub Gdynia zł. 13,76, wapno nawozowe palone, mielone, zawierające 90 do 99 proc. tlenku wapnia zł. 5,20, luzem loco wagon stacja Chęciny.

Drzewo

Przedmiotem rozważań przemysłowców drzewnych jest projekt usta-

wy o rejestrowanym zastawie drzewnym.

Projekt ustawy, wzorowany na rozporządzeniu Prezydenta R. P. z 22 marca 1928 r. o rejestrowym zastawie rolniczym (D. U. Nr. 38 p. 360) został opracowany przez min. przemysłu i handlu. Projekt przyjęty został przez przemysłowców drzewnych nader życzliwie jakkolwiek wymaga on jeszcze pewnego przystosowania do właściwości przemysłu drzewnego. Sferę przemysłu pragną oprzeć kredyt rzeczowy na szerokich podstawach i dlatego wypowiedzieli się przeciwko zbyt daleko idącym ograniczeniom ustawowym, dotyczącym zarówno osoby wierzyciela, jak i dłużnika.

Dokoła aktualnych zagadnień eksportu.

Korzystając z obecności w Poznaniu dyrektora Państwowego Instytutu Eksportowego p. Marjana Turskiego, współpracownik Agencji Wschodniej zwrócił się doń z prośbą o udzielenie odpowiedzi na kilka pytań, związanych z aktualnymi zagadnieniami polskiego eksportu.

„Jaka jest opinia Pana Dyrektora na sytuację w rolnictwie i handlu zbożowym, jaka wytworzy się pod wpływem powołania do życia „Związku Eksporterów Zboża oraz uchwalenia premij wywozowych?”

„Głównym celem uchwalenia premij wywozowych było dążenie do podniesienia cen zboża do parytetu gospodarczo opłacalnego. Korzyść, płynąca z premij wywozowych, winna przypaść przede wszystkim rolnictwu. W tym celu powołano do życia Związek Eksporterów Zboża, którego następnym zadaniem jest wykluczenie i uniknięcie spekulacji, przyczem kontyngenty muszą być ustalane w ten sposób, by nie naruszyć stabilizacji rynku wewnętrznego i nie narazić go na brak zboża.”

„Czy eksport polskiego zboża zdoła od razu pozyskać rynki zagraniczne, stracone przez długotrwałe wstrzymanie wywozu zboża, oraz czy będzie po-

siadał siłę na walce z zagraniczną konkurencją? Wiadomo przecież, że już dziś Berlin obniżył ceny o 5 mk., t. j. o połowę naszych premij. Ameryka Południowa zaś również obniżyła ceny zboża.”

„Niewątpliwie pewne trudności w ekspansji naszego zboża na rynki zagraniczne będą: należy jednak przypuszczać, że nastąpi porozumienie między konkurentami — głównymi oddawcami zboża na zbożowe rynki europejskie, w przeciwnym bowiem razie, tj. bez wzajemnego porozumienia się, konkurencja ta zbyt drogo kosztowałaby obie strony.”

„Jakie są w ogóle horoskopy naszego eksportu na najbliższą przyszłość?”

„Raczej pozytywne. Charakterystycznym jest fakt, że nasza produkcja i handel coraz silniej zwracają uwagę na eksport. Jest to związane z naszą konsumpcją wewnętrzną, lecz mimo to obaw ten stanowi duży krok w rozwoju życia gospodarczego Polski. Zdobywanie zaś rynków zagranicznych i coraz silniejsza ekspansja naszego przemysłu na rynki zagraniczne, świadczy o stopniowej modernizacji polskiej produkcji i o coraz silniejszych zdolnościach eksportowych przemysłu.”

W sprawie podatku wyrównawczego

Z kół przemysłowych piszą nam: W myśl § 9 projektu noweli do ustawy o podatku przemysłowym zamierza się wprowadzić w Polsce tak nazwany „obrotowy podatek wyrównawczy”.

Podatek ten wynosić ma zależnie od rodzaju towaru najwyżej 6 proc. od ceny fakturowej, a zróżniczkowanie wysokości stawek podatku nastąpi z uwzględnieniem potrzeb przemysłu rodzimego, w celu ochrony krajowych warsztatów wytwórczości. Wedle danych statystyki handlu zagranicznego za r. 1928 preliminuje się dochód proponowanego podatku wyrównawczego na ca. 15 milj. złotych, co stanowi mniej więcej 5 proc. wpływów za pobrane daniny celne tego samego roku.

Zachodnie państwa europejskie, jak Francja, Austria, Czechosłowacja, już dawno wprowadziły ten system podatkowania w swych krajach w interesie wyrównania chociaż tylko w małym stopniu niesprawiedliwości, jakie odczuwa rodzimy przemysł.

Wychodząc z założenia, że koszty produkcji tej samej gałęzi przemysłu równają się kosztom fabrykacyjnym wytwórci zagranicznych wzgl. gdańskich to ostatnio wymienione przedsiębiorstwa mogą dostarczyć do Polski towar swój taniej o kwotę podatku obrotowego, aniżeli polski fabrykant wzgl. nawet hurtownik, który opłaca podatek obrotowy w wysokości 2,5 proc. od fakturowych cen.

Jeżeli się dalej zważy, że krajowe wytwórnie posiadające często przestarzałe warsztaty pracy i ze względu na ograniczone i drogie kapitały obrotowe pracują przeważnie drożej od zagranicznych placówek przemysłowych, winien rząd w interesie gospodarki krajowej otaczać przemysł rodzimy opieką chociażby podatkiem wyrównawczym.

Jaskrawe skutki uprzywilejowanego stosunku w. m. Gdańska do Polski, przez nieopłacanie podatku obrotowego przez gdańskich kupców i przemysłowców można zauważyć na rynkach dzielnic zachodnich, gdzie Gdańszczanie omijają polskiego agenta i kupca hurtownika, dostarczając towar po

tańszych cenach, niż krajowi fabrykanci i hurtownicy.

Projekt podatku wyrównawczego zwalcza pewne sfery kupieckie, twierdząc, że wprowadza on nowe obciążenie handlu i to w momencie projektowanego obniżenia podatku obrotowego. Zarzutowi temu nie można przyznać racji, jeżeli się wszechstronnie kwestję tę rozpatrzy. Podatek wyrównawczy ma bowiem być stosowany indywidualnie do artykułów, które się w kraju wytwarza wzgl. które się zalicza do przedmiotów zbytu, a które zagranica lub Gdańsk przy dogodnych warunkach kredytowych do Polski wprowadza. Twierdzenie, że nałożenie podatku wyrównawczego na towary gdańskie i zagraniczne pochodzenia wywoła podwyższenie krajowych cen przemysłowych, jest nieuzasadnione.

Gdy w marcu 1928 wprowadzono waloryzację cel w Polsce, zauważono, że wskaźnik artykułów przemysłowych w czasie od 1. 1. 1928 do września 1928 pozostał prawie bez zmiany i wynosił 103,8 wobec 100 w r. 1927.

Wymienić jeszcze należy, że preliminowane obciążenie handlu w wysokości 15 milj. złotych w postaci podatku wyrównawczego, nie stoi w żadnym stosunku do korzyści, jakie kupiec polski osiągnie przez podniesienie się przemysłu krajowego, chociażby ze względu na wzmożoną siłę nabywczą na skutek zmniejszenia liczby bezrobotnych i poważniejszego zapotrzebowania fabryk na podtrzymanie ruchu produkcyjnego, z czego handel odnosi poważne korzyści.

Rzeczowy przemysł spowoduje dobrobyt kupiectwa, a upadek przemysłu, to ruina handlu.

Krótkie informacje gospodarcze

— W dniach od 30 listopada do 7 grudnia r. b. odbędzie się w Warszawie (Re-sursa Obywatelska) wystawa rumuńskich produktów rolnych.

— Szwedzka fabryka budowy motorów okrętowych „Actiebolaget” Svenska Maskin-Virken zamierza wybudować w Gdyni zakłady montażowe dla motorów okrętowych.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) Zjazd Izby przemysłowo-handlowej w Łodzi. W poniedziałek rozpoczął się w lokalu łódzkiej Izby przemysłowo-handlowej dwudniowy zjazd Izby przemysłowo-handlowej Rzeczypospolitej Polskiej. Tematem narad zjazdu jest szereg kwestyj pierwszorzędnych znaczenia dla życia gospodarczego Polski. M. in. omawiane są następujące kwestje: projekt nowelizacji ustawy o państwowym podatku przemysłowym i ustawy o podatku od kapitałów i rent, projekt utworzenia państwowej rady pocztowej, sprawa handlu i polityki zbożowej, organizacja biur informacyjnych o zdolnościach kredytowych, sprawa ulgowych paszportów zagranicznych, sprawa ankiet z polecenia władz państwowych, program budownictwa mieszkaniowego na 1930 r., stosunek Izby do spraw morskich i t. p. Zjazd został licznie obsesany. Drugi dzień zjazdu, t. j. wtorek 19. bm. delegaci Związku Izby poświęcają zwiedzaniu fabryk.

(k) Z przemysłu naftowego we wrześniu r. b. W wrześniu ogółem wydobyto brutto we wszystkich okręgach naftowych R. P. przeszło 5.549 cystern ropy naftowej, tj. o 159 cystern mniej, aniżeli w sierpniu r. b. Stan zapasów ropy z dnia 30 września r. b. wynosił ogółem 2.180 cystern (w okrągłych cyfrach). W tymże miesiącu wydobyto w Polsce ogółem 37.978.078 metrów kubicznych gazu. Gazoliny wytworzono ogółem 277 cystern (w cyfrach okrągłych). Wosku ziemnego wydobyto przeszło 6 wagonów; eksportowano zaś do Francji 15.000 klg., do Włoch — 10.000 klg., do Niemiec — 26.310 klg. Razem — 51.310 klg.

(k) Długi państwowe. Według obliczeń na dzień 30 czerwca 1929 r. nasze długi zagraniczne (pożyczki, długi wobec państw obcych, długi wobec instytucji prywatnych, długi likwidacyjne powojenne) wynoszą 3.745.307.220 zł czyli na głowę ludności średnio 12 zł 49 gr.

Z ZAGRANICY

(z) Niewypłacalność Banku Kilońskiego. Wielkie wrażenie w niemieckich kołach gospodarczych wywołała wiadomość o krachu Banku Kilońskiego. Bank ten miał dotąd opinię pupilarnej pewności. Gmach banku oblegała tłumy zrujnowanych deponentów i akcjonariuszy, tak, że zaszła konieczność interwencji policji. Zaznaczyć należy, że Bank Kiloński zaangażował się niedawno przy użyciu sanacji zbankrutowanej „Frankfurter Allgemeine Versicherungsgesellschaft.” (j.)

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji notowania cen.

Poznań, dnia 19 listopada 1929.

Spedowano: wółw 85, buhai 1-2 krów 409 bydląt 678, świń 1625, cieląt 473, owiec 161 Razem 2935 zwierząt.

Placono za 100 kg żywej wagi za:

(Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.)

BYDŁO:

Wółw:
Pełnomięsiste, wytuczzone nieoprzęgane 148—166
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 138—144
Mięsiste tuczone starsze 120—126
Miernie odżywione 100—100

Buhaje:
Wytuczzone pełnomięsiste 148—154
Tuczone mięsiste 138—148
Nie tuczone, dobrze odżywione starsze 12—126
Miernie odżywione 110—118

Krowy:
Wytuczzone pełnomięsiste 150—160
Tuczone mięsiste 134—140
Nie tuczone, dobrze odżywione 116—120
Miernie odżywione 100—100

Jasłowice:
Wytuczzone pełnomięsiste 154—160
Tuczone mięsiste 136—142
Nie tuczone, dobrze odżywione 12—126
Miernie odżywione 100—110

Młodzież:
Dobrze odżywione 110—116
Miernie odżywione 100—108

Cieleta:
Najprzedniejsze cieleta wytuczzone 150—200
Tuczone cieleta 174—180
Dobrze odżywione 160—170
Miernie odżywione 140—150

OWCE:

Wytuczzone, pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy 136—140
Tuczone starsze skopy i maciorci 120—132
Dobrze odżywione 100—116

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 262—270
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 250—258
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi 238—246
Mięsiste świnie ponad 80 kg maciory i późne kastraty 210—220
Świnie bekonowe 224—232

Przebieg targu bardzo spokojny.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Międzynarodowa wystawa w Poznaniu

Stanowisko sfer oficjalnych — Duże zainteresowanie — Konkurs na plakat

Od samego zapoczątkowania działalności rady głównej Międzynar. Wystawy Komunikacyjno-Turystycznej w Poznaniu rząd zajął przychylny stanowisko w stosunku do poczyną projektodawców wystawy, co znalazło swój wyraz już w piśmie p. ministra komunikacji z dnia 9 października rb. w którym z upoważnienia premiera zawiadomił dyrekcję, że Ministerstwo Komunikacji weźmie udział w M. W. K. t. jako wystawca. W dniu 14. bm., min. przemysłu i handlu p. Kwiatkowski podpisał pozwolenie na urządzenie w lipcu 1930 r. w Poznaniu Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki.

Wobec oficjalnego uznania celowości i pożyteczności tej nowej wielkiej imprezy wystawowej, która niewątpliwie wywrze jaknajkorzystniejszy wpływ na ekspansję polskiego przemysłu komunikacyjnego, przedsię-

wzięcie to obudziło olbrzymie zainteresowanie wśród przedstawicieli polskiego przemysłu komunikacyjnego.

Biura M. W. K. T. przy ul. Marszałka Focha 18 w Poznaniu pracują z nadzwyczajną intensywnością, usiłując w szybkim tempie udzielać informacji interesantom i załatwiać procedurę zgłoszeń, które napływają masowo ze wszystkich stron kraju.

W dniu 15. bm. stosownie do zapowiedzi, został rozstrzygnięty konkurs na plakat. Żaden z nadesłanych w ilości 89 projektów nie rozwiązywał tematu konkursowego w sposób oryginalny i nie odpowiadał w całej pełni stawianym przez dyrekcję wymaganiom. Został jednak wyróżniony i przyjęty z pewnymi zastrzeżeniami projekt pod godłem „Lornetka”.

Po otwarciu koperty okazało się, że autorem projektu jest p. Janusz Alchimowicz z Warszawy.

Oszuści grasują!

Falszywi kościelni i kominarze — Żądajmy zawsze legitymacji

Dorocznym zwyczajem przed świętami Bożego Narodzenia obchodzi katolickie domy kościelny lub jego zastępca, obnosząc opłatki; zwykle dzieje się to na krótko przed świętami. Publiczność przyjmuje naogół chętnie wizyty kościelne, nie więc dziwnego, że jest to źródłem dochodów dla niego.

Zdarzało się już w latach poprzednich, że wykorzystywali sytuację oszuści. Również i w roku bieżącym już obecnie — jak nas informują z kół czytelników — pojawił się na Jeżycach nieznany narazie osobnik, roznoszący opłatki. Na fakt ten zwracamy uwagę publiczności, ażeby zachowała odpowiednią ostrożność i nie padała ofiarą wyzysku. Należy przypomnieć, że kościelni roznoszący opłatki, zaopatrzeni są w legitymacje proboszczów swych parafii.

Przy tej sposobności warto też zwrócić uwagę na drugi typ oszustów sezonowych występujących około Nowego Roku: są to kominarze, składający życzenia na pocztówkach ze stereotypowym wierszykiem i odpowiednim obrazkiem. W latach poprzednich zdarzało się wielokrotnie, że na tem tle popełniono wiele nadużyć, zwłaszcza że publiczność, skłonna w okresie gwiazdkowym oraz kalendarzowym do większej ofiarności, nie zwraca uwagi na dokumenty. Powinno się je każdorazowo żądać, energicznie trzebiąc oszustwa różnego rodzaju, by uniemożliwić uprawianie podobnych niecznych manewrów, zmierzających jedynie i wyłącznie do nadużywania kieszeni dobrotliwych ofiarodawców. (k)

KALENDARZYK

Wtorek, 19 listopada 1929.

Słońce: wschód 7,21; — zachód 15,56; — długość dnia 8 godz. 35 min.

Księżyc: wschód 17,26; — zachód 10,36; — po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 4 st. C., wiatr zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 755 mm., pochmurno. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 5 st. C., najniższa plus 4 st. C. Ilość opadu 1 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych: + 0,30 m. Kal. rz.-kat.: Elżbieta Wd.; jutro Feliks Waleczkusz.

Kal. słow.: Drogomira; jutro Sędzimir.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka Czerwona, Stary Rynek 37. — Apteka Zielona, ulica Wrocławska 31. — Apteka 27 Grudnia, ul. 27 Grudnia 18.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ulica Kraszewskiego 12.

Łazarz: Apteka Łazarska, ulica Małeckiego 26.

Wilda: Apteka pod Koroną, G. Wilda 61. W innych dzielnicach służbę pełnią apteki miejscowe.

ZYCIE SOKOLE

— Z Jeńskiego „Sokoła” na Łazarzu. Pierwsze plenarne zebranie nowo założonego gniazda Jeńskiego „Sokoła” na Ła-

zarzu odbędzie się w środę, 20 bm. o godz. 19,30 na salce p. Smoczyka przy ul. Marszałka Focha 70. Na porządku obrad prócz komunikatów wykład drh. Dobroszyńskiej na temat: „O ideologii sokolej”.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— Zebranie księży poznańskiego okręgu „Unitas” odbędzie się w środę, dnia 20 bm. o godz. 8,15 wieczorem w zwykłej salce zebrań (Al. Marcinkowskiego 22. I p.) Wykłady wygłoszą: ks. dr. Janicki: „Duchowieństwo polskie w Stanach Zjednoczonych” oraz ks. sekr. gen. Ciszak: „W sprawie reorganizacji Unitatis”.

— Z Naukowego Koła Misyjnego Kapłanów. Posiedzenie odbędzie się w środę, dnia 20 bm. o godz. 17 w gmachu Archiwum przy ul. Lubrańskiego 1. Na porządku obrad odczyt ks. dr. Abta n. t.: „Na marginesie wiedeńskiego zjazdu misyjnego”.

— Walne zebranie Stow. Pań Miłośniczek na Jeżycach odbędzie się w środę, 20 bm. o godz. 20 w salce ochronki S. S. Elżbietanek. Msza św. i wspólna komunja św. w kaplicy S. S. Elżbietanek o godz. 9-tej. O liczny udział członków prosi Zarząd.

— Ze Zw. Pracowników Kupieckich, Oddział w Poznaniu. W środę, 20 bm. odbędzie się miesięczne zebranie plenarne. Zebranie odbędzie się w sali Uniwersytetu Robotniczego przy Al. Marcinkowskiego 24 o godz. 8 wieczorem. Na porządku obrad m. in. wykład p. Olszewskiego, studenta W. S. H.

— Akademickie Koło Trzemesznan. Walne zebranie A. K. T. odbędzie się nie we wtorek, jak mylnie podano, lecz w środę, 20 bm. o godz. 8 wiecz. w lokalu p. Jarockiego przy ul. Masztalarskiej. W razie braku quorum, odbędzie się zebranie bez względu na liczbę obecnych pół godziny później.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— Kwesta. Polski Czerwony Krzyż, który swoją dziesięcioletnią działalnością wybił się na czoło instytucji humanitarno-społecznych, zwraca się do swych próbowanych przyjaciół, a także do patryjotycznie myślącego społeczeństwa, aby zechciało łaskawie poprzeć kwestę uliczną i po lokalach w dniu 23 bm., tj. w sobotę najbliższą. A więc niechaj nikt nie odmówi choćby skromnego datku na cel tak doniosły, jak P. C. K., którego zadaniem jest wyszukanie sposobów ulżenia cierpiącej ludzkości.

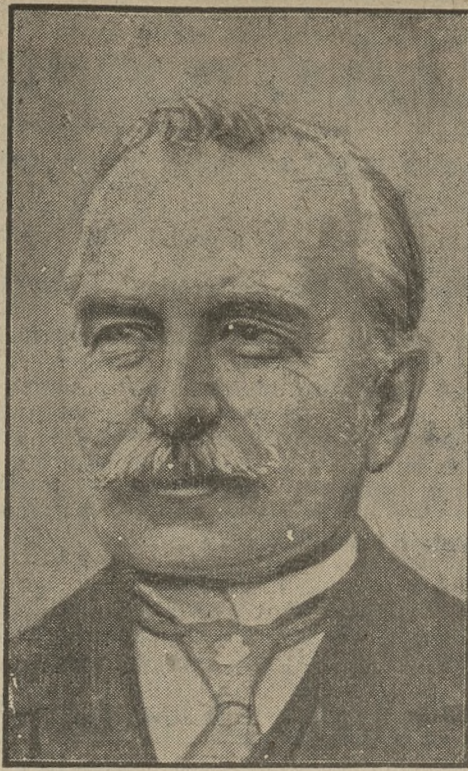
— Z Tow. polsko-włoskiego „Dante Alighieri”. Czytelnia towarzystwa otwarta przy ulicy Sew. Mielżyńskiego 26-27. Od 25 bm. kurs bezpłatny języka włoskiego w poniedziałki od 7—8 wieczorem w Hotelu Rzymskim. Lekcje tylko dla członków. Wpisy przyjmuje p. F. Zielińska (skarbniczka), adres: Tow. Sztuk Pięknych, plac Wolności. Składka roczna 8 złp., młodzież 4 złp.

— Roboty drogowe pod Krzesinkami. Zarząd Drogowy powiatu poznańskiego przystępuje do uruchomienia robót około odnowienia powłoki tłuczniowej na drodze państwowej Ostrów-Poznań Nr. 16/3 w odcinku Krzesinki. Wykonywanie robót przypuszczalnie trwać będzie od 19 do 26 bm. W związku z tem ruch kołowy na wspomnianej przestrzeni musi w podanym wyżej czasokresie odbywać się na łatówce, będzie więc nieco utrudniony.

KRONIKA MIEJSCOWA

— Na jutrzejszym posiedzeniu Rady Miejskiej będzie omawiana poza sprawą mi już ogłoszonymi jeszcze sprawa zaciągnięcia krótkoterminowej pożyczki na cele inwestycyjne.

— Przerwa w połączeniu telefonicznym. Przez trzy dni była Główna bez telefonów. Ta niespodziewana przerwa powstała podobno wskutek wymiany czy też naprawy kabla. Sprawa była o tyle

Piotr Andrzejewski, kasztelan przy szkole dokształcającej na Wildzie obchodził 50-lecie pracy zawodowej. Jubilatowi przesłał swe błogosławieństwo ks. Prymas - Kardynał.

przykrzejsza, że mieszkańców Główniej nie zawiadomiono o przerwie, jak to się zwykle robi w podobnych wypadkach. (k.)

— Pokaz gazowy. Dnia 20 bm. o godzinie 17 odbędzie się normalny pokaz gazowy w Poradni Gazowni Miejskiej przy ul. Grobla 15.

— Koniec przykrego zatargu. — Z dniem dzisiejszym podjęto zajęcia szkolne w Państwowej Szkole Budowy Maszyn przy ul. Kluczborskiej. (k.)

— Skonfiskowano „Polonję” katowicką z dnia 19 bm. nr. 1841 za artykuł: „Z dnia państwa ładu i porządku”. Artykuł ten ukazał się w dodatku tegoż pisma „Wiadomości polityczne”.

KRONIKA POLICYJNA

— Kradzież poręczy schodowej. W Domu Związku Kobiet Pracujących wyłamano poręcz z klatki schodowej, wart. 400 zł i skradziono ją. (z.)

— Jeszcze Wolenberg. P. Bartkowiak Bartłomiej, ul. Górczyńska 31, poszkodowany został przez znanego oszusta Wolenberga Edwarda, zam. przy ul. Strzeleckiej 3a, na sumę 500 zł. które złożył jako kaucję, mając obiecaną posadę. (z.)

— Kradzieże i włamania. P. Dziubiński Władysławowi, ul. Kręta 12, skradziono z mieszkania futro, wart. 1400 zł.

— P. Liebmanowi z Wroniek skradziono z wózka worek manufaktury, wart. 800 zł.

— Z mieszkania p. Banaszyka Jana, ul. Woźna 20, skradli włamywacze futro opo-

sowe i ubranie męskie, razem wart. 2500 zł. — P. Teodorczykowi Marcinowi, Rybaki 19, skradziono rozmaite przedmioty i 2300 zł gotówki. — Z mieszkania p. Kopytkowskiej przy ul. Krzyżowej 7, skradziono 100 złotych. — P. Ślusarkowi, ul. Wrocławskiej 30, skradziono z wozu na Wolnicy skopa. — P. Bessertowi Czesławowi, ul. Młyńska 9, skradziono skrzynkę marga-

ryny. — P. Słomianowi Bolesławowi, ul. 27 Grudnia 10, skradziono platerę. — P. Nowaczykowi Franciszkowi skradziono 100 zł gotówki z zamkniętej skrzyni. (z.)

— Czyja własność? W wydziale śledczym pokój 71 znajduje się rewolwer bębenkowy z 5 nabojami; walizka skórzana znaczona lit. A. M.; ubranie beżowe znoszone z paskiem przy marynarce, spodnie jasno brązowe, dwie koszule męskie wierzchnie, szelki i 4 szcztolki. Rzeczy te pochodzą z kradzieży. Poszkodowani zechcą się zgłosić po nie. (z.)

— Z Ostatniej chwili. — Pożar wybuchł w Ślaboszewku (pow. mogileński) w zabudowaniach Rozalii Nickel. Spaliła się stodoła ze zbożem i narzędzia rolnicze wartości przeszło 11 tysięcy złotych. Ogień wywołał nieostrożnym obchodzeniem się ze światłem 11-letni chłopiec Waldemar Rudolf. (k.)

— Ofiara pobicia. W Bydgoszczy zmarł wskutek pobicia zamieszkały tam Józef Klehammer. Został on pobity przez braci Antoniego i Kazimierza Saszaków oraz Józefa Makurata tak ciężko, iż zmarł w szpitalu na skutek odniesionych obrażeń. Sprawców pobicia aresztowano i odstawiono do więzienia sądowego w Bydgoszczy. (k.)

— Napadnięto w Kępnie p. Gertrudę Drobnikową, niosącą zbiory kasy diennej kinoteatru „Iluzja”. Rabuś, 18-letni Antoni Nawrot z Kępna, zabrał torebkę z zawartością 175 zł. (k.)

— Wykoleili się dwa wagony kolejki powiatowej w pobliżu Wrześni. Przyczyną było pęknięcie osi. Na szczęście o było się bez wypadku w ludziach. (k.)

— Samobójstwo popełnił w Wąpnie (pow. wągrowiecki) Władysław Kukliński, kasjer miejscowej kopalni. Przyczyną tego kroku był rozstrój nerwowy. (k.)

— Przytrzymano w Kaczorach (pow. chodzieski) Czesława Baranowskiego, dezertera z 2 baonu mostów kolejowych w

Przeciw obstrukcji hemoroidom, zaburzeniom w żołądku i kiszki, zastoinie w wątrobie i śledzionie, bólowi krzyża, zaleca się picie naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa kilka razy dziennie. Badania lekarskie chorób podbrzusza stwierdziły, że woda Franciszka Józefa działa zawsze pewnie, łagodnie i skutecznie. Żądać w aptekach i drogeriach. nw 5443

Jablonnej i odstawiono do dyspozycji żandarmerji wojskowej w Bydgoszczy. (k.)

— Rozbito w Wielichowie w kościele farnym w tych dniach skarbonkę. Sprawcy nie zdołano wykryć. Przypuszcza się, że w skarbonce była zawartość około 25 złotych. (k.)

— Włamano się w Gościeszynie (powiat wolsztyński) w nocy na 19 bm. do pałacu Kurnatowskich. Niewyśledzeni włamywacze zabrali większą ilość srebra stołowego i futra. (k.)

— Popłech w autobusie na rynku w Gębicach spowodował umysłowo chory Steinke, gospodarz z okolicy. Wsiadł do autobusu, nie okazując żadnych objawów chorobliwych, aż nagle rzucił się z furją na pasażerów i począł ich maltretować. Wszyscy pociękali z wozu, a szofer p. Kamyszek nie zorientował się w pierwszej chwili, z kim ma do czynienia i odgrażał się rewolwerem, by zmusić furjantą do kapitulacji. W końcu jednak chwycił go i usunął z autobusu, a przybyli w międzyczasie policjanci odesłali umysłowo chorego do Dziekanek. (rg.)

— Zamachu na życie krawca p. Biel- auga w Tczewie dokonano w nocy na 18 bm. Gdy p. B. opuszczał restaurację przy ul. Dworcowej, padł nagle strzał, który go ugodził. Sprawca zamachu został ujęty. W danym wypadku chodzi o zemstę na tle zatargów osobistych.

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do napastnika, godząc go śmiertelnie w kręgosłup. Zuchowski, aresztowany przez policję, przyznał się do winy. (x.)

— Zaczęto węzeł gumowy, a skończono rewolwerem bójkę na zabawie w Orzechówku niedaleko Wąbrzeźna. Po skończonej zabawie niejaki Alojzy Kabaś, zamiast wracać spokojnie do domu, rzucił się niespodziewanie na dwóch innych uczestników zabawy Hendela i Zuchowskiego, częstując ich uderzeniami węża gumowego. Napadnięci poczęli się bronić, przyczem Z. dobył rewolweru i strzelił do

Czytelnikom Naszym,
przejeżdżającym
przez

Berlin

przypominamy, że otrzymają naj-
świeższe numery

„Kurjera Poznańskiego”

we wszystkich kioskach
gazetowych

na dworcach i w wiel-
kich hotelach

— **Inowrocław.** (Ze Stow. Chrześ. Narod. Nauczycieli.) Na ostatnim zebraniu Stow. Chrześ. Narod. Nauczycieli Szkół Powszechnych licznie zebrani wysłuchali nader zajmującego referatu p. Skazy pod tyt.: „Nauka rachunków w szkole powszechnej”. Powzięte zostały dwie uchwały utworzenia sekcji matematycznej i sekcji rysunkowej. Na następnym zebraniu w dniu 7 grudnia wygłosił p. Krantzówna referat pod tyt.: „Kultura i cywilizacja”. P. Arlt zaś będzie mówił na temat życia Polaków we Francji.

— (Rocznica niepodległości w Matwach.) Przedmieście naszego miasta, Matwy, bardzo uroczystie obchodziło rocznicę oswobodzenia stolicy. W sali kina zgromadziła się licznie publiczność na akademję, której program obejmował szereg przemówień okolicznościowych m. in. referat p. redakt. Cieślaka. W uroczystości brała udział orkiestra fabrycznej straży ogniowej, całości zaś dopełniły występy sceniczne i popisy dzieci.

— (Z Tow. Marynarzy.) Miejskowy oddział toruńskiego Tow. Marynarzy przystępuje na terenie naszego miasta do organizowania młodzieży przedpoborowej w drużyny marynarskie, których celem będzie propaganda naszego wybrzeża i portów oraz konieczności rozbudowy floty handlowej. Prezes miejscowego oddziału p. Bolesław Mielcarski przyjmuje zgłoszenia na członków.

— (Procesja jubileuszowa.) Z okazji 50-lecia kapłaństwa Ojca Świętego odbyły się w naszej stolicy Kujaw Zachodnich dnia 10 bm. dwie uroczyste procesje. Ks. radca Kubiś prowadził procesję z kościoła Matki Boskiej do kościoła Marij Panny i św. Mikołaja, ks. prob. Jaskowski zaś szedł na czele procesji z kościoła farnego św. Mikołaja do kościoła garnizonowego i Matki Boskiej.

— (Z teatru.) Niedzielne przedstawienie teatru „Premjer” pod kier. Frąckowskiego z gościnnym występem Kazimierza Junoszy - Stepowskiego cieszyło się ogromnym powodzeniem. Komedja Shawa pod tyt.: „Wielki kram” była zagrana po mistrzowsku. Przedewszystkiem rola króla Magnusa, kreowana przez Stepowskiego, wypadła znakomicie. (em)

— **Bydgoszcz.** (Pożar.) W Wierzychucinie spalił się stóg żyta na polu rolnika Józefa Socha, wartości około 3 tys. zł. Pożar zniszczył stojącą obok stogu młocarnię parową Hermana Kuhna z Wierzychucina i Eryka Paulińskiego z Dąbrowy. Stóg nie był ubezpieczony. W prowadzonych przez posterunek policyjny w Wierzychucinie dochodzeniach nasunęło się podejrzenie, iż ogień został podłożony.

— (Kradzież z włamaniem.) Nieznani włamywacze wtargnęli w tych dniach do mieszkanka Konrada Nowakowskiego przy ul. św. Florjana i zabrali kasetkę z zawartością 600 zł oraz weksle na sumę około 300 zł. (k)

— **Ostrów.** (Rocznica.) W przeddzień 11 rocznicy odbudowania Polski niepodległej odbył się capstrzyk. Głównymi ulicami miasta przeciągnęła honorowa kompanja wojska oraz oddział policji państwowej z orkiestrą i pochodniami. Z gmachów rządowych i domów prywatnych łopotały chorągwie. Ratusz iluminowano. Nazajutrz odbyło się w kościele nabożeństwo z udziałem władz, wojska, organizacji, szkół i publiczności. Kazanie w treści zastosoowane do chwili wygłosił na rynku ks. wik. Sterczewski. Po kazaniu szeregi wojska i stowarzyszeń przysposobienia wojskowego przedfiliowały na rynku przed dowódcą pułku i przedstawicielami władz. Wieczorem od była się w teatrze żołnierskim uroczysta akademja.

— (Z występu „Młodych Polek.”) Stowarzyszenie Młodych Polek „Dąbrówka” urządziło występ teatralny w sali Domu Kat. Odegrano dwie arcywesołe sztuczki, a mianowicie „Goście jadą” i „Strach ma wielkie oczy”. Jak na siły amatorskie grano dobrze. Liczna publiczność bawiła się znakomicie.

— (Kurs przeciwalkoholowy.) W niedzielę, 24 bm. odbędzie się w Domu Kat. kurs przeciwalkoholowy. Przemawiać będzie m. in. ks. redaktor Galdyński z Poznania. (n)

— **Września.** (Wybory do sejmiku powiatowego.) W związku z wyborami do sejmiku powiatowego, które odbędą się dnia 8 grudnia wpłynęły trzy listy kandydatów. Lista 1 N. P. R.-prawicy, lista 2 P. P. S., lista 3 lista rolnicza. W ostat-

niej liście załączeni są przedstawiciele większej własności i gospodarze mniejszych posiadłości. Lista ta uzyska niewątpliwie największą ilość głosów i społeczeństwo dbające o dobro powiatu winno w dniu 8. 12 głosować solidarnie na listę nr. 3.

— (Wenta Tow. św. Wincentego a Paulo.) Dnia 10 bm. odbyła się w sali Domu Żołnierza wenta, urządzona staraniem pań z Tow. św. Wincentego a Paulo, celem zebrania funduszu na gwiazdkę dla biednych. W obszernej sali ustawiono kioski z loterją fantową, kołem szczęścia itd. — Znana na terenie miasta cukiernia Szware urządziła w sali miłą kawiarenkę, tłumnie odwiedzaną przez gości. Publiczność poparła wydatnie akcję charytatywną Tow. św. Wincentego a Paulo. (y)

Konkurs i wystawa fryzjerska

Dalsze szczegóły Zjazdu fryzjerów

Po uroczystym obchodzie 20-lecia cechu perukarzy damskich i teatralnych fryzjerów w salach Domu Rzemieślniczego odbyły się wielkie popisy konkursowe, połączone z wystawą sztuki fryzjerskiej.

Na ciekawe popisy jak i na wystawę przybyło b. wiele gości. O godz. 18 tej przesył Izby Rzemieślniczej p. Staszak przed lokalami, w których mieściła się wystawa, wygłosił obszernie przemówienie, w którym podniósł znaczenie pracy i rozwoju rzemiosła, poczem otworzył wystawę.

Po przecięciu wstęgi weszli zebrani do sal, by podziwiać piękną wystawę szkoły zawodowej istniejącą przy cechu. Wystawa, na którą złożyły się wyroby włosowe, wykazała dobitnie, co uczeń w przeciągu dwu zaledwie lat pod umiejętnym kierownictwem zdola wykonać. Liczne wzory rachunkowe, korespondencja i księgowości mówiły o tem, że uczniowie fryzjerscy uczą się także w tym kierunku, by stworzyć z siebie fryzjera - kupca i handlowca. — Bardzo efektywnie wyglądały stoiska firmy Gallia z Paryża, szczególnie pomysłowe aparaty trwałej ondulacji i kosmetyki firmy „Orient”, gablotki pp. A. Stankowskiego, zawierające artystyczne peruki, p. Alejskiego. Oglądaliśmy marmury firmy „Marmur”, śliczne mechanizmy lalki, manekiny i biusty firmy J. Zimnisch i t. d. Najwięcej wszakże pleć piękną przyciągały aparaty trwałej ondulacji i kosmetyki.

O godz. 19 odbyły się zawody konkursowe. 80 pań zasiadło rzędami przy stolikach — przed każdą umieszczono lustro. Praca konkursowa wrzasa — uczestnicy wysilali się, by z zadania swego wywiązać się jak najlepiej. Pracy tej przyglądały się tłumy uczestników imprezy, wyrażając podziw dla zręczności i pomysłowości. W czasie popisów przygrywała orkiestra wojskowa.

Po ukończonym konkursie odbył się bal, który ściągął b. dużo publiczności.

Wyniki konkursu podano o północy. W poniedziałek odbyły się dalsze zawody konkursowe, przyczem zwiędzało jeszcze wystawę. Nadmienić jeszcze wypada, że scena pięknie była udekorowana figurami woskowymi z fryzurami.

Efektowne oświetlenie nad wejściem do Izby Rzemieślniczej, jak i na scenie wykonał elektrotechnik hotelu „Polonia” p. M. Łabuziński. (z)

SPORT

Boks

Zawody międzynarodowe organizuje „K. S. H. Cegielski” sprowadzając dwóch doskonałych pięściarzy z berlińskiego „Herosu”, który ostatnio pokonał w spotkaniu zespołowym „Teutonję”. Zjeżdżają zatem do Poznania Werner i Völkner by w dniu 23 bm. o godz. 19.30 zmierzyć się w sali „H. C. P.” (Górna Wilda 180) z doskonałymi zawodnikami tego klubu Anioła i Tomaszewskim, którego już bardzo dawno nie widzieliśmy w ringu. Przedsprzedaż biletów na te niezwykle interesujące spotkania rozpocznie się od środy w fir. „Camera” (ul. Franc. Ratajczaka). Poza dwa walkami międzynarodowymi program przewiduje jeszcze 6 par.

Narciarstwo

Kurs na Baraniej Górze urządzi klub w Rybniku w porozumieniu z Śląskim Klubem Narciarzy od dnia 26. do 31 grudnia br. Kierownictwo kursu obejmuje znany instruktor kpt. rez. p. Podgórski, b. instruktor wojsk alpejskich. Należność za kurs wynosi dla członków P. Z. N. oraz młodzieży szkolnej zł. 10, dla nieczłonków zł. 15. Schronisko na Baraniej Górze pozwala na wygodne i ciepłe umieszczenie przy dobrym a taniem utrzymaniu (8 do 10 zł. dziennie wraz z noclegiem). Kwatery dla kursistów zapewnione. Zbiórka uczestników kursu dnia 26 grudnia w Wiśle. Zgłoszenia z podaniem dokładnego adresu, zawodu i wieku prz. równoczesnej wpłaty

zł. 5, przyjmuje najpóźniej do dnia 15 grudnia, tylko Klub Narciarski w Rybniku, skrytka pocztowa nr. 7. Wpłaty albo listownie albo na P. K. O. 301153. Liczba uczestników ograniczona do 30 osób.

Różne

Dział sportowy „Radja Poznańskiego” został obecnie rozszerzony, co należy podnieść z uznaniem. Mianowicie od 15 bm. codziennie po koncercie wieczornym są wygłaszane komunikaty, podające w pierwszym rzędzie wyniki z Poznania i Wielkopolski, oraz aktualne rezultaty z całej Polski i zagranicy. W ten sposób radio-słuchacze będą możliwie wszechstronnie poinformowani o wydarzeniach w omawianej dziedzinie naszego życia, której przejawy wywołują stale rosnące zainteresowanie. Ponadto od grudnia dwa razy na miesiąc — jak poprzednio — będą wygłaszane odczyty sportowe, omawiające już zasadniczo ważniejsze wydarzenia.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Teresa Lewicka, 2 mies. 3 dni. Alfred Haich, fabrykant, 49 l. Bronisław Witkowski, 2 mies. 28 dni. Wiktor Wasielewski, pom. gastr., 24 l. Wiktorja Urbanowska, posługaczka, 64 l. Aleksander Gruska, asystent kol., 40 l. Marianna Nowak, 8 l. Antoni Bukowski, 17 l. Marja Rydliewicz, z domu Mokowska, wdowa, 66 l. Franciszek Kaczmarek, robotnik, 28 lat. Józef Czapik, 30 min.

TEATRY

— **Z Teatru Wielkiego.** Dziś „Madame Butterfly”. W środę wspaniale wystawiony balet „Pan Twardowski”. W czwartek stale wyprzedana „Hrabina Marica” z pp. Fontanówną, Grabowską, Brat-kiewiczem, Raczkowskim i Sendeckim. kapelmistrz p. Leszczyński. W piątek „Aida” z pp. Marynowicz, Szafranką, Majem, Perkowiczem, Romanowiczem i Urbaniczem, kapelmistrz p. Tyllia. Najbliższą premierą będzie „Casanova” Różyckiego. Próby z tej opery odbywają się już od dłuższego czasu pod kierunkiem dyr. Wojciechowskiego i reżysera Urbanowicza. W tytułowej partii wystąpi p. Drabik. Nowe dekoracje art. mal. p. Jarockiego.

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś po raz 5 najnowsza kom. wybornej spółki K. Dunin - Markiewicza i M. Fijałkowskiego „Miłość czy pieśń”, która zdobyła sobie utrwalone powodzenie. Jutro przedstawienie tylko dla wojskowych i ich rodzin. Odegrana będzie wyborna komedja konkursowa Adolfa Nowaczyńskiego „Wiosna narodów”. W próbach pod reżyserją p. Wysockiej święta komedja Szaniawskiego „Adwokat i róża”, która grana jest obecnie na wszystkich scenach w Polsce z nadzwyczajnym powodzeniem.

— **Z Teatru Nowego.** Dziś po raz ostatni sensacyjna komedja Pagnola p. t. „Pan Topaz” (wielkie A. B. C.), która na scenie Teatru Nowego zdobyła ogromne powodzenie. — W roli tytułowej znakomity nasz gość, p. K. Justian, kreujący niezrównanie postać Topaza, nauczyciela etyki, wywołując niemiłkające oklaski przy otwartej kurtynie.

Dyrekcji Teatru Nowego udało się pozyskać na trzy tylko występy, t. j. we środę, czwartek i piątek znakomitego artystę p. Junoszy-Stepowskiego, który ukaże się na scenie Teatru Nowego w świetnej komedji S. Kiedrzyńskiego p. t. „Miłość bez grosza”. Rola Malatyńskiego w znakomitej tej komedji jest jedną z najlepszych naszego świetnego gościa Występy Junoszy - Stepowskiego wzbudziły w świecie artystycznym Poznania ogromne zainteresowanie.

Juan Manen, najsławniejszy skrzypek hiszpański, jeden z największych artystów świata, wystąpi dziś we wtorek, o godz. 8 wiecz., w Domu Ewangelickim. Znakomity artysta, który już dwukrotnie koncertował w Poznaniu z sensacyjnym

Przez szybkie

Niańczyne pogroźki

Kiedy za młodych lat wyklócałem się zęb za zęb ze swoją niańką, straszyla mnie zaruszką:

— Czeka! Takiś pyskаты! Zobaczysz, oddam cię na adwokata.

Balem się ogromnie tej pogroźki i od tego czasu chowam w sercu uprzedzenie do adwokatów.

Tak mi się jednak ułożyło, że w pewnej pieniężnej sprawie musiałem zwrócić się do adwokata. Należało mi się kilkaset ciężko zapracowanych złotych.

— Sprawa, jak złotol — mówi adwokat.

Przeciwnik zaofiarował połowę pretensji na stół.

— Nie możemy się zgodzić — zacydował mój obrońca prawny. — Sprawiedliwość przedewszystkiem. Za miesiąc wydusimy całą gotówkę.

Po sześciu miesiącach odbyła się rozprawa, po następnych trzech dochodzenie dowodowe, a jeszcze po trzech ostateczne rozstrzygnięcie. Sprawę czyści, jak złotol, po roku wygraliśmy. Prze-

wprost powodzeniem — tym razem wykona niezwykle efektowny i bardzo interesujący program obejmujący Saint Seansa (Koncert skrzypcowy), Bacha (Chaconne), sensację wieczoru Beethovena „Konzertstück” odnaleziony przez siebie i wykonany nieznany dotychczas utwór Beethovena. Przepiękne to dzieło wykona Juan Manen po raz pierwszy w Polsce. Poza tem w programie Wieniawskiego, Daquinna, Glucka, Laserna, karkołomne warjacje Paganiniego i dzieła własne. Bilety w składzie cygar Szejnbrowskiego, ul. Gwarna 20, telefon 56-38 oraz od godz. 7 wiecz. przy kasie w Domu Ewangelickim, zw 20 305

WYSTĘP KWARTETU DREZDEŃSKIEGO (organiz.: dyr. koncert. Rozmarynowicza).

Wieczór Kwartetu Drezdeńskiego odbędzie się w nadchodzącą sobotę, dnia 23 listopada wieczorem, o godzinie 8, w sali Domu Ewangelickiego. Występ Kwartetu Drezdeńskiego, który od szeregu lat zdobył na całym świecie pierwsze miejsce wśród zespołów kameralnych, cieszy się tak u nas jak i za granicą, wielką popularnością, to też jak zwykle przy występach tego świetnego kwartetu, zainteresowanie około sobotniego koncertu jest olbrzymie. Po koncercie Kwartetu Guarneri, który w Poznaniu odniósł olbrzymi sukces, występ Kwartetu Drezdeńskiego będzie jeden z najlepszych wieczerów kameralnych, jaki publiczność nasza przeżywać będzie. Sprzedaż biletów w składzie cygar p. Szejnbrowskiego, ul. Gwarna 20, telefon 56-38, w dzień koncertu od godziny 7 przy kasie. zw 20 142

Teatr Wielki

DZIŚ — „Madame Butterfly” — opera Pucciniego.

Środa, 20. 11. „Pan Twardowski”, balet Różyckiego.

Czwartek, 21. 11. „Hrabina Marica”, operetka Kalmana.

Piątek, 22. 11. „Aida”, opera Verdiego.

Sobota, 23. 11. „Madame Pompadour”, operetka Falla.

Niedziela, 24. 11. o godzinie 15 „Trubadur”, opera Verdiego. (Ceny zniżone).

Niedziela, 24. 11. wiecz. „Hrabina Marica”, operetka Kalmana.

Poniedziałek, 25. 11. „Skowronek”, operetka Lehara.

Wtorek, 26. 11. „Pan Twardowski”, balet Różyckiego.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na salę wpuszczony nie będzie.

Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Polski

DZIŚ — „Miłość czy pieśń”

Środa, 20. 11. „Wiosna narodów”.

Czwartek, 21. 11. „Miłość czy pieśń”.

Piątek, 22. 11. „Wiosna narodów”.

Sobota, 23. 11. „Miłość czy pieśń”.

Niedziela, 24. 11. o godz. 15 „Maman do wzięcia”. (Ceny zniżone).

Niedziela, 24. 11. wieczorem „Miłość czy pieśń”.

Poniedziałek, 25. 11. „Wiosna narodów”.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Pan Topaz” (wielkie A. B. C.).

Występ gościnny K. Justiana.

Środa, 20. 11. „Miłość bez grosza” — gościnny występ Junoszy-Stepowskiego.

Czwartek, 21. 11. „Miłość bez grosza” — gościnny występ Junoszy-Stepowskiego.

Piątek, 22. 11. „Miłość bez grosza” — ostatni gość. występ Junoszy-Stepowskiego.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygartowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

TEATR WIELKOPOLSKI

pod dyr. Bol. Brzeskiego

„Niespodzianka”, dramat w 3 aktach

H. Rostworowskiego.

19. 11. — Śrem.

20. 11. — Wolsztyn.

21. 11. — Kościan.

ciwnik apelował. Na drugiej rozprawie, która odbyła się za osiem miesięcy, wygraliśmy po raz drugi. Cztery miesiące trwało uprawomocnienie wyroku i drobne formalności. Po dwu latach oczekiwania miałem nareszcie dostać kilkaset ciężko zarobionych złotych. Niestety! Pół roku noszę już wyrok w kieszeni. Przeciwnik niema nic, coby mu można obłożyć aresztem.

Wczoraj spotkałem się w kawiarni.

— Marnuje mnie pan — warknął, patrząc na mnie, jak nieoswojony wilk.

— To pan mnie zmarnował — odpaliłem ze złością — sprawa kosztowała mnie kilkaset złotych, a teraz chyba pana sprzedam na licytacji.

— Cóż mogę panu dać, kiedy zapłaciłem kilkaset złotych kosztów sądowych.

Obliczyliśmy zgodnie z ołówkiem w rękę. Oba nas sprawa kosztowała o pięćdziesiąt procent więcej, niż wynosiły moje ciężko zapracowane złote.

Ze złością podarłem wyrok.

Oj, niańko, niańko! Czemu nie „odałaś” mnie na adwokata”.

X. Awery.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

JÓZEF WEYSENHOFF LAUREAT POZNAŃSKI

W miarę jak wyczerpywał się genialny talent Sienkiewicza, brakło wśród pisarzy, przedstawiających nie tyle przeszłość, ile życie przodującej niegdyś kulturą, tradycją, znaczeniem warstwy ziemiańskiej, ludzi na miarę nawet średnią. Prus, Orzeszkowa, Sieroszewski mieli oczy zwrócone gdzieś indziej, nie mówiąc o Reymoncie lub Żeromskim.

Słusznie powiedział niegdyś Feldman, że Józef Weyssenhoff wyszedł nie tylko ze szkoły mistrza Sienkiewicza, ale i temperamentem pisarskim mocno go przypomina. Nie znaczy, by był jego naśladowcą w treści, bardzo własnej i odrębnej. Ale poglądy, ton, tok narracji są tradycyjne i opierają się o tę dostojną, wytworną, wypróbowaną formę gawędy, która jest rodzajem polskim, sarmackim, starszalskim.

Nie sądziłbym, by dobiegający siedemdziesiątki Weyssenhoff ulegał innemu wpływowi. France, który swą przenikającą, chłodną, ostrą ironią sceptyka ośniewał długo świat cały, niema nic wspólnego z humorem człowieka, z którego natchnienia wyszedł nieśmiertelny typ Podfilipskiego. Humor to domowy, swojski, ziemiański, a oparty o podstawę trzeźwości, równowagi, miary. Cechowały one życie całe pisarza, który choć pochodził z kresów wschodnich, znalazł uznanie i na zachodzie, bo ten zachód zrozumiał i umiał odtworzyć.

Nie da się zaprzeczyć, że Weyssenhoff ma tę dystynkcję, styl, sposób pisanja, który nie godzi się z manierą naturalistyczną czy modernistyczną. Dlatego wystąpił w swoim czasie mocno przeciw Wyspiańskiemu, za co otrzymał srogie wyrzuty ze strony tak uzdolnionego krytyka, jakim był Matuszewski. Ale i on, kwestionując prawo pisarza do dawania patentu na wielkość, uznawał, że ma do czynienia z kimś wyrastającym nad średniość, bliskim wielkim talentom, a wpłatanym tylko do kompanii reakcyjnej. Zapomniał zaś Matuszewski, jaką to kampanję prowadzili przeciw Sienkiewiczowi Nalkowski, Brzozowski, Feldman i inni.

Weyssenhoff wyszedł niewątpliwie z pozytywizmu. Ale nie miał nic z jego wad, które dały się we znaki talentom średnim. Tendencja społeczna zarysowała się jednak u niego wcześniej, a więc od „Zaręczyn Jana Bełzkiego” (r. 1894), gdzie potępił miłość dla siebie i bez myśli o ogóle — aż do „Jana Bez Ziemi” z r. 1929, gdzie odkrył mniej sympatyczne cechy ziemianstwa wielkopolskiego, choć przyznał mu i nie mało zalet. Nie można wątpić, że tkwi w jego myśli ideał ziemianina, co, związany najsilniej z życiem i potrzebami ziemi, umie jednak wyjść poza swe zainteresowania i ogarnąć szerokie horyzonty.

Misterny psycholog i humorysta, nie znalazł jednak swego typu tam, gdzie chciał. Potomstwo Podfilipskich jest liczne. Łatwiej o Budzisa, który ma świadomość zła, ale nie wie, co i jak robić, niż o Roksyckiego, który istotnie coś buduje. Ulubiona jest zaś pisarzowi myśl unij, którą wyobrażający się z kresowianką Roksycki, albo kresowiec Skumin, poślubiający pannę z ziem zachodnich.

Zawsze był Weyssenhoff zwolennikiem społecznej harmonii, wrogiem walki klasowej, przeciwnikiem rewolucji. Nie byłby z rodziny, która pamięta tradycje majowe i trzyma się tego, co głosili najwięksi w narodzie. Nie jest reakcjonistą, gorąco przemawia na temat starej a wzniosłej idei Krasieńskiego o wspólnym działaniu szlachty i ludu. Może to utopie, ale utopie nie mające nic wspólnego z hasłami partyj czy klas.

Ze mamutem klasowym nie jest, o-kazał to wszędzie. Obserwatorem jest zaś pierwszorzędny człowiek i rzeczy. Patrzy na wszystko z instynktem człowieka życia: odczuwa między sobą a naturą, którą otwiera w sposób mistrzowski, łączność nieustanną, i ścisłą. Rozkoszuje się życiem puszczy litewskiej, i śpiewa pieśń na temat jeziora wielkopolskiego, nad którego brzegami dokonywa się unia kresów wschodnich z zachodnimi.

Jak jego nazwisko nie zginie, tak i jego romanse pozostaną historycznymi dokumentami. Zwłaszcza dziś, gdy przełomy społeczne grożą zagładą kulturze, co wyrosła ze szlacheckiej a no-

wej jeszcze nie stworzyła. Nie jest zaś Weyssenhoff suchym ironistą. Ma gorące serce realisty Jana Dolegi, który wkłada serce w inicjatywę wysiłku zbiorowego dla dobra kraju. A choć w jego świecie przeważa często stojąca woda, co pleśnieje w przesądach, są i ludzie o treści głębszej i mogącej odrodzić sferę.

Jako malarz życia dał nam Weyssenhoff żywe kształty a nie abstrakcje, które spotykają się nawet u Żeromskiego. Pisz też jasno, spokojnie, prosto, jak gdyby oddzielił język klasyków w najlepszym słowa znaczeniu. I causeurem jest Weyssenhoff twórczym. Ci, co go znają z życia towarzyskiego, wiedzą, że jego talent narratorski i konwersacyjny nie ma może równego sobie.

Więc cześć pisarzowi, w którego

twórczości świat polski ożywa z całą swą mocą, wonią i barwą. Wielkopolska ma mu do zawdzięczenia romans, w którym jej ludzie, dwory, puszcze, miasta, jeziora, znalazły piewę pełnego poezji. W opisach natury, polowania, sielanki, życia ziemiańskiego znać w pisarzu mistrza, który oby nie był ostatnim — ale ostatnim być może...

Jego dzieło daje dużo zdrowia, a opiera się o studjum sumienne i głębokie. „Moje książki — pisze Weyssenhoff w swym pamiętniku literackim — wynikały bezpośrednio z moich przeżyć osobistych nie zaś z atmosfery literackiej epoki”. Lepszej charakterystyki nie może dać i krytyk. Dzieło Weyssenhoffa nie jest literaturą, ale życiem samem.

Dr. Tadeusz Grabowski.
Poznań.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Z Polskiej Akademii Umiejętności. Wydział historyczno-filozoficzny odbył posiedzenie z referatem prof. dr. Wł. Heinricha n. t. „Podstawy filozoficzne psychologii i ich metodyczne konsekwencje”.

Uczony kanadyjski w Krakowie. Z Krakowa piszą nam: Przybył tu profesor filozofii na Uniwersytecie w Montrealu (Kanada) dr. William Coldwell. Jest on autorem znakomitego dzieła o filozofii Schopenhauera. W Polsce bawi już po raz drugi i żywi dla niej gorącą sympatię. W czasopiśmie angielskim i amerykańskim ogłaszał szereg artykułów o Polsce. Jest odznaczony orderem „Polonia Restituta”. Prof. dr. Caldwell wygłosi w Krakowie trzy odczyty na następujące tematy: „Kilka nauk od Świata Nowego dla Starego”; „Stanowisko Kanady w świecie współczesnym” i „Jak ja widzę Polskę i kraje ościennie. (nk)

LITERATURA

Asnyk a przyroda. Twórczość Asnyka zwraca znowu uwagę współczesnej krytyki. Im bardziej oddalamy się od modernizmu, tem silniej zaczynamy zwracać się np. do Prusa, a także do Asnyka, którego twórczość, w blaskach sław modernistycznych, uległa pewnemu zapomnieniu. Zbliżyli ją do nas ponownie Kucharski i Dicksteinówna, która ogłosiła w „Przeglądzie Współczesnym” ustęp z zapowiadanej monografii o stosunku Asnyka do przyrody. Urywek to nader pouczający i ciekawy, daje on nam głębszy wgląd w filozofię i psychikę poety. Monografia Kopnickiej, przez Dicksteinównę napisana wskazywała już na głębokie przywiązanie autorki do epoki realizmu. Monografia obecna, oby jak najrychlej wydana w całości, zapowiada jeszcze większą wartość i pogłębienie omawianego problemu. (T. Gr.)

Obcy o Conradzie. W Niemczech ukazała się wydana przez księgarnię nakładową S. Fischera ulotka o Josephie Conradzie, zatytułowana: „Kim jest Joseph Conrad i co o nim mówi Europa i Ameryka”. S. Fischer wprowadza w ten sposób wydawnictwo wszystkich dzieł genialnego pisarza w przekładzie niemieckim. W ulotce znajduje się skrót życiorysu Conrada, oraz entuzjastyczne opinie różnych pisarzy jak John Galsworthy, André Gide, H. G. Wells, H. L. Mencken, Tomasz Mann, Jakob Wassermann, Arnold Ulitz, Edmund Jalone i inni.

Powieści wojenne w Anglii. Nasz korespondent londyński (z. gr.) pisze nam: Produkcja „wojenna” w literackiej Anglii nie sięga ani rozmiarami, ani jakością podobnej literatury w innych krajach (Duhamel, Barbusse, Romain Rolland, Remarque). Obecnie ukazały się dwie powieści wojenne: Jamesa Lansdale Hodsona „Szary świt i czerwona noc”, oraz Richarda Aldingtona „Śmierć bohatera”. Nie są to dzieła równorzędne wymienionym autorom francuskim i niemieckim, ale produkcji rodzimej w każdym razie przodują.

OCHRONA ZABYTKÓW

Warowne baszty w Chełmie. Z Warszawy piszą nam: Na wschodnich krańcach Rzeczypospolitej posiadamy wiele ciekawych pamiątek. Takimi są n. p. ruiny dwóch baszt obronnych w Chełmie. Zwane są tam one „stołpami”. Jedną z nich znajduje się przy szosie, prowadzącej z Chełma przez Piaski Lubelskie do Lublina o 12 km. na zachód od Chełma. Postawił ją około 1259 roku (według starych kronik ruskich) jakiś książę Hallicki. Baszta zbudowana jest z miejscowego kamienia, posiada kształt wewnątrz okrągły, zaś z zewnątrz kwadratowy. Druga taka baszta również podobno z XIII wieku stoi w odległości 4 km. na północ od miasta. Tak jak i poprzednia, zbudowana jest z kamienia miejscowego, zbliża się do pierwszej budową lecz ma jeszcze w dalszej swej kondygnacji ślady sklepienia „krzyżackiego”. Oba te budynki, niewątpliwie średniowiecznego pochodzenia, stanowią rzadkie zabytki budownictwa obronnego z drugiej połowy XIII wieku.

MUZYKA

Trio Budapeszteńskie grało w Krakowie — jak nam stamtąd donoszą. Doskonali kameraliści wykonali utwory Beethovena, Czajkowskiego i Mendelsohna. Mimo pięknego programu i dobrej opinii węgierskiego zespołu przybyło zaledwie sześćdziesiąt osób. Jest to swego rodzaju krakowski rekord, w Warszawie bowiem koncert Triu zdołał zaciekać tylko czterdziestu słuchaczy. (k. j.)

Sezon muzyczny w Londynie. Nasz korespondent londyński (z. gr.) donosi nam: Cały szereg sław międzynarodowych zapowiedział lub już wykonał w Londynie swoje koncerty. Z pianistów znajdują się na liście między innymi: Artur Rubinstein (w programie Chopin, Liszt, dwa mazurki Szymanowskiego), Wanda Landowska, Frédéric Lamond (recital beethovenowski), Willy Backhaus, Orlow, Egon Perri, Ania Polakow; ze śpiewaczek Lotte Lehmann z wieczorem pieśni Schuberta, Brahmsa, Schumanna i R. Straussa, oraz wiedeńska primadonna Jeritza. Nadto przybywa berlińska orkiestra symfoniczna i filharmonia wiedeńska.

SZKOLNICTWO

Wykład o żywym słowie w Teatrze Szkolnym. Kierownictwo Poznańskiego Teatru Szkolnego pozyskało znaną recytatorkę, lektora Uniw. Warsz., p. K. Rychterównę, na szereg występów. W piątek, 22. b. m., o godz. 12 w pol. wygłosi p. Rychterówna wykład p. t. „Kultura żywego słowa”, w którym poda dzisiejszy stan i potrzeby kultury żywego słowa, przedstawi rolę jej w naszym wychowaniu i omówi najważniejsze zagadnienia z dziedziny techniki i ekspresji mowy. Wykładu tego specjalnie opracowanego dla Teatru Szkolnego, wysłuchają, na życzenie Kuratorium Poznańskiego, obowiązkowo uczniowie dwóch najwyższych klas gimnazjalnych.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Wszechsłowińska wystawa exlibrisów. Z Krakowa piszą nam: Została tu otwarta w czytelni Muzeum przemysłowego wszechsłowińska wystawa exlibrisów. Wystawiono okazy wszystkich technik graficznych, stosowanych w exlibrisach Bułgarii, Jugosławii, Czechosłowacji, Polski i Rosji. Wystawę otworzył prezes T-wa Miłośników Książki, p. Kazimierz Witkiewicz, wyjaśnił udział i oprowadzał zgromadzonych na otwarcie gości prof. Stanisław Jakubowski. W otwarciu wzięli udział przedstawiciele władz, sfer naukowych i artystycznych oraz zakładów graficznych. (kp)

VARIA

Z życia królowej Marysieńki. W „Tece” znajdujemy ciekawy artykuł historyczny p. Macieja Loreta p. t. „Marysieńka i Sobiescy w Rzymie”. Autor szkicuje tu obyczajowe epoki baroku, z którym łączy się ścisła postać Marji Kazimiery, żony Jana III, królowej ambitej, żadnej holdów i honorów. Marysieńka, skończywszy swą rolę polityczną w Polsce, decyduje się koniec życia spędzić w Rzymie, nie chce jednak zrzec się królewskich prerogatyw. Pilnuje skrzętnie, aby ceremoniał przyjęcia i pobytu ułożony był z drobiazgową szczegółowością, by nie spotkała się z żadnym uchybieniem, czegoby, nawet po utracie władzy, spokojnie nie zniosła. Epoka baroku była odpowiedniem tem dla tej kobiety żadnej choćby tylko zewnętrznych oznak władzy. (tk)

KSIAŻKI NADESŁANE

Edward Rosset: „Łódź — miasto pracy”. — Wydawn. Magistratu m. Łodzi. Łódź 1929.

Edmund Wolski: „Ave Patria”. Poezje. Włocławek 1929. Skład gł. w Księgarni Powszechnej we Włocławku.

Mieczysław Treter: „Sztuka Polska i Polskie Życie”. Kraków—Warszawa 1930. Nakł. Tow. Wydawniczego.

Z ŻYCIA WSZECHNIC

„OTRZĘSINY”

Z Wilna piszą nam:

Na naszym Uniwersytecie dotąd przechowuje się wśród studującej młodzieży szereg tradycyjnych „żakowskich” zwyczajów. Jednym z nich jest uroczyste przyjmowanie nowo zapisanych studentów do społeczności akademickiej czyli tak zwane „otrzęsiny”. Uroczystość ta, choć przyjmuje w niej udział ciała profesorskie w roli widza, nosi charakter familijny, czysto studencki.

W roku bieżącym uroczysty obrzęd odbył się z tradycyjną pompą i wesołością. Sala Śniadeckich wypełniła się po brzegi. Na podium zasiadli profesorowie z J. M. Rektorem ks. dr. Falkowskim; pierwsze rzędy zajęli zaproszeni goście, dawni wychowankowie uniwersytetu, dalsze miejsca i galerje — tłumy braci akademickiej.

Uroczystość rozpoczęła część informacyjna. Starsi studenci w poglądowy sposób zapoznali nowowstępujących z całokształtem życia uniwersyteckiego, tj. w krótkich odczytach przerywanych deklamacjami otrzymali „junjorzy” szereg cennych rad, jak sobie radzić i jak postępować na uniwersytecie. Przeddefiniowali przed nimi przedstawicieli różnych organizacji, zaznajamiając ich obrazowo ze swoimi celami. Między innymi wystąpił pilot, jako przedstawiciel Aeroklubu, narciarz z A. Z. S. i turysta z Klubu Włóczęgów. Wezwanie do koleżeńskości i przyjaźni zakończyło część informacyjną.

W części obrzędowej na estradę wystąpił tradycyjny „czwartek” z łaską w dłoni, przepasany barwną szarfą. (Do tradycji należy urządzenie co czwartek towarzyskich zebrań z odczytywaniem na nich studenckiej „Żywej Gazetki”. Studenckie „czwartki” bardzo są w Wilnie popularne). Otaczała go straż akademicka. Przed oblicze „czwartka” wprowadzono najmłodszych przedstawicieli wydziałów w białych krezach i z białymi przepaskami na oczach. Ustawiono ich w szeregu przed podium. Teraz weszli seniorzy, przedstawiciele najdłuższej studenckiej z każdego wydziału z „seniorissimumem” i „senjorzyca” na czele. Na głowy przywdziali stare czapki t. zw. „batorówki”, niektórzy wystąpili w mundurach wojskowych z 1920 roku, dla przypomnienia, że „stare” pokolenie brało udział w walkach o niepodległość.

Na przyzwolenie seniorów mistrz ceremonii „czwartek” rozpoczął uroczystość odczytaniem listy „zasłużonych”. Na pierwszym miejscu figurowało nazwisko zeszlortycznego „senjorissimusa”, którego uroczyste wprowadzono na podium. Przy wyczytywaniu dalszych nazwisk, seniorzy odpowiadali: „Ożenił się!”, „sfiliłstrzał!”, „W Paryżu!”, „Dzieci chował!” itd. Następnie w uroczystym pochodzie wprowadzono na podium symbolicznego „wiecznego studenta”. Po przemówieniu „senjorissimusa” straż akademicka poprowadzała juniorów. Seniorzy zdejmują im krezę i opaski, a nakładają czapki akademickie. „Senjorissimus” wita każdego uściskiem, mówiąc:

Tym pocałunkiem oto was wita Akademicka Rzeczpospolita.

Po zakończeniu tego obrzędu zebrał się przeszło do lokalu Bratniej Pomocy celem „objęcia w posiadanie Ogniska akademickiego”. Dalszy program był już programem zwykłego studenckiego „czwartku”. Zespół redakcyjny wesołej „Żywej Gazetki” wystąpił z deklamacjami i śpiewami. Najpopularniejszemi bodaj „artykułami” w tem oryginalnym czasopiśmie były pieśni oryginalne w wykonaniu „Piotra Daniszewskiego z Korkosyzszek”, „Józwa Mociulewicz z Kiemielszszek” i „Antoniego Skajscia z Kłaczun”, pod którymi to dziadowskimi pseudonimami kryją się autorzy piosenek pp. Sylwanowicze. Uroczystość „otrzęsin” cechował jak zwykle miły i serdeczny nastrój. (sz)

PISMA NADESŁANE

„Architektura i Budownictwo”. Zeszyt 9. Treść: Edgar Norwerth: „Wystawa mieszkaniowa we Wrocławiu”. — Stanisław Marzyński: „Działalność budowlana gminy miasta Wiednia”. — Józef Opolski: „Akcja budowy domów i środki obniżenia kosztów budowy”. — Różne.

Wizyta monarchów włoskich u Papieża

Zapowiedziana wizyta króla i królowej Włoch u Papieża budzi wszędzie zrozumiałe zainteresowanie. Ma ona być ostatecznym zadokumentowaniem obecnej sytuacji politycznej i wznowienia serdecznego współżycia między włoskim domem panującym a Watykanem.

Przy tej sposobności zaznaczyć należy, że uroczyste przyjęcie, jakiego doznał u Piusa XI. król hiszpański w czasie swej ostatniej wizyty na Watykanie, nie może być brane jako reguła ogólna i wzór tego rodzaju przyjęć. Ze względu na specjalne stosunki, jakie w ciągu wieków łączyły Papieństwo z domem panującym Hiszpanji, Pius XI. chciał, by ta wizyta miała swój szczególnie uroczysty i wyjątkowy charakter. Zasadniczo Watykan posiada ustalony dokładnie protokół przyjęć monarchów kabolickich przez Papieża, według którego pierwszy był przez Piusa XI. przyjęty król Albert i królowa belgijska zaraz w pierwszych miesiącach obecnego pontyfikatu. Ten sam ceremoniał, tylko z niezwykle uroczystością będzie zastosowany i teraz.

Wizyta króla włoskiego będzie podwójna. Za pierwszym razem, dn. 5-go grudnia, odwiedzą Papieża król i królowa w towarzystwie ministra spraw zagranicznych Grandiego. W dwa dni później, 7 grudnia, król przyjdzie z drugą wizytą, w czasie której przedstawi Papieżowi książąt z domu Sabaudzkiego.

Przez nieznaną sobie stosunków wiele się mówi jednocześnie o rewizycie Papieża u króla na Kwirynale. Jest jednak zasada, przyjęta w protokołach papieskich, że Papież nie rewizytuje nikogo, nawet panujących, a czyni to za niego Kardynał - Sekretarz Stanu. Od tej reguły niema i nie będzie wyjątków, by nie stosować precedensów, któreby

mogły kiedykolwiek postawić Papieża w trudnej sytuacji. Dlatego w poprzedzających wizytę królewską rozmowach z ambasadorem włoskim na Watykanie, hr. de Vecchi, ta sprawa nie była wcale poruszana. Przewidzianem jest jednak, że w razie, gdyby Papież wyszedł poza granice Città del Vaticano i musiał przejeżdżać przez terytorjum królestwa włoskiego, złożyłby wtedy wizytę królowi włoskiemu, podyktowaną zwykłą grzecznością i serdecznymi stosunkami obydwo panujących.

Tymczasem, jako preludjum do wizyty królewskiej w dn. 5 grudnia, odbyły się ostatnio w Rzymie dwa przyjęcia. Jedno wydał ambasador włoski na Watykanie dla świata watykańskiego, drugie nuncjusz apostolski przy Kwirynale dla włoskiego świata urzędowego i dyplomatycznego. Po raz pierwszy kardynałowie, członkowie domu papieskiego spotkali się z przedstawicielami króla włoskiego, jak również ministrowie i dyplomaci kwirynalscy spotkali się z przedstawicielem Papieża. I jedno i drugie przyjęcie było przeprowadzone z niezmierną okazałością i z wielką serdecznością. Również po raz pierwszy dn. 11. listopada na obiedzie galowym, wydanym przez ministra spraw zagranicznych z okazji uroczystości urodzin króla, zjawił się nuncjusz apostolski pośród swoich kolegów, jako dziekan korpusu dyplomatycznego i w tej roli wygłosił na cześć króla plomienią przemowę w języku włoskim. Nawzajem: ze strony dyplomatów i dygnitarzy królewskich były mu okazane specjalne względy i życzliwość.

Te wstępne przyjęcia i spotkania są dowodem, że wizyta królewska będzie jednym z najbardziej uroczystych i ważnych wypadków z życia włoskiego. (KAP.)

Fabrykant rozwodów i ślubów nielegalnych skazany

(KAP.) Superintendent zboru kalwińskiego w Wilnie, pastor M. Jastrzębski, znany ze swej fabryki rozwodów i ślubów nielegalnych, w styczniu r. b. został skazany przez okręgowy Sąd wileński łącznie na 9 miesięcy więzienia.

Pastor Jastrzębski odwołał się do Sądu apelacyjnego. Dnia 16. bm. w Wilnie odbyła się rozprawa sądowa. Sąd apelacyjny wyrok pierwszej instancji zatwierdził w całej rozciągłości.

Kara spotkała pastora Jastrzębskiego za udzielanie ślubów katolickim, za nadużycie i wprowadzanie w błąd władzy.

Krwawe starcie

w cerkwi wołoskiej we Lwowie

Z Lwowa donoszą:

Cerkiew t. zw. wołoska we Lwowie była w niedzielę widowiskiem krwawych burd, spowodowanych przez nacjonalistów ukraińskich.

Cerkiew ta, stanowiąca prywatną własność staroruskiej fundacji stauro-pidjalnej, na którą złożyły się zapisy królów polskich, bojarów wołoskich i bogatej szlachty polsko-ruskiej, była zawsze miejscem modlitwy Rusinów, stroniących od cerkwi, w których rządzą księża ukraińscy, uprawiający na swym stanowisku politykę. Wbrew woli parafjan Starorusinów ustanowił ks. metropolita Szeptycki proboszczem cerkwi wołoskiej Ukraińca ks. Łopatynskiego, który zaprowadził zwyczaj śpiewania po nabożeństwach pieśni: „Boże Weliyky Jedynyj Ukrainu spasy...”. Wszelkie protesty, deputacje, memorjały, przeciwko tej inowacji o charakterze politycznym wnoszone do ks. metropolity Szeptyckiego nie odniosły skutku. Wobec tego parafjanie samorzutnie zastosowali bojkot: z chwilą, gdy nabożeństwo zostało ukończone i chór rozpoczynał ową pieśń, nabożni wychodzili z cerkwi. Zwolennicy pieśni postanowili, niewątpliwie za wiedzą proboszcza, zastosować wobec parafjan terror.

W niedzielę rano, gdy publiczność, jak zwykle zaraz po nabożeństwie ruszyła ku wyjściu, zastąpiła jej drogę uzbrojona w pałki grupa akademików ukraińców, utworzywszy zwarty kordon nieprzepuszczający nikogo do drzwi. Powstało zamieszanie, które zamieniło się w krwawą bójkę. Walczący w pierwszych szeregach zostali naporem tłumu wypchni na schody cerkwi, skąd na ulicę. Rozpoczęła się prawdziwa walka na pałki, parasole

i kamienie. Słabsi liczbą Ukraińcy rzucili się do ucieczki w kierunku gmachu województwa.

Uwiadomiona telefonicznie komenda policji wysłała na miejsce samochodem kilkudziesięciu posterunkowych, którzy rozproszyli walczących, aresztując około 10 osób, które po przesłuchaniu wypuszczono na wolność.

W czasie bójki rannych zostało kilkanaście osób.

Krwawe zajście w cerkwi wołoskiej wywołało zgorszenie i oburzenie we wszystkich sferach.

Zima w Zakopanem

Zakopane, 16 listopada.

Dziś od samego rana pada w Zakopanem i całych Tatrach gęsty śnieg wielkimi płatami i pokrył miazę białą powłoką. Spodziewane jest obniżenie znaczne temperatury, tak, że śnieg pozostałby przez dłuższy czas na ulicach i polach. Odwili byłaby katastrofą tak dla mieszkańców jak i gości, chodniki bowiem w centrum miasta nawet przedstawiałyby bagno nie do przebycia, teraz dopiero bowiem przystąpił magistrat do układania betonowego chodnika po jednej stronie Krupówek. O jeźdnię, która niedawno dopiero została wyłożona kostką, nikt się już więcej nie troszczy, tak, że błoto zalega wszędzie i wzdłuż. (Pz)

Sanki i narty na ulicach Zakopanego

Zakopane, 18. 11. (Paz.) Warstwa spadłego w dwu ostatnich dniach śniegu jest tak duża, że dziś na ulicach pokazały się pierwsze tego roku sanki, zaś narciarze wylegli rojnie na pobliskie wzgórza. W nocy temperatura wynosiła 6 stopni poniżej zera, jednak tendencja jest wybitnie odwilżowa. Z okazji niedziel młodzież a nawet i starsi wybrali się na nartach tłumnie w góry na pierwszy trening tegorocznej zimy.

Bezsensowne przeniesienie komisarjatu P. P.

Zakopane, 18. 11. (Paz.) Od dn. 1 grudnia ma zostać przeniesiony urząd Komisarjatu P. P. w Zakopanem z Rynku aż na peryferje miasta, bo na ulicę Chramcówki, obok drogi do Poronina. Stworzy to wielką niedogodność tak dla stałych mieszkańców, zmuszonych odbywać drogę z centrum miasta aż 2 kilometry, jak i dla przyjezdnych, potrzebujących odnośnych informacji itd. Z budynku mieszczącego obecnie komisarjat P. P. na Rynku ma powstać garaż i rekwizytoria dla straży pożarnej. Odbije się to też niewątpliwie na sprawnym funkcjonowaniu organów policyjnych.

Granitowe popiersie w jedwabnej bluzce

W oknie wystawowym jednego z magazynów dzieł sztuki w Pradze pojawiło się w tych dniach popiersie znanej czeskiej aktorki dramatycznej, Anny Sedlaček, dłuta wybitnego artysty - rzeźbiarza, Foita. Po kilku dniach ku niemałemu zdziwieniu publiczności praskiej naga granitowa pierś pani Sedlaček przykryto kawałkiem jedwabnej materji, mającej imitować bluzkę. Jak podają pisma praskie, nastąpiło to na wyraźne żądanie pani Sedlačekowej i jej męża, którzy nie chcą dopuścić do tego, by przechodnie ulicznych podziwiali naga pierś znakomitej artystki. Anna Sedlačkowa twierdzi poza tem, że panu Foitowi pozowała w bluzce i że obnażone popiersie po wykonaniu rzeźby artysta dorobił bez modelu. Pan Foit twierdzeniu temu jednakowoż z całą stanowczością zaprzecza. Kto mówi prawdę: pani Sedlačkowa, twierdząca, iż pierś jej jest dziełem fantazji mistrza, czy pan Foit, który obstaruje przy tem, że cała rzeźba wykonana jest z natury? Pytanie to intryguje dzisiaj całą artystyczną Pragę.

Klub przyjaciół sportu w parlamencie czechosłow.

Centralny komitet czechosłowackiego zjednoczenia ogólnosportowego postanowił niezwłocznie po otwarciu sesji parlamentarnej nawiązać kontakt ze stronnictwami politycznymi celem utworzenia na terenie sejmowym „Klubu przyjaciół sportu”, w skład którego wchodziłby przedstawiciele poszczególnych partji, dający sport specjalnymi sympatjami. Liczne stronnictwa polityczne w Czechosłowacji podczas niedawnej agitacji przedwyborczej, starając się pozyskać sobie względy sportowców, oświadczały przy każdej okazji publicznie, iż w nowym parlamencie z całą energią bronić będą interesów sportu czechosłowackiego. Sportowcy czechosłowaccy, podejmując inicjatywę w kierunku utworzenia w parlamencie specjalnego „Klubu przyjaciół sportu”, pragną poszczególnym stronnictwom politycznym dać możność spełnienia ich obietnic przedwyborczych.

Centralny komitet czechosłowackiego Zjednoczenia ogólnosportowego wyznaczył już ze swego łona specjalną podkomisję, która opracować ma w czasie jaknajkrótszym nowelę do ustawy o ściąganiu podatku widowiskowego z imprez sportowych.

Walka z handlem żywym towarem

Od 1921 roku specjalna komisja Ligi Narodów opracowuje projekty wspólnej walki państw, należących do Ligi, z handlem kobietami i dziećmi. Po wieloletnich badaniach Liga wydała, jak wiadomo, dwutomowe sprawozdanie o handlu dziewczętami i jego organizacji. Sprawozdanie to zadaje ostatecznie kłam twierdzeniu, że handel żywym towarem jest tylko wynalazkiem romantycznych kryminalistów i powieściopisarzy o zbyt bujnej wyobraźni. Celem wzmocnienia walki z tą plagą społeczna komisja Ligi Narodów zaleca następujące środki:

Podpisanie międzynarodowego układu, któryby umożliwił szybkie aresztowanie tego rodzaju zbrodniarzy handlarzy i wymierzanie im odpowiedniej kary. Usunięcie z międzynarodowych umów o handlu dziewczętami przepisów o granicy wieku, ponieważ zbrodniczy charakter tego procederu wcale nie zależy od tego, czy ofiary zbrodni są pełnoletnie, czy też niepełnoletnie. Ogłaszanie zestawień wykrytego już materiału rzeczowego, celem uświadamiania ogółu społeczeństwa, i przedewszystkiem uśliszenie i na większą skalę zakrojone ściganie przestępców. Ta ostatnia uwaga dotyczy głównie Wschodu, gdzie bardzo jeszcze są rozpowszechnione ukryte formy niewolnictwa osobistego i sakralnej prostytucji. Przedstawiciele Indji i Sjamu wypowiedzieli się jednak za radami, zalecaniami przez komisję. W czasie obrad tej komisji zwrócono uwagę, że film, mający być ośrodkiem walki z handlem żywym towarem, często podnieca tylko w młodocianych widzach zamiłowanie do awantur, zamiast szerzyć odpowiednie uświadomienie. Następnie projektowano, by we wszystkich krajach młodym dziewczętom i kobietom wydawano paszporty zagraniczne dopiero po gruntownym zbadaniu celu podróży. Zwrócono wreszcie uwagę na konieczność związku między walką z handlem żywym towarem i walką z rozpowszechnianiem narkotyków oraz podkreślono pożytek wprowadzenia policji kobiecej we wszystkich krajach. (KAP.)

KTO KUPUJE TOWARY ZAGRANICZNE, ODBIERA CHLEB ROBOTNIKOM POLSKIM!

Z różnych stron Polski

Ustroń na Śląsku miejscowością klimatyczną.

Śląska rada wojewódzka uchwaliła m. in. przekazać z budżetu województwa sumę 734 653 zł 66 gr na Śląski fundusz gospodarczy, oraz przyznała gminie Ustroń subwencję 10 000 zł na przeprowadzenie pomiarów i rozbudowy gminy jako miejscowości klimatycznej.

Otwarcie sezonu zimowego w Żegiestowie

Zarząd Zdrojowiska Żegiestów otwiera w bieżącym roku po raz pierwszy sezon zimowy. Żegiestów posiada około 100 pokoi mieszczących przeszło 200 osób. Wszystkie pokoje urządzone są z komfortem i zaopatrzone w kaloryfery grzane wodą lub w piece kaflowe oraz ciepłą i zimną wodę bieżącą. (Paz.)

Biskupstwo w Stanisławowie

Sprawa kreowania biskupstwa w Stanisławowie jak donoszą stała się aktualną. Masowe petycje miejscowej ludności przyczyniły się do przyspieszenia powstania nowej diecezji, która to sprawa jest już kwestją najbliższego czasu. W dotychczasowym stanie rzeczy, administracja natrafiła na wielkie trudności, gdyż n. p. parafia delatynska równa się terytorjalnie niektórym biskupstwom we Włoszech.

Krwawe porachunki.

Do mieszkania niejakiego Jana Naszczyńskiego w Sosnowcu przybyło dwóch jego znajomych Feliks Godowski i Zdzisław Zińczacz. Po krótkiej rozmowie Godowski wy dobył z pod palta bagniet i pchnął nim w pierś Naszczyńskiego. Cios był śmiertelny. Po dokonaniu morderstwa obaj sprawcy zbiegli. Tłem czynu były porachunki osobiste.

Włóczenie polscy rozbroili komendanta litewskiego.

Z pogranicza polsko - litewskiego donoszą, że ludność wsi Pogiry w powiecie wileńsko - trockim rozbroiła i oddała w ręce władz polskich pijanego komendanta strażnicy litewskiej w Adolinie, Jonasza Kralitisa, który przedostał się nieopatrzenie przez Placówki K. O. P., zabłądził i nie umiał odnaleźć drogi powrotnej.

Włamanie do wicekonsulatu angielskiego.

Nieznani sprawcy włamali się do biur wicekonsulatu angielskiego i ewnej firmy naftowej we Lwowie, mieszczących się przy ul. Sienkiewicza 9. Złoczyńcy rozbili jedną kasę ogniotrwałą i zabierali się do rozbicia drugiej, lecz zostali społżeni. Na miejscu pozostawili narzędzia oraz przygotowany łup w postaci większej ilości akcyj naftowych, 2 złotych bransoletek zagranicznych monet srebrnych oraz wielu innych przedmiotów wartościowych.

Zbrodnia zdziczałego starca

Znany dobrze mieszkańcom Żywca ze swych zbrodni erotycznych siedmdziesięcioletni starzec, Paweł Jamróz, dopuścił się ohydnej zbrodni na 5-letniej Helenie J. Według orzeczenia, wydanego przez miejscowego lekarza, istnieje tylko słaba nadzieja utrzymania przy życiu ofiary zdziczałego i rozwiazłego starca.

Bandyci napadają na straż celną

Kilku uzbrojonych bandytów napadło na placówkę straży celnej w Kobakach, wsi położonej nad Czeremoszem, znanej ze swych nastrojów selsobowych. Nastąpiła długotrwała wymiana strzałów, wskutek których jeden z napastników został zabity.

Skazany za szpiegostwo

Przed sądem Okręgowym w Królewskiej Hucie toczyła się rozprawa przeciwko niejakiemu Kurdybelskiemu, oskarżonemu o szpiegostwo. Jak ustalił przewód sądowy, Kurdybelski, który w roku 1928 zbiegi z wojska polskiego do Niemiec, utrzymywał stały kontakt z wywiadem niemieckim, udzielając informacji wojskowych, za co pobierał wynagrodzenie. Sąd po przesłuchaniu świadków wydał wyrok skazujący Kurdybelskiego na dwa lata więzienia, zaliczeniem aresztu śledczego. Zarówno skazany, jak i prokurator wniesli odwołanie od wyroku.

„Żegluga Polska” buduje w Jastarni pawilon i kawiarnię

Przedsiębiorstwo „Żegluga Polska” przystępuje do budowy w Jastarni, przy samym porcie, pawilonu z poczekalnią i pomieszczeniem dla pierwszorzędnej kawiarni. Będzie to nową atrakcją dla techników. Projekt pawilonu opracował inż. Tomaszewski.

O zmianę granic woj. kieleckiego

Jak podaje „Kurjer Zachodni” w kołach miarodajnych rozpatrywana jest sprawa zmiany granic województwa kieleckiego. Szczególnie brana jest pod uwagę sprawa ewentualnego włączenia powiatu częstochowskiego do województwa łódzkiego.

Białorusini, Ukraińcy i Litwini na uniwersytecie w Wilnie

Grupa studentów Białorusinów uniwersytetu wileńskiego zorganizowała wraz ze studentami Litwinami i kilku Ukraińcami wspólny związek. W r. b. według danych statystycznych przyjęto na uniwersytet wileński 23 Białorusinów i 10 Litwinów.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Wydział Krawiecki Tow. Młodych Przemysłowców.** Nadzwyczajne walne zebranie we wtorek, 19 bm. o godz. 20 w sali Koła Seniorów. Al. Marcinkowskiego nr. 26, II dom ogrodowy. Na porządku obrad wykład i wybór nowego zarządu.

— **Tow. Kobiet „Wzajemna Pomoc”.** Zebranie plenarne połączone z ochodem listopadowym odbędzie się dnia 20 bm. na małej sali Domu Królowej Jadwigi. Wykład wygłosi p. red. Herniczek o powstaniu listopadowym.

— **Tow. Uczestników Powstania Wielkopolskiego dziel. III. Zamek.** W środę, dnia 20 bm. o godz. 20 w lokalu Boulevard, pl. Nowowiejski 5, zebranie miesięczne. Na porządku obrad m. in. wykład drh. Kaźmierczaka o historii Banku Polskiego oraz inne bardzo ważne sprawy.

— **Tow. Uczniów Handlowych.** Zebranie kółka naukowego odbędzie się w środę, dnia 20 bm. o godz. 20 w „Ognisku”. Ze względu na obszerny program zebrania oraz załatwienia ważnych spraw, do których rozwoju kółka, prosimy o liczne przybycie.

— **Tow. Śpiewu im. F. Nowowiejskiego.** Zebranie miesięczne odbędzie się w środę, dnia 20 bm. o godz. 20 w sali Kasy Obywatelskiej, ul. Marsz. Focha 81. Lekcje śpiewu odbywają się we wtorki i piątki o godz. 20 w salce św. Antoniego przy kościele.

— **Męski Chór Nauczycielski.** Próba chóru pod batutą p. prof. Kwaśnika odbędzie się w środę, 20 bm. o godz. 20 w II. szkole wydziałowej (wejście z ul. Krętej).

— **Koło Muzyczno-Sceniczne „Dzwon”** urządza dnia 20 bm. o godz. 19.30 plenarne zebranie w lokalu posiedzeń p. Kasperkowej przy ul. Kraszewskiego 16.

— **Chór Kościelnyp arafji św. Marcina.** Dnia 22 bm. o godz. 7 odbędzie się w kościele św. Marcina msza żałobna na intencję zmarłych członków.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: M. W. 5 zł. — M. W. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 20 zł. — K. K. B. 10 zł. — Krajewscy zamiast kwiatów na trumnę sp. Władysława Stryckiego za Kunowa 10 zł. — J. M. P. ze Słomowa za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 273 złotych.

PRZY ZAKUPACH ZWAŻAJ CZY JESTEŚ W SKLEPIE POLSKIM I CHRZEŚCIJAŃSKIM!

nr 5048

RADJO

Programy radjofonizacji

Środa, dnia 20 listopada 1929 r.
Poznań (335 m) godz. 13.00 sygnał czasu; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godzina 14.00 notowania giełdy pien. i zboż.-towarowej; godz. 14.15 komunikaty gosp., roln., PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. 17.15 audycja dla dzieci w wykonaniu „Wujcia Czesia”; godz. 17.45 godzina niespodzianek; godz. 18.45 nadprogram; godz. 19.05 „Silva rerum”; godz. 19.25 pogadanka francuska (wygl. p. Omer Neveux); godz. 19.45 kronika „Tygodnia Radjowego”; godz. 20.05 odczyt p. t. „Przechadzki po starym i nowym Płocku” (wygłosi p. Jan Kilarski); godz. 20.30 koncert polskiej muzyki religijnej. Udział biorą: męski chór seraficki i chór mieszany OO. Franciszkanów pod dyr. p. Józefa Herrmanna. Prof. Feliks Nowowiejski (organy) (transmisja z Auli U. P.); w przerwie od 21.10 — 21.15 kwadrans literacki (transmisja z Warszawy; godz. 22.00 sygnał czasu — komunikaty PAT i sportowe; godzina 22.15 radiografja; godz. 22.45 muzyka taneczna z winiarni „Carlton”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.05 muzyka gramofonowa; godz. 13.00 komunikat meteorologiczny; godz. 15.00 komunikat gospodarczy; godz. 15.45 komunikat harcerski; godz. 16.15 program dla młodzieży szkolnej — „Co widziałem ciekawego w Brazylii”; godz. 16.45 muzyka gramofonowa; godz. 17.15 „O artylerji nowoczesnej”;

KIEPURA znów w RADJO!

Dnia 21 b. m. wszystkie polskie stacje nadawcze transmitować będą koncert naszego znakomitego śpiewaka w Frankfurcie n/M.

KUP RADJO! SPIESZ SIĘ!!!

nr 5442

godz. 17.45 koncert popularny w wykonaniu orkiestry P. R.; godz. 19.10 skrzynka pocztowa rolnicza; godz. 19.25 muzyka gramofonowa; godz. 19.40 „Radjokronika”; godz. 20.15 feljton p. t. „Prawda i bajka w historii” — wygl. prof. Henryk Mościcki; godz. 20.30 koncert kameralny. Wykonawcy: Kwintet instrumentalny (dyr. Józef Oziminski — skrzypce, Leopold Dworakowski — altówka, prof. Kazimierz Witkomirski — wiolonczelo, Józef Łabuszyński — kontrabas, Leokadia Nowacka-Il-ska — fortepian, Maurycy Janowski — tenor i prof. Ludwik Urstein — akomp.); słowo wstępne Karol Stromenger; godz. 21.10 kwadrans literacki. Nowela W. Buni-kiewicza p. t. „Wesele karczmarki Jagusi”; godz. 21.25 koncert solistów; godz. 22.10 feljton p. t. „Chicago przy kieliszku” — wygłosi p. Janusz Makarewicz; godz. 22.25 „Z dymkiem papierosa” — Zygmunt Kawecki; godz. 22.35 komunikaty PAT; godz. 23.00 muzyka taneczna z Sali Malinowej hotelu „Bristol”. Orkiestra Artura Golda i Jerzego Petersburskiego.

Katowice (409 m) godz. 12.05 koncert gramofonowy; godz. 16.00 komunikaty gospodarcze; godz. 16.15 audycja dla młodzieży p. t. „Maly harcerz” z Krakowa; godz. 16.45 koncert gramofonowy; godz. 17.15 Olga Regorowiczowa: „Nowe wydawnictwa literackie”; godzina 17.45 koncert z Warszawy; godz. 19.10 prof. M. Szaleski — altówka; godz. 19.20 Kamila Nitschowa: „Z podróży po Skandynawji”; godz. 20.05 mjr. Bronisław Romaniszyn: „Rybołówstwo sportowe. Jak się łowi pstrąga, lipienia i lososia w naszych górskich rzekach”; godz. 20.30 koncert; godz. 22.10 Tadeusz Mayerhold: „Feljton na feljtonie”; godz. 22.35 komunikaty prasowe; godzina 23.00 skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Sąd Najwyższy o prawie do anteny

Tak żywo obchodząca wszystkich radjosluchaczy sprawa umieszczania anten zewnętrznych na dachach, która wywołuje częste zatargi między radjosluchaczami a właścicielami domów, została ostatnio oświetlona przez Sąd Najwyższy, który wydał bardzo znamienity wyrok, ważny jako precedens dla całego świata radiowego w Polsce. Oto między lokatorem, a właścicielem domu wynikił spór zasadniczy na tle anteny zewnętrznej. Lokator chciał na dachu domu założyć antenę na koszt własny. Gospodarz, opierając się na

544 art. kodeksu cywilnego, który głosi, że własność jest to prawo używania i rozporządzenia w sposób najbardziej nieograniczony, sprzeciwił się temu.

Spór, oparł się o sąd i w związku z tem Sąd Najwyższy wydał orzeczenie, rozstrzygające wątpliwości w tej materji. Początkowo w sądzie grodzkim sprawę wygrał właściciel domu, następnie jednak Sąd Okręgowy stanął po stronie lokatora.

Sąd Najwyższy zdecydował, że lokator ma w zasadzie prawo założenia anteny, bo według warunków i potrzeb czasów dzisiejszych wchodzi to w zakres normalnego sposobu użytkowania mieszkań. Nie zawsze jednak zakładanie anten jest bez zgody właściciela nieruchomości dopuszczalne. (PAT.)

W teatrze — w kinie — w biurze — w tramwaju — w pociegu — w szkole i w domu wogóle, wszędzie, gdzie zachodzić może obawa zakażenia się grypą, zażywaj „PARAMINT” marki „ERBE”. Grypa jest chorobą zakaźną, i nie jest bynajmniej tak niewinna, za jaką skłonni jesteśmy ją uważać. Pw 6942-47.50

Przebieg tej choroby występuje pod różnymi postaciami. Zapalenia dróg oddechowych od lekkiego kataru począwszy aż do ciężkiego zapalenia płuc i opłucnej, osłabienie funkcji serca, choroby organów trawienia, systemu nerwowego, nerek itd. mogą na pierwsze wysunąć się miejsce. Ponieważ zarazki grypy przedostają się do organizmu najszybciej przez jamę ustną i krtań a tabletki Paramint Erbe przewyszają wszelkie wody do ust, gdyż ślina zmieszana z paramintem przenika do przelyku i dokonuje równocześnie desinfekcji jamy ustnej i krtań, przeto najlepiej chronią one przed zakażeniem.

Co godzinę jedną tabletkę powoli w ustach rozpuścić.

Do nabycia w aptekach i drogerjach.

OD PÓŁWIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ERBISKANS St. Górskiego POI RAK NÓG PACH

ARAGO ST. GÓRSKIEGO WARSZAWA

ODCISKI ZAPACZ WISZCZCIE

Pn 6882.415-6

Szkodliwość sztucznego karmienia dzieci

Niejednokrotnie stwierdzony fakt wyskiej szkodliwości sztucznego karmienia niemowląt ilustruje dokładnie poniżej zestawiona statystyka śmiertelności:

na 1000 niemowląt karmionych pier-sią, zmarło 56
„ 1000 niemowląt karmionych bisz-koptami Gurgula, zmarło 63
„ 1000 niemowląt karmionych sztucz-nie i innymi zagranicznymi środka-mi, zmarło 149

Gdzie więc pokarmu matki brak lub jest niedostateczny, biszkopty GURGULA (fabryka w Jarosławiu) dla dzieci są jedynym środkiem zastępującym wyżywienie.

Matki dbające o życie swoich dzieci powinny te liczby dobrze zapamiętać.
zw 20 312

KARMELKI WEDLA 60 ODMIAN

Najlepsza Pamiątka

do PWK oraz najlepszym pod-
ęcznikiem informacyjnym
adresowym dla sfer prze-
mysłowych wytworców

są niewątpliwie

Katalogi P. W. K.

wydane z ramienia Dyrekcji
Powsz. Wystawy Krajowej przez

Biuro Ogłoszeń „PAR”

Nabyć je można w firmie naszej jeżdżąc
wszędzie, a mianowicie:

- Katalog Główny**
obejmujący przemysł, sam.,
wychowan. fiz. i instytucje
kultur.-oświat. za cenę zł 3,—
- Katalog Rolniczy**
część I. ogólna. zaw. eks-
ponaty, produk. rośl., zwie-
rzęci, leśnictwa i łowiect-
wa za cenę zł 2,—
- Katalog Rolniczy**
część II. zaw. wystawców
zwierząt opas. za cenę zł 1,—
- Katalog Rolniczy**
część III. zaw. wystawc-
ów rasowych za cenę zł 1,—
- Katalog Rolniczy**
część IV. zaw. wyst. zwie-
rząt hodowlan. za cenę zł 3,—
- Katalog Rolniczy**
część V. zawier. wystaw,
drobn.inwentarza za cenę zł 1,—
- Katalog Rolniczy**
część VI. zawier. wystaw,
pszczelarstwa za cenę zł 0,50
- Katalog Rolniczy**
część VII. zawier. wystaw,
ryb żywych za cenę . . zł 0,25
- Katalog Rolniczy**
część VIII. zaw. wyst. eksp.
przetargu koni i owiec za zł 0,50
- Katalog Rządowy**
zawier. eksp. z gosp. i życia
państwa w języku polskim
za cenę zł 1,—
- Katalog Rządowy**
zaw. eksp. z gosp. i życia
państwa w jęz. francuskim
za cenę zł 1,—
- Katalog Rządowy**
zaw. eksp. z gosp. i życia
państwa w j. angielsk. za zł 1,—
- Katalog Rządowy**
zaw. eksp. z gosp. i życia
państwa w j. niemieck. za zł 1,—
- Przewodnik po PWK**
w jęz. polskim za cenę zł 1,—
- dto. w nowym oprac. za zł 1,50
- dto. w płóc. oprawie za zł 2,—
- Przewodnik po PWK**
w jęz. francusk. za cenę zł 2,—
- Przewodnik po PWK**
w jęz. angielskim za cenę zł 2,—
- Przewodnik po PWK**
w jęz. czeskim za cenę zł 2,—
- Przewodnik po PWK**
w jęz. niemieck. za cenę zł 2,—

Razem 20 katalog. za zł 28,75

Chcąc uprzyściplnić nabycie kom-
pletu Katalogów warstwow jaknaj-
szerszym, oddajemy wszystkie Kata-
logi razem za cenę tylko

zł 15,—

Przy wysyłkach zamiejscowych prosi-
my sume te oraz 5. zł na porto i opa-
kowanie razem zł 20.— przesyłać na
konto nasze w P. K. O. nr 201 195.

PAR
POLSKA AGENCJA REKLAMY FRANCUSZEN KRAJINA

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11.

Pn 79.2721

Dnia 17 listopada 1929 r., zmarł po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 49, nasz najdroższy i najlepszy ojciec i brat, ś. p.

Olech Stelmachowski

inżynier dypl., profesor tyt. politechniki w Charlottenburgu,
naczelný dyrektor Tow. Robót Inżynierskich „Tri“.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w czwartek, dnia 21 listopada o godzinie 11,30 w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu, poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz w Górczynie.

zw 20299

Poznań, Spokojna 12.

W smutku pogrążeni
synowie i rodzina.

W dniu 17. bm., zmarł w Poznaniu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, nasz nieodżałowany, ś. p.

Profesor Olech Stelmachowski

generalny dyrektor i założyciel firmy „Tri“.

W Zgasłym straciłszy naszego zacnego i sprawiedliwego przełożonego i dobrodzieja, któremu dochowamy zawsze najlepszej pamięci.

Pogrążeni w głębokim żalu

Urzednicy „Tri“, Towarzystwo Robót Inżynierskich Sp. Akc.,
budowa odcinka kolejowego Osowo-Gdynia.

dw 2914

Dnia 17 listopada 1929 r. zmarł niespodziewanie, ś. p.

Profesor Olech Stelmachowski

Naczelný Dyrektor Sp. Akc. „TRI“ Tow. Robót Inżynierskich w Poznaniu.

W Zmarłym straciłszy nieodżałowanego, troskliwego opiekuna o nadzwyczaj szlachetnych zaletach charakteru i serca, pamięć przedwcześnie Zmarłego zachowamy wiernie i wdzięcznie w sercach naszych.

Urzednicy Oddziału Budowlanego w Gdyni i Kamieniolomów w Miechucinie
firmy „Tri“ Tow. Robót Inżynierskich Sp. Akc. w Gdyni.

dw 2902

Wszystkim, którzy okazali nam szczerą współczucie i wzięli udział w pogrzebie z powodu zgonu mojej najdroższej żony, ś. p.

Gertrudy z Papków Peisertowej
oraz za liczne wieńce składam serdeczne

Bóg zapłać!

zw 20309

Mąż z rodziną.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę, ś. p.

Marij Mellerowej

przedewszystkiem JW. Księżom: Przewielebnemu Duchowi Łazarskiemu, Ks. Prof. Warmińskiemu. Tow. Powstańców 1918/19 Poznań - Łazarz, Tow. Przemysłowców Łazarz, Matkom Różańcowym, Lokatorom oraz wszystkim Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym za piękne wieńce, za słowa pociechy i modlitwę składam serdeczne

zw 20 315

Bóg zapłać!

St. Meller z dziećmi.

Cały Poznań mówi,
że najprzyjemniej
spędzić kilka
godzin

W MOULIN-ROUGE
Kantata 8-9
Telefon 33-69.

gdzie obecny program zachwyci widza swym przepychem i doskonałością.
Siły artystyczne dotąd niewidziane w Poznaniu, a więc spieszcie się bo
tylko jeszcze kilka dni.

Początek o godzinie 10,30 wieczorem.

UWAGA! W niedziele i święta „FIVE O CLOCK TEA“ z programem.
Nakrycie Kawa lub herbata z ciastkiem 3,- zł.

Marja z Jodłowskich Pilatowska

opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Bogu w Warszawie, dnia 17 listopada 1929 r. po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 41.

Nabożeństwo żałobne w dolnym kościele Św. Krzyża, odbędzie się w środę, dnia 20 bm. o godz. 9,30 z rana, następnie wyprowadzenie zwłok na cmentarz Powązkowski do grobu rodzinnego, o czym zawiadamiają

zw 2.301

Warszawa, Kopernika 23.

pograżeni w głębokim smutku

mąż, córki i rodzina.

Wróciłam Helena Żmudzińska

Państw. egzaminowana dentystka

Godziny przyjęć od 9—12 i od 3—6
W niedzielę i święta od godz. 10—11

Wągrowiec, Rynek nr. 7.

Amerykański wynalazek

NOWOŚĆ

nieślukające się

szkła do zegarków,
okrągłe i fasonowe
poleca

firma: **W. MAYER** właśc. L. Nałaskowski, ul. Nowa 11

zw 6280-41,227

Zwapienie żył.

Zdenerwowania oślabienia Zdać
bezpłatnej broszury o nieszkodliwym
leczeniu domowym od

Dr. GEBHARD & Co., Gdańsk. nr. 56.

zw 70-744,24

4 pokojowe frontowe

mieszkanie

z balkonem i kuchnią na I ptr. całkowicie
umeblowane wprost od gospodarza od
1. XII r. b. ewentl. wcześniej do przeję-
cia za cenę 15 tysięcy złotych. Dzierża-
wa płatna miesięcznie. Zgłoszenia
Chwaliszewo 6, 1 ptr.

Drzewka owocowe

wyborowe jak grusze piene i krzaczaste, jabłonie i śliwy krza-
czaste, czereśnie piene i wiśnie krzaczaste, brzoskwinie i morele,
agresty i porzeczki piene i krzaczaste, orzechy laskowe w najlep-
szych gatunkach, rośliny żywopłot, róże piene, pnące i krzaczaste
oraz wszelkie inne krzewy ozdobne i drzewa iglaste polecaja
Szkoła drzew A. i J. Jeske, Jelonek, p. Złotniki koło Poznania
tel. nr. 8. Szkoła nagrodzona dużym złotym medalem Ministerst.
Roln. i Dóbr Państw. Dojazd do naszych szkółek autobusem z Po-
znania ul. Babińskiego w kierunku Oborniki Cenniki na żąda-
nie bezpłatnie. dw 2 885

Na sprzedaż

fabryka tytek i torebek

z nowoczesnymi maszynami w Poznaniu, ewentualnie
maszyny oddzielnie. Oferty do „Par”, Poznań,
Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 47,42

zw 7167-17 49

Buhaje Simmenthaler

rozplodowe, w wieku 1 do 1½ lat, (zapisane w księgach
zarodowych) — ma na sprzedaż zw 20 306

Majątność Młotkowo, pow. wyrzyski, p. Wysoka.

Sprzedam

teren i ubikacje fabryczne

całość lub oddzielnie z powodu regulacji spadkowej.
Gdzie? wskaże Kurjer zw 20316

Inteligentna osoba

młoda, która ukończyła trzy kursy seminarjum nauczyciel-
skiego i szkołę handlową, zmuszona do tego okolicznościami
a posiadająca poważne polecenie, podejmuje się wszelkiej
stosownej pracy, najlepiej jako ksiązkowa. Oferty pod
zw 20 161 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego.

Stenotypistka

młodsza, ze znajomością stenografii polskiej, pisząca
biegle na maszynie i obeznana dobrze z książkow-
ścią, poszukuje posady zaraz lub później. Zgłosze-
nia pod zw 20 208, do eksped. Kurjera Poznańskiego

Dziewczynka

15-letnia, czysta, rosta, córka porząd-
nych rodziców, umiejąca poprawnie
pisać i czytać po polsku, z kali-
graficznym piśmem, może się zgło-
sić z wnioskiem i świadectwem

DRUKARNIA POLSKA S.A.

św. Marcin 70. zw 20231/2

Z powodu śmierci męża mego, jest poszukiwany

adwokat

jako następca na kancelarię adwokacką, zaprowadzoną
w Ostrowie (Pozn.) vis a vis Sądu. zw 20 307

Oferty: Pani Emma Pawełtka, mecenasowa w Ostrowie
(Pozn.), Sądowa 5.

Rutynowana i biegła polsko-niemiecka

stenotypistka

potrzebna od 1. 12. 29 r. Posada jest stała i do-
brze płatna.

NITSCHKE i S-ka, fabryka maszyn
Poznań, ul. Kolejowa 1-3. zw 7128-16,17

Dekorator

pierwszorzędny — modny dekorator do dekorowania
13 okien, może się zgłosić zaraz lub później na wysoka
pensję w firmie **STANISŁAW PRIEBE, — Król. Hula,**
Wolności 1. zw 20 291

Laborant (ka)

z praktyką. ewentl. chemik z ciężk. przemysłu che-
micznego natychmiast poszukiwany. Zgłoszenia piśm.
z podaniem życiorysu i wynagań. upr. się nadsyłać
do Kurjera Poznańskiego pod zw 20303

Pierwszorzędny korespondent

polsko-niemiecki (wzgl. **KORESPONDENTKA**)
ze znajomością stenografii niemieckiej, poszuki-
wany przez poważne przedsiębiorstwo zagraniczne
na wyjazd za granicę. Oferty własnoręcznie pi-
sane z odpisami świadectw do Kurjera Poznań-
skiego pod zw 20302

Od 1 grudnia rb. poszukuję do
mego składu kolonialnego i de-
likatesów

młodszego pomocnika

obeznanego z branzą. Tylko
piśmienne zgłoszenia z poda-
niem pensji przy wojnym stole
i stancji. **J. GÓRNY, Żnin.**
dw 2107

Gdy głowie zagraża łysina
i włosy silnie wypadają
używajcie tylko

PIXYNE, ARTA

ze żółtkiem.

Środek odżywczy i wzmacnia-
jący włosy. Każda butelka „Pi-
xyne” „ARTA” ze żółtkiem
zawiera pod gwarancją i świeże
żółtko z domieszką ekstraktów
roślinnych na porost włosów.
Środek spreparowany specja-
lnym sposobem chemicznym,
w użytku bez porównania, nad-
zwyczaj skuteczny. Nadzw-
yczajne wyniki na polu pie-
ęgnacji włosów. Środek premjo-
wany na Wystawie złotym
medalem.

Żądać wszędzie.

Zakład Chemiczny „ARTA”
Poznań, ul. Drużbackiej 7.
Tel. 61-67
bów 987

Z powodu zmniejszenia gospodar-
stwa sprzedam kompletny

plug parowy

Ventzki z roku 1903, 16 PS, 5
skibowy z wozem mieszkającym
i do wody. Wszystko jest w bez-
nagannym stanie i w pełnym bie-
gu do obejrzenia. Poza tem kom-
pletna młocarnia z lokomobila
Flöther 7 PS młocarnia Lanz
z elewatozem oraz lokomobila
Garrett Smith 8 PS, bardzo
mocna. Wszelkie maszyny są w
pełnym biegu i bardzo dobrze
utrzymane. zw 20 230
Ernst Vogel, właściciel dóbr
Weinica, koło Gniezna tel. 240

Architekt

przyjmuje projektowanie
mebli oraz urządzeń we-
wnętrznych. Zgłoszenia
do Kurjera zw 20297

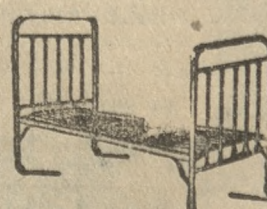

Fortepiany Pianina

Sienawy fabryk krajo-
wych jak i za-
granicznych na dogodnych
warunkach do 24 miesięcy.
Harmonie przy wpłacie
250 zł na spłaty po 30 zł
miesięcznie poleca

Władysław Kwiatkowski
Poznań, ul. Gwarna 13.
telefon 24-45, dw 2751

Łóżka metalowe materace

własnej fabrykacji
poleca

J. Ebertowski
Poznań, ul. Nowa 10.

Katalogi wysyłam
na żądanie.

KILIMY

polskie i ukraińskie motywy ludowe
i stylizowane pierwszorzędnej jakości po
cenach bezkonkurencyjnych i w najwięk-
szym wyborze. **PASIAKI** łowickie tylko

w Centrali Długich

RAZIMIERZ KUZAJ,

Poznań, ulica 27 Grudnia 9.

zw 667-179 i 145-61

Piękne i niedrogie wino gronowe

ROUSSILLON

czzerwone, pełno słodkie,
dla chorych i rekonwalescentów
polecaja

NYKA & POSŁUSZNY

zw 6664-44,86

SKŁAD WIN istn. od roku 1868

POZNAŃ, Wrocławska 33/34 — Telefon 11-94.

ZAKŁADY MECHANICZNE

„URSUS”

Spółka Akcyjna

Centrala: Warszawa, Skierniewicka 27/29

Telefon 11-84

Telefon 11-84

poleca:

Tw 478

SILNIKI SPALINOWE

od 3-ch do 600 K/M.

!!! MAXIMUM WYDAJNOŚCI !!!

przy minimalnych kosztach eksploatacji

ODLEWY z żeliwa i metali
półszlachetnych

ARMATURE do pary, wody, gazu oraz
specjalną do cukrowni.

Przedstawicielstwo na Woj. Poznańskie:

Zakł. Mechanicz. „URSUS”

Oddział w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 16.

POSADZKI PARKIETOWE

dostarcza

Fabryka wyrobów drzewnych

Czesław Leitgeber

Poznań, ulica Naramowicka nr. 25.

Tel. 50-81

zw 1999

przyszłość waszego syna

zależy od rozwoju jego umysłu i zdolności, które trzeba umiejętnie zbudzić odkryć.

już dzisiaj
znacie jego charakter.

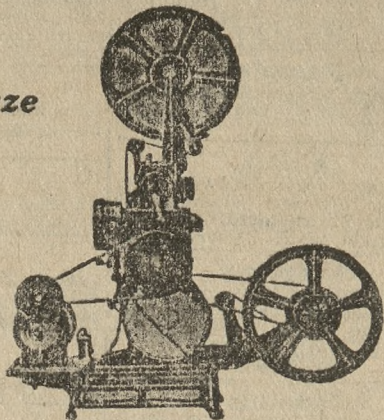
jeśli pragniecie dać mu najlepsze

wykształcenie, kupcie domowy aparat kinematograficzny „pathe-baby“, którym z łatwością można wyświetlać filmy treści sportowej, podróżniczej, naukowej, historycznej, religijnej, dramaty i komedje!

prosimy przybyć na ul. 27 Grudnia nr. 20 do firmy:

kazimierz greger po prospekt i cenę.

Pw 7 64-47, H

Ku przestrodze kupujących!

W nocy 19/11 okradziono pałac w Gościeszynie. Zabrano następujące przedmioty: bekieszę szarą, futro czarne z elektrycznych, kołnierz karakulowy, żółty płaszcz, obrusy i srebro stolowe oraz palto czarne z wstążą w kieszeni piersiową kartką z napisem: Carré Son London Count Kurnatowski. Srebra i obrusy mają herb „Nowina“.

Pałac Gościeszyn n/Obrą, pow. Wolsztyn.

Fabryka cegły wapiennej

połączona z tartakiem, do tego 42 morgi ziemi zaraz do sprzedania względnie wdzierżawienia, lub przyjmę odpowiedniego współnika. Ewent. zamiana nie wykluczona. Miasto powiatowe, seminarjum, Gimnazjum na miejscu. Oferty do eksp. Kurjera Poznańskiego pod nw 5452

Bankowiec

prokurent, trzy języki, doskonały organizator, szuka stanowiska w banku, handlu lub przemyśle. Pierwszorzędne referencje. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zw 20313

Samodzielny mechanik

do reparowania ostrych instrumentów chirurgicznych zaraz poszukiwany. Zgłoszenia z podaniem pretensyj, uprasza: Herman Holzmann — Katowice, ul. Teatralna 2. zw 20 310

Fabryka Obuwia, Goldmann i S-ka, Katowice zw 2 311 ul. Wojewódzka 32

poszukuje do natychmiastowego wstąpienia: pracownika do dublowania i pracownika do kołkowania.

Spadkobiercy

zmarłego w Ameryce

Brunona Okoniewskiego

ur. w Poznaniu 15 12. 1880 r. zechcą się zgłosić w kancelarii adw. Dr. Górnickiego i Karbońskiego w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 8. zw 20271

Ostrzeżenie.

Ostrzegamy przed przyjmowaniem weksli gwarancyjnych in blanco (inkaso lub dyskont) na sumę zł 6000,— (sześć tysięcy złotych) wydanych p. E. Litwińskiemu, Młyn Parowy, Szamotuły w dniu 20 lipca 1928. zw 20317

Akceptant:

Zyrant:

A. Roszak, Poznań, C. Błażejczyk, Poznań, Rynek Łazarski 7. Wierzbicice 41a.

Czekoladki

tylko z firmy

W. Patyk

Al. Marcinkowskiego 6 (przy poczcie).

Pw 7184-18,14

Francuski budzik precyzyjny.

Pw 1927-70,50

GOSPODARSTWO

70 morgowe na Pomorzu, tuż przy mieście powiatowym, gdzie są gimnazjum, szkoła rolnicza i inne, sprzącam albo zamieniam na w. eksze (120 do 20 morgowe) z dopłatą lub przejęciem ciężarów. Większość ziemi niewykorzystana. Ziemia we wysokiej kulturze uprawy warzyw w polu. Budynki maszynowe jak nowe. dom 8 pokoi. urządzenie elektryczne do światła i siły, inwentarz kompletny, ciekawość zn. wo. Oferty do Kurjera zw 20300

Lokomobila

syst. Floether rocznik 1916, 8 KM.

młocarnia

syst. Ma fabryka, typ średni, wszystko w najlepszym stanie. gotowe do użytku sprzedam razem lub z osobą na dogodnych warunkach Wł. Kasper-ski, Włoszakowice, p. Leszno. zw 20005

OSTRZEŻENIE

Niniejszem ostrzegamy naszych Szan. Odbiorców przed udzieleniem jakichkolwiek dalszych zleceń naszemu byłemu podróżującemu p. Stanisławowi Szulczyńskiemu z Poznania, ul. Marsz. Focha, który nielegalnie przedstawił się jako współwłaściciel z prawem incasa (a którym nigdy nie był p. S. i nie jest). zw 20314

Również donosimy naszym Szan. Odbiorcom, iż nasz były wspólnik p. Henryk Marchwiński z Poznania, ul. Grudzień 47, został uchwalą sądu z dnia 8 sierpnia 1929 przez Sąd Okręgowy z firmy naszej zawieszony.

Powyżej wymienieni Panowie nie mają od nas żadnych pretensyj, a każde ich przewinięcie ścigać będziemy sądownie. Pozostajemy nadal do usług naszych Szan. Odbiorców „Marbor“, Wielkopolska Fabryka ekstraktów i esencji Poznań, Staszica 24.

OGŁOSZENIE

W sprawie odroczenia wypłat kupcowi Antoniemu Zielińskiemu w Grodzisku (Pozn.), ul. Rzeźnicka 18, podaje niżej podpisany nadzorca sądowy kupiec Edmund Nowak, zamieszkały w Grodzisku (Pozn.) przy ul. Szerokiej 30, do wiadomości osób zainteresowanych, że na mocy uchwały z dnia 23 października 1929 Sądu Grodzkiego w Grodzisku na wniosek dłużnika kupca Antoniego Zielińskiego zarządzone otwarcie postępowania układowego.

W celu ustalenia listy wierzycieli kupca Antoniego Zielińskiego wyznaczam terminy sprawdzenia wierzytelności: 1. na dzień 2 grudnia 1929, godz. 10—18. 2. na dzień 5 grudnia 1929, godz. 10—18. 3. na dzień 9 grudnia 1929, godz. 10—18.

w lokalu dłużnika Antoniego Zielińskiego w Grodzisku (Pozn.), ul. Rzeźnicka 18.

W jednym z terminów powyżej wskazanych, wierzyciele kupca Antoniego Zielińskiego winni sprawdzić listę wierzycieli i ewtl. zgłosić swoje roszczenia wraz z tytułami uzasadniającymi do roszczenia w celu ich sprawdzenia i wciągnięcia na listę wierzycieli a to pod rygorem niemożności brania udziału w ogólnych zgromadzeniach wierzycieli.

W dniu 16 grudnia 1929 r., lista sprawdzonych wierzycieli wyłożona będzie w Sądzie Grodzkim w Grodzisku (Pozn.), w sekretariacie, pokój nr. 9. Pw 7158-47,55

Od daty wyłożenia listy wierzycieli osoby zainteresowane mogą w terminie siedmiodniowym zaskarżyć postanowienia nadzorca sądowego co do wciągnięcia lub odmowy wciągnięcia wierzytelności na listę do Sądu Grodzkiego w Grodzisku (Pozn.).

Grodzisk (Pozn.), dnia 15 listopada 1929 r.

Nadzorca sądowy: Edmund Nowak.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach zwraca uwagę na mający się odbyć w dniu 2 grudnia 1929 r. PRZETARG PUBLICZNY

na nasłukiwanie i odnawianie używanych pilników. Szczegóły przetargu ogłoszono w Monitorze Polskim nr. 262 z dnia 14. 11. 1929 r. i w Gazecie Polskiej nr. 15 z dnia 13. 11. 1929 r.

SZCZYT PRECYZJI I TRWAŁOŚCI to szwajcarski zegarek „REVUE“

Liczba czynności:

13 B 12/26

13 B 33/26

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

W sprawie oskarżenia prywatnego oskarżyciela Bronisława Bocheńskiego z Poznania, Nowy Rynek 5, przeciwko oskarżonemu Józefowi Drewniakowi z Poznania, ul. Wielkie Garbary 47, właśc. fabryki świec „Gwiazda“, o zniewagę, Sąd Grodzki w Poznaniu na posiedzeniu w dniu 5 stycznia 1929 r. odbytem przy udziale:

Przewodniczącego: sędz. pow. Dr. Gidyńskiego, za Sekretarza: apel. sąd. Majcherkiewicz — orzekł:

Oskarżonego prywatnego Józefa Drewniaka uznaje się winnym występkowi zniewagi z § 185 k. k. i wymierza za to karę grzywny w wysokości 45,— zł, którą daruje się na podstawie ustawy amnestyjnej z 1928 r., wydanej na dziesięciolecie Państwa Polskiego. zw 20304

Oskarżonego Drewniaka uwalnia się od oskarżenia z § 186 k. k.

Przyznaje się znieważonemu B. Bocheńskiemu upoważnienie do trzykrotnego ogłoszenia skazania na koszt oskarżonego prywatnego Drewniaka w „Kurjerze Poznańskim“ na str. 13, w ciągu dwóch tygodni od dnia prawomocności wyroku.

Koszta postępowania ponosi w ¼ oskarżony prywatny Drewniak, a w ¼ części oskarżyciel prywatny Bocheński. (—) Dr. Gidyński

Wygotowano

Poznań, dnia 11 stycznia 1929 r.

L. S. nieczytelne

podsekretarz sądowy.

Prawomocność wyroku niniejszego poświadcza się.

Poznań, 13 listopada 1929 r.

Sekretariat V Sekcja 10 Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Wydział Powiatowy Sejmiku Wieluńskiego ogłasza konkurs na stanowisko

sekretarza Wydziału Powiatowego

z uposażeniem w/g VIII gr. plus 15% dod. komun. w czasie 6-miesięcznego okresu próbnego, a po okresie próbnym w/g VII gr. plus 15% dodatku komunalnego. nw 4959

Od kandydatów wymagane jest:

1. obywatelstwo polskie,
2. nieprzekroczony 40 rok życia,
3. ukończenie wydziału prawnego-ekonomicznego lub wyższej szkoły handlowej lub wreszcie innego wyższego zakładu naukowego. Kandydaci, którzy pracowali już w służbie samorządowej mają pierwszeństwo.

Stanowisko jest zaraz do objęcia.

Podania z odpisami uwierzytelnionymi świadectw naukowych i dotychczasowej pracy, dowodem obywatelstwa polskiego i własnoręcznie napisanym życiorysem należy składać do Wydziału Powiatowego w Wieluniu, w terminie do dnia 10 grudnia r. b.

Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Starosta Powiatowy

(—) Kaczorowski.

KONKURS

Magistrat m. Włocławka ogłasza konkurs na stanowisko technika drogowego, posiadającego dokładną znajomość fachową, teoretyczną i praktyczną konserwacji, projektowania i budowy dróg miejskich i ulepszonej bruków oraz ogólną znajomość prac samorządowych. Wynagrodzenie według umowy. dw 2905

Oferty wraz z życiorysem i odpisami posiadanych świadectw oraz żądaniami warunkami należy nadsyłać do Magistratu m. Włocławka (Wydział Główny), do dnia 1 grudnia 1929 r.

Prezydent: (—) St. Pachnowski.

Pierwsza aukcja książek we Lwowie

W sobotę, dnia 30 b. m., o godz. 4 po poł. i następnego dnia w niedzielę, o godz. 10 rano, odbędzie się aukcja (sprzedaż najwięcej dającym) biblioteki po ś. p. Dr. Garfein-Garskim w mieszkaniu wdowy przy ul. Jagiellońskiej 15, III p. Biblioteka zawiera książki z filozofii, socjologii, ekonomii, historii i hist. literatury w języku polskim, niemieckim (700 dzieł), franc. i ang. Katalogi z cenami szacunkowymi wysyła przeprowadzająca aukcję firma: M. Rubin, księgarnia i antykwarnia, Lwów, Batorego 4, za nadesłaniem kaucji (w znaczkach) 50 gr. za katalog obojętny, a 30 gr. za polski. nw 5439

Dobrowolna licytacja koni

na placu przy ul. Wierzbicice 37.

W środę, dnia 20 b. m., o godz. 11 przed południem, sprzedawane będą najwięcej dającym z powodu likwidacji przedsiębiorstwa: Pw 7165-57,21

12 koni średnich, roboczych, w tem jest 6 koni bardzo dobrych.

Licytacja odbędzie się napewno. Wierzbicice 37.

Giełda Handlowa — W. Wojciechowski

prawniony licytator i taksator, ul. Ławna 13 — Tel. 28-08.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb — jedno słowo i, w, z, a — każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-tamowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. — 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

Nagłe ogłoszenia

wieczorem po zamknięciu

ekspedycji (godz. 18,30) do wydania tylko porannego przyjmuje portjerna. Wejście bramą św. Marcin 70 — dzwonek nocny przy bramie na prawo. Telefon portjerna nr. 35-25

Portjerna nie jest upoważniona do przyjmowania ogłoszeń do wydania wieczornego.

1 SPRZEDAŻE

Lampa

elektryczna i gazowa pokojowa, wisząca, tania na sprzedaż. Górna Wilda 3. I. prawo. zdw 73 945

Meble

we wielkim wyborze za gotówkę i na miesieczne spłaty poleca Stanikowski. Woźna 12 (Butelka). bnp 971

Sprzedam

kilka nowych płaszczy damskich zimowych po bardzo niskiej cenie. Złotowa 19. front. I. p. prawo. zdw 74 388

Skład skór

dobrze zaprowadzony handel skór przyborów obuwicznych, z przyległą pracownią cholewek, wielkim powiatowym mieście przy ruchliwej ulicy, z powodu stosunków rodzinnych natychmiast do odstąpienia. Zgłoszenia Kurjer zdw 74 448

Płaszcz

zimowy damski sprzedam. Młyńska 3. III. zdw 69 397

Samochód

Renault 1½ tonnowy w dobrym stanie po gruntownym remoncie gotów do jazdy na bardzo dogodnych warunkach tania sprzedam. Banach, Mleczarnia, Stęszew. zdw 74 663

Kiosk

spożywczy rozebrany okazyjnie do sprzedania tania. Oferty Kurjer Poznański zdw 73 779

Piekarnia

w pełnym biegu za i do oddania z powodu przejęcia innego przedsiębiorstwa. Zgłoszenia Kazimierz Majerowicz, mistrz piekarski, Mogilno. dw 2 746a

Baczność

fabryka cukierków jest do wydzierżawienia albo do sprzedania w powiatowym mieście Oferty Kurjer zdw 73 068

Łóżka metalowe

wózki dziecięce, lalkowe poleca najtaniej. Pokrzywa Półwiejska 22. bnp 960

Hotel

z urządzeniem, centrum miasta Poznań, do sprzedania. Oferty Kurjer zdw 73 777

Skład

przy najruchliwszej ulicy Poznań tania na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 74 493

Woźna 12

Najtańsze źródło zakupu książek dla bibliotek i wypożyczalni szkolnych, prywatnych i towarzyskich. „Książka Antykwarjat”. zdw 73 869

Meble

na raty i za gotówkę najtaniej Ludwik, Dolna Wilda 76. zdw 73 893

Okazja

dla kupujących Samochody. — Nowe i używane. — Dogodne warunki zapłaty „Komna” Sp. z o.o. p. Automobili „Poznań”. Dąbrowskiego 53/55. Tel. 7767 i 5478. nw 5133

Futra

weszelkiego rodzaju, spody pod futra oraz różne skóry sprzedaje najtaniej Specjalny Magazyn Futur St. Piotrowski, Szkoła 9. Kw 1141

Wystawienie

najniższych cen to najlepsza reklama, prosimy przekonać się na wystawie Braci Pióro. Aleje Marcinkowskiego 28. Kw 1150

Samochód

połączony z krytą karoserią towarową marki Chevrolet, 4 cylindrowy (15 000 km) w bardzo dobrym stanie na sprzedaż Zgłoszenia pod „Samochód”, do Biura Ogłoszeń Iro Bydgoszcz Hermana Frankiego 3. nw 5371

Łóżko białe, metalowe

prawie nowe na sprzedaż Plac Działowy 7. III. piętro na prawo zdw 74 654

Bronzy — marmury

Aleks Thomas Alabastrowe kryształ. Przybory artystyczne Pw 6 034-43.7

Dom

w Poznaniu przy Starym Rynku, restauracja z pełnym wyposażeniem, 5 pokoi, 5 lokatorów, dochód roczny 8.500, cena 85.000. Zgłoszenia Kurjer Stary Rynek zdw 77 24

Plaszczyki

dziecięce i podłotkowe tania H-townia Rybaki 10. II. Pw 6 940-44.12

Pomniki

wspaniałe z powodu wyjazdu — sprzedaje Konatkowski. Poznań-Sródką, Bydgoska 2. srw 75

Sprzedam

ładną sypialkę ul. Wjazdowa 1, Zamek, u p. Szelażewicz. zdw 74 634

Sprzedam

dobrze zaprowadzony skład kolonialny z rzeźnictwem za 1500 zł z powodu choroby. Informacji udzieli: ul. Klasztorna 10, II. prawo. zdw 74 632

Piekarnia

przy głównej ulicy i pokój i kuchnia, piec piersiowy dobrze prosperująca zaraz na sprzedaż Zgłoszenia Kurjer zdw 74 653

Kożuch

używany sprzedam. Szewska 12, parter, prawo. zdw 74 652

Sypialnię

debową używaną tania sprzedam Stefanika. Kreta 2. II. lewo. zdw 74 645

Dom

piętrowy położony przy głównej ulicy w powiatowym mieście bliżej sądu, magistratu, poczty, gimnazjum i portu Warty z 2 składami kolonialnym i restauracją, rocznym obrotem około 120 000 zł, wielkim podwórkiem 8,5 morgami roli zamieniane na gospodarstwo ewentualnie sprzedam. Oferty Kurjer zdw 71 170

Artykuły męskie

olbrzymi wybór. Ceny niskie. A. Pietrzykowski, Wielka 8. Pw 5 831-37.134

Futro

męskie, nowe, okazyjnie sprzedam. Nowak, Kreta 24. II. zdw 74 662

8½ złotego

kosztuje nadal serwis do kawy porcelanowy, 39 złotych serwis obiad., porcel. 6 osób, 55 złotych serwis obiad. porcel., 12 osób, 28 złotych ½ tuzina noży i widelcy Alpaka. Piec żelazny wyjątkowo tania lecz tylko w Hurtowni Porcelany. Wroniecka 24, w podwórzu. zdw 74 666

Koncesję

wycynkową pragnie uruchomić inwalida wojenny. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 74 683

Futro

damskie, karakulowe okazyjnie sprzedam. Wierzbicice 31a, IV., Sławek. zdw 74 689

Frakowe

ubranie, średnia figura bardzo korzystnie sprzedam. Wiśniewski, Nowa 11, II. zdw 74 712

Łóżka

debowe sprzedam tania. Rybaki 25. zdw 74 711

Skład

kapeluszy damskich z przyległym 2 pok. i kuchnią w powiatowym mieście nadaje się na każdy inny interes zaraz do odstąpienia. Cena 2 000 złotych. Adres wskazać Kurjer zdw 74 722

Kamienice

wille, składy majątki ziemskie sprzedaje Gozimirski. Inowrocław, Mikołaja 30. zdw 74 818

Wielki gmach

Górny Śląsk, Siemianowice, na sprzedaż 20.000 dolarów, dwie trzecie wpłaty. Bliższe szczegóły listownie, znaczek pocztowy załączyc. Zgłoszenia Adam Rosenstock 360 Szczakowa. zdw 74 446

Dom

z składem tow. krótkich, duże zabudowanie na sprzedaż. Informacji udzieli: Ignacy Ceglarek, Rakoniewice, pow. Wolsztyn. zdw 74 571

Dywan

prawdziwy 2,30x3,30 w dobrym stanie do sprzedania. Adres w Kurjerze zdw 74 569

Rower

męski jak nowy, piecyk żelazny szmatowy z rurami sprzeda — Poddany, Szamarzewskiego 34 zdw 74 541

Restauracja

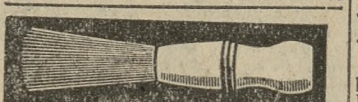
kawiarnia, cukiernia 6 000 złotych sprzeda Gozimirski, Inowrocław, Mikołaja 30. zdw 74 817

Samochód

dwu osobowy na dobrych oponach gotowy do jazdy za 900 zł sprzedam, zamienię na motocykl lub inną rzecz. Telefon 21-94. zdw 74 694

Dryling

albo dubeltówkę kal. 16 sprzedam. Plac Nowomiejski 1a, parter, prawo. zdw 74 695

Dobry

trwały pedzel, ułatwia golenie! Gwarantujemy za każdą sztukę. Reklamowe mydło do golenia Miodermu do każdego pedzla gratis. Drogeria Universum, Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 38. Pw 6943-46.183

Motor

16 KM Deutz i 5 KM I. H. C. jak nowe na chodzie na sprzedaż Oferty Kurjer zdw 74 548

Śrutownik

do zboża „Bamfort 4” używany w dobrym stanie, tania na sprzedaż. Dereziński, Stęszew, tel. 47. zdw 74 580

Roczniki

Kurjera Pozn. od 15. 4. 1926 do dziś wszystkie numery sprzedam. Upraszam oferty Kurjer zdw 74 538

Sprzedam

tania 200 centnarów ziemniaków. Wiadomość ul. Rybaki 18. IV. piętro, prawo zdw 74 553

Miód

pszczoły wysyłam w blaszankach za zaliczeniem pocztowym. 5 kg — 19 zł; 10 kg — 37 zł Karol Woś, Brzeżany, woj. Tarnopolskie. zdw 70 348

Wille

12 pokojowa, wolnych 5 pokoi 85 000, wpłaty 45 000, 7 pokojowa cała wolna, 45 000, wpłaty 25 000, reszta dogodne warunki spłaty — wskazać Biuro Handlowe Romana Szymańskiego 1. zdw 74 752

Czarny

plaszcz z futrzanym kołnierzem i brązowe ubranie na średnia figurę do sprzedania. Za Grobla 5. Pierunek. zdw 74 765

Willa

nowowbudowana z przyległym placem budowlanym w Kościanie na sprzedaż Wskazać Kurjer zdw 74 767

Skład towarów

kolonialnych

i wyrobów tytoniowych w Poznaniu przy głównej i bardzo ożywionej ulicy, od dawna dobrze zaprowadzony, z kompletnym urządzeniem, z towarem lub bez, z przyległym małym pokojem oraz piwnicą do nabycia Lokal w dobrej okolicy handlowej nadaje się na każdą inną branżę. Ku-backi, ul. Półwiejska 15. zdw 74 766

Do sprzedania

ca. 20 m² czarnych debów. Majętność Skoki. zdw 74 750

Skład

próżny za kwartalną dzierżawą wynajmie Pankiewicz, Wielkie Garbary 42. zdw 74 748

Fryzjerski

skład z mieszkaniem sprzedam. — Male Garbary 14. I. rw 7 734

Wóz

rekl. dla piekarsza lub innej branży tania do sprzedania. Poznań, Półwiejska 26. rw 7 726

Młody

jeleni tegoroczny oswojony na sprzedaż. Cena 250 zł. Zgłoszenia do Kurjera zdw 74 793

Plac

1200 kwadratów metrów sprzedam za 35 tysięcy w dobrym położeniu. Informacji udzieli Cukiernia, Dąbrowskiego 36. zdw 74 771

Skład

kolonialny świetnie prosperujący obrót dzienny 250—300 złotych, przyległe 2 duże pokoje kuchnia, dzierżawa miesięczna 80 złotych, z powodu przejęcia innej branży natychmiast do objęcia, wskazać Strabel, Wierzbicice 43. dom przy ul. zdw 74 772

Dom

przy pow. mieście tania. Adres wskazać Kurjer zdw 74 785

Okazyjna sprzedaż

Dom II piętrowy z placem sprzedam tania bez długu za cenę 30 tysięcy złotych w dobrym miejscu wprost od właściciela. Informacji udzieli Cukiernia Dąbrowskiego 36. zdw 74 770

Skład

kolonialny mieście powiatowym sprzedam cena 7 000, wpłaty 4 000 reszta podług umowy. Sprynger, Koźmin, Klasztorna 44. zdw 74 789

Parcela

Rataje przy Miasteczku 2 800 mtr. kw. po 3 złote. Oferty Kurjer zdw 74 808

Skład

kolonialny trzypokojowym mieszkaniem, towarem, maglem 6 000 „Spółdzielnia Rolnicza”. Poznań, św. Marcin 15. I. zdw 74 730

Okazyjna

sprzedaż futerka ulanka i inne rzeczy wojskowe oraz rondle miedziane jak nowe i samowar. — Długa 11. parter, prawo. zdw 74 608

Jadalnie

męskie pokoje. Stolarnia, Kolejowa 48. Maciejewski. zdw 74 627

4 morgi

lasu sprzedam Adres wskazać Kurjer zdw 74 621

Futra

Kto u mnie jeszcze nie kupił? ten nie powinien minąć mego składu, jeśli chce zaoszczędzić pieniądze Dobrowolski Marcina 1. zdw 74 617

Leżankę

pierwszorzędna nowa tania sprzeda Rakowski. Wsólna 41. zdw 74 552

Karakulowy

plaszcz na większą figurę okazyjnie na sprzedaż Piekary 12, parter, prawo. zdw 74 591

Futro

karakulowe długie damskie na sprzedaż. Za Bramką 4. I. p. lewo. zdw 74 605

Wille

czynszowa w dobrym położeniu, z wolnym 5 pokojowym mieszkaniem sprzedam Oferty Kurjer zdw 74 602

Przy spiesznym kupnie

korzystnie na sprzedaż z powodu likwidacji 60 rocznych masłnic, 25 konwi do mleka, sita zbiorniki mierniki itd. Sprzedaż natychmiast całkowitą ewentl. częściową. Odpowiedź skierować do Kurjera zdw 74 613

Meble

na dogodnych warunkach spłaty: gotówką wysoki rabat, olbrzymi wybór Marcin Żytkowski tylko Chwaliszewo 5. bnp 962-3

Tanio

sie ubierzsz umiłowiesz w Do mu Komisowym św. Marcin 78a Pw 6 630-1

Meble

na raty i za gotówkę po najniższych cenach poleca Spryngacz Wielka 13. Klienteli zamieszko- wej odstawiamy własnym samochodem Pw 4 972-3

Płaszcze damskie

najnowsze fasony, desenie, własnej fabrykacji poleca gotowe, miarowe najtaniej Stary Rynek 76. I. piętro. zdw 74 057-8

Fortepian

dobrze utrzymany na sprzedaż. Obejrzeć można codziennie od godziny 10—1. Strzelecka 12, parter, prawo. zdw 74 511

Tanio

do odstąpienia bardzo oryginalny rudy wyjec, Wincenty Birkenmajer, Rawicz, Korpus Kadetów zdw 74 522

Dwie kapy

oryginalne na chłodnicę Steyra, zegar oraz stała koncesja samochodowa tania na sprzedaż. — Oferty Kurjer zdw 74 518

Parcela

budowlana za wpłatą 400 złotych do sprzedania Białkowski, Wroniecka 18. rw 7 727/8

Pończochy

piękne, dobre, tanie. — A. Szymański, Poznań, św. Marcin 1. specjalny skład pończoch. Kw 1178/9

Motor

benzynowy piecio konny, używany lecz w dobrym stanie tania sprzedam. A. Bakos, Poznań, Staroleka, św. Antoniego 1. zdw 74 381-2

5 KU'NA

Poszukuje

ostrego psa. Kurjer zdw 73 430

2 psy

ostre, czujne kupy Krzyżanowski, Szewska 14. zdw 74 802

Kupię

kryty, używany nowoczesny. Ford, Chevrolet, Studebaker, Essex lub podobny. Oferty Kurjer zdw 74 223

Kupię

za gotówkę 10—20 tys. zł domek z ogrodem bez lokatorów małe gospodarstwo lub wille w mieście lub na wsi, gdzie dobra komunikacja — wolny do objęcia. Dokładne oferty Kurjer zdw 74 291

Książki

poszczególne dzieła i całe biblioteki kupuje po cenach najkorzystniejszych „Książka Antykwarjat”. Woźna 12 zdpw 73 871

Kupię

piec kuchenny (westfalski) M. Pawłowska Szamarzewskiego 36 zdw 74 545

Kupię

Szukam
mieszkania 4 pokojowego bez mebli, światła elektryczne, nie więcej drugiego piętra. Agencji wykluczeni. Spieszne oferty do Kurjera zdw 74 705

Poszukuje
2-4 pokoju kuchnia okolic, warunki obojętne. Oferty Kurjer zdw 74 746

Zapłacę
dobrze za 2 pokojowe mieszkanie, warunki duże pokoje, łazienka, pokój dla służącej, możliwie elektryka. Zgłoszenia Kurjer zdw 74 754

Poszukuje
2-4 pokoju na mieszkanie, cena obojętna i położenie. Oferty Kurjer zdw 74 776

3-4
pokojowego mieszkania na Łazarzu poszukuje. Oferty Kurjer zdw 74 786

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
dwa pokoje z wygodami w Warszawie na większe w Poznaniu. Wiadomość: Hotel Francuski, pokój nr. 55, między 4 a 6. zdw 74 572

Zamienię
mieszkanie 3 pokojowe z komfortem w śródmieściu na 5 pokojowe, najchętniej na Jeźcach. Oferty Kurjer zdw 74 526

11 POKOJE UMEBL.

2 pokoje
dwuosobowe 1 na jedną osobę, dobrze umeblowane wynajmę od zaraz z całonocnym utrzymaniem. B. Zabłocka, — Aleje Marcinkowskiego 1. I. p., telefon 3905. zdw 74 378

Pokój
umeblowany wynajmę panu inteligentnemu Kosińskiego 10, parter, prawo. zdw 72 982

Miesięczne
pokoje wynajmę hotel Francuski. zdw 73 776

Pokój
elegancko umeblowany wynajmę solidnemu panu. Górna Włda 36, III. piętro. zdw 73 986

Pokój
elegancko umeblowany do wynajęcia. Marsz. Focha 70, front, II. prawo. bpw 908

Niekrepujący
umeblowany pokój dla dwóch osób zaraz do wynajęcia. Wiadomość od 4-6 po poł. Grunwaldzka 5. I. p., pr. zdw 74 486

Pokój
zaraz. Grobla 19. I. prawo. bpw 974

Pokój
dla 2 osób do wynajęcia. — Szewska 14. II. piętro, prawo. zdw 74 363

Solacz
pokój wolny. Mazowiecka 5. zdw 74 330

Pokój
duży, osobne wejście, używaniem kuchni oddam za pożyczkę 600 zł w procentach. Oferty Kurjer zdw 74 556

Pokój
nowoczesnym domu dla inteligentnych, kuchnia warszawska, dyktetyczna. Waly Jagiello 20. II. prawo. zdw 74 543

Przyjmę
kilka pań na stancje wspólny pokój. Św. Wojciech 2. Kuś. zdw 74 530

Pokój
wspólny panom na stałe Strzelecka 8. III. lewo. zdw 74 528

Pokój
dwuosobowy dla inteligentnego małżeństwa lub samotnych z dobrem utrzymaniem. Kreta 24. III. lewo. zdw 74 527

2 młode
panienki poszukują skromnego umeblowanego pokoju z własną pościelą. Oferty Kurjer zdw 74 521

Pokój
utrzymaniem wynajmę zaraz. — Chwaliszewo 60/62, tylny dom, parter, lewo. zdw 74 512

Pokój
elegancko umeblowany niekrepujący dla lepszego pana od 1 grudnia do wynajęcia. Kwiatowa 3. II. lewo. zdw 74 509

Duży
pokój z wygodami oddam zaraz lub 1. 12. panu lub pani tylko z inteligencji. Ul. Św. Józefa 5. II. prawo. zdw 74 508

Inteligentem
osobom pokój utrzymaniem — Podgórna 2 a. III. prawo. zdw 74 505

Pokój
z światłem elektrycznym dla 2 lepszych panów od 1. 12. do wynajęcia. Graniczna 12. II. pr., prawo. zdw 74 400

Salonik
i sypialnia dla 2 lub 3 osób od 1. 12. do wynajęcia z używaniem kuchni. Piekary 13 b, Jarmuszewicz. zdw 74 588

Pokój
3 osobom wynajmę. Wierzbicice 39 a. III. prawo. zdw 74 741

Pokój
umeblowany 1-2 osób od 1. 12. wynajmę. Matejki 51. parter, prawo. zdw 74 598

Pokój
frontowy, ładny na 2 osoby wynajmę. Dąbrowskiego 90, parter, prawo. zdw 74 618

Pani
pokój wynajmę. Łakowa 16. I. p. lewo. od 5-7. zdw 74 615

Centrum
pokój 2-3 uczenie zaraz wolny. Kantaka 5 dom tylny. II. lewo. zdw 74 661

Pokój
niekrepujący, ładnie umeblowany jednej lub dwóm solidnym paniom wynajmę. Półwiejska 6. podwórce. I. pr. zdw 74 658

Pokój
frontowy umeblowany wynajmę panu ul. Czaicza 2 II. pr., prawo. przy Rynku Wileckim. zdw 74 644

Pokój
dobrze umeblowany, światło elektryczne, ogrzewanie, winda, z utrzymaniem lub bez. 27 Grudnia 10, III. zdw 74 674

Pokój
frontowy umeblowany na biuro wynajmę. Strzelecka 3. parter, prawo. zdw 74 679

Skromny
pokój wynajmę solidnej osobie od 1. 12. — Chojnicki, Patrona Jackowskiego 17. jw 3018

Pokój
czysty elektrycznością, ogrzewaniem. Sniadeckich 28. parter, prawo. zdw 74 710

Pokój
wspólny od 1. wolny. Wierzbicice 39. II. lewo. zdw 74 714

Centrum
pokój utrzymaniem, elektryczność wynajmę. Marcinkowskiego 16. II. prawo. zdw 74 703

Pokój
umeblowany wynajmę. Poplińskich 12 a. II. piętro, prawo. zdw 74 745

Umeblowany
pokój dla inteligentnych panienek Ratajczaka 10. II. zdw 74 744

Pokój
ładny 2-3 spokojnym panom. — Kanałowa 4. II. zdw 74 699

„Informator” poleca
pokoje umeblowane dla panów, pań małżeństw, Ratajczaka 15. zdw 74 757

Panienka
skromna na wspólny pokój. W. Garbary 5. II. prawo, front. r. 7732

2 pokoje
umeblowane, niekrepujące, światło elektryczne od 1 grudnia do wynajęcia. Zgłoszenia do godz. 3. Stary Rynek 53-54. III. wprost. zdw 74 708

Pokój
umeblowany dla inteligentnej panienki od 1. 12. do wynajęcia. Ul. Małackiego 13. I. prawo. zdw 74 734

Centrum
2 pokoje na biura lub prywatne. Marcin 18. III. lewo. zdw 74 743

12 SZUKA POKOJU

Pani
poszukuje pokoju komfortowego z fortepianem u starszej samotnej pani. Oferty Kurjer zdw 74 234

Poszukuje
wytwornie urządzonego pokoju z pełnym utrzymaniem i telefonem nie wyżej II piętra w dzielnicy Łazarzkiej ewt. ulica Jasna lub okolicą od 1. 12. Posp. oferty z podaniem warunków do Kurjera zdw 73 905

Młode
małżeństwo poszukuje zaraz lub 1. 12. wprost od gospodarza na rok większego próżnego pokoju w śródmieściu. Czynsz zgóry. Później większe mieszkanie. Oferty Kurjer zdw 74 262.

Bezdzietne
małżeństwo szuka pokoju próżnego od 1. 12. 20 Zgłoszenia Kurjer zdw 74 231

Pani
poszukuje skromnego pokoju. — Zgłoszenia Kurjer zdw 74 710

Studentka
poszukuje czystego pokoju przy solidnej rodzinie możliwie w śródmieściu. Zgłoszenia Kurjer zdw 74 561

Małżeństwo
bezdzietne poszukuje pokoju do brze umeblowanego z używalnością kuchni od 1. 12. tylko centrum. Zgłoszenia Kurjer zdw 74 560

Pokój
skromnego, niedrogi, niekrepującego wejściem poszukuje zaraz panna. Dzierżawę place trzy miesiące zgóry. Oferty tylko z podaniem ceny do Kurjera zdw 74 520

Panienka
poszukuje skromnego pokoju. — Oferty Kurjer zdw 74 503

Pan
poszukuje pokoju umeblowanego niekrepującego od 1. 12. do 50 zł pościel własna. okolicą Fredry. Oferty Kurjer zdw 74 582

Dam
3 miesiące zgóry za mały pokój skromny lub próżny. Oferty Kurjer zdw 74 573/4

Pokoju
poszukuje 2 panów, okolicą Plac Nowomiejski, światło elektryczne Kurjer zdw 74 592

Gimnazjasta
poszukuje skromnego pokoju z utrzymaniem, pościel własna. — Warunki Kurjer zdw 74 539

Pokoju
poszukuje panienka. Oferty Kurjer zdw 74 611

Umeblowany
niekrepujący pokój, śródmieście, poczekaj Jeżyce, niedrogi, podaniem ceny dla młodej pani poszukiwany Oferty Kurjer zdw 74 610

Student
szuka pokoju z utrzymaniem przy kulturalnej rodzinie. Zgłoszenia Kurjer zdw 74 641

Nauczyciel
poszukuje pokoju, okolicą Zacz. Ewentualnie za lekcje łaciny etc. Oferty Kurjer zdw 74 239.

Pokoju
z używaniem kuchni, poszukuje bezdzietne małżeństwo (urzędnik) dzierżawę naprzód Oferty Kurjer zdw 74 709

Dwóch
panów poszukuje pokoju bezwzględnie niekrepującego. Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 74 724

Potrzebne
2 pokoje z utrzymaniem dla 2 panów, możliwie z fortepianem, najchętniej Jeżyce. Oferty Kurjer zdw 74 704

Pokoju
umeblowanego przy Wielkiej od 1. 12. poszukuje. Oferty ceny Kurjer zdw 7731

Młody
solidny pan poszukuje czystego pokoiku, cena do 30 zł ewentualnie wspólny. Zgłoszenia Kurjer zdw 7733

Poszukuje
od 1. pokoju na 3 osoby ewentl. 2 pokoi po 2. Pościel własna. Zgłoszenia Kurjer zdw 74 788

Panienka
szuka pokoju śródmieściu niekrepującego, własna pościel. Oferty Kurjer zdw 74 795

Student
poszukuje pokoju utrzymaniem, centrum dobry dom. Oferty cen Kurjer zdw 74 804

13 LOKALE

Ubikacje
składnicowe blisko Rynku, parterowe, jasne, suche, przestronne wraz z sklepem, wolne zaraz wprost od gospodarza za przystępnym czynszem kwartalnym. Telefon 3976 zdw 74 104

Szukam
suchej i widnej ubikacji. Kasperski. Półwiejska 10 zdw 74 622

Na biura
do wydzierżawienia 3 duże ubikacje okolicą R. Ratajczaka. Oferty Kurjer zdw 74 660

14 DZIERŻAWY

Skład
dla siodlarstwa, drogerii, koszykarstwa i t. p. Marszałka Focha 79. telefon 41-81 zdw 73 495

Do wydzierżawienia
zaraz skład z urządzeniem w mieście powiatowym w rynku. Zgłoszenia Kurjer St. Rynek zdw 7713

Piekarni
poszukuje celem dzierżawy, takowa ewentl. kupię wraz domem. Podanie warunków. Oferty Kurjer zdw 74 565

Kiosk
w ruchliwym punkcie miasta od 1 stycznia z roczną dzierżawą 1500 zł zgóry do wydzierżawienia. Na odpowiedź dołączyć znaczek. Zgłoszenia Kurjer zdw 74 547

Gościniec
(oberża z pełnym wyszynkiem, sala, skład kolonialny, bez konkurencji, duża wieś kościelna, do objęcia 4-5 tys. „Osada polska”. Rzeźniczy 9. zdw 74 731

Potrzebna
piwnica na składnicę. Zgłoszenia Kurjer zdw 74 513

Magazyn zbożowy
zaprowadzony od lat kilku w wielkiej wsi, korzystnie do wydzierżawienia zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdw 74 628

Składu
na krótkie towary poszukuje K. Tomaszewska, Karmin, per. Bojanowo Stare, pow. Śmigiel. zdw 74 635

Restauracja
w mieście powiatowym przy rynku z przedsiębiorstwem przemysłowym i mieszkaniem za zgodą gospodarza domu, cena 4500 zł zaraz do oddania. Zgłoszenia pod zdw 2900 do Kurjera Pozn.

Bufet dworcowy
na dworcu II. klasy z kompletnym urządzeniem oraz 6 pokojowym mieszkaniem z powodu choroby właściciela zaraz do objęcia. Potrzeba 6-7 tys. zł. Zgłoszenia przyjmuje J. Koralewski, Inowrocław, Łucjana 2. tel. 325. zdw 74 826

Młyn
parowy przemiał 150 ctr. i 80 móg ziemi wydzierżawie z ziemią lub bez. Przebiecie 15-20 000 zł. Oferty Kurjer zdw 74 820

Dzierżawy
folwarku od 150-300 móg dobrej ziemi poszukuje zaradowy rolnik. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 74 815.

Kantyna
do wydzierżawienia Kurjer zdw 74 533

Mam
kilka dobrych piekarni na prowincji do wydzierżawienia Agencji wykluczeni Oferty Kurjer zdw 74 629/30

16 OSOBI TE

Akta Czarnecki
contra Karłowska zastawione w eksp. Kurjera dnia 16. II. zwrócić Słowackiego 12 II. piętro za wynagrodzeniem zdw 74 278

Kazino.
Czy omyka? Wsiadała pani wczoraj 7 wiecz. w dziewiątkę? Proszę łask. odp. Kurjer zdw 74 787

21 ZGUBY

Zgubiłem
książeczkę wojskową na nazwisko Antoni Drajerzak kapral, unieważniam zdw 74 164

Unieważniam
skradziony mi wykaz służbowy Dyrekcji Cel w Poznaniu Stachowiak Zygmunt. zdw 74 609

Książeczkę
wojskową na nazwisko Hieronim Strzyżewski unieważniam zdw 74 311

Znalezione
12. 11. 29 damski zegarek w drodze od ul. Niezależności do Mostu Dworcowego. Adres Kurjer zdw 74 693

2 ROZMAITE

Robótki ręczne
rysuję po cenach um. kowanych. Jankowska Stary Rynek 48 II bpw 948

Wszelkie
reparacje zegarków oraz napraw wszelkiej biżuterii wykonuje sumiennie tania firma F. Tarłowska, plac Wolności 11 (pod filarami) Pw 4941

Kuśnierka
przyjmuje prace w domu, poza domem, naprawę futra. Kosińskiego 14. I. pr., Manyś. zdw 74 431

Wypożyczalnia
książek. Największa w Poznaniu, 2 zł miesięcznie, Woźna 12 zdw 73 870

Obuwie
kupuje się najtaniej u Sterna Chwaliszewo przy moście. bp 876

Kapelusze
damskie przerabiam tanio w przeciągu 24 godzin Sokółowska. Zwierzyniecka 22. I. piętro, dawnej Plac Wolności 7. bpw 913

Dywany
reparuje. Tabernacki, Raczynskich 2. parter, lewo, przy pl. Bernardyńskim. zdw 74 675

Obrazy oprawa obrazów
najtaniej w firmie Witold Lewowski, Wrocławska 36. Pw 6039 40-43.123/4

Gluchota
uleczalna. Wynalazek „Eufonia” zademonstrowany specjalistom. Usuwa przystępny słuch, szum, ciekawie uszu. Liczne podziękowania. Zadzajcie bezpłatnie pouczającej broszury. Adres „Eufonia”, Liszki, Kraków. Pw 7161/62-46.241/42

Pewna
pani znajdującą się w krytycznym położeniu prosi szlachetne serca o pożyczkę 200 zł pod zastaw biżuterii Zgłoszenia Kurjer zdw 74 576

Plaszcz — Futra
tak meskie jak damskie wykonuje pierwszorzędnie pod gwarancją dobrego kroju. Ceny przystępne. Kierczyński, mistrz krawiecki, Mosina, Poznań. zdw 74 531

Radjoaparar
5 lampkowa Neutrodyna z gwarancją i kompletnym urządzeniem korzystnie na sprzedaż. — Adres Kurjer zdw 74 581

Grafologia chiromantka
przyjeżdża z Ameryki przepowiada przeszłość i przyszłość z niemi pisma i kart i cały stan życia 27 Grudnia 5. II. wprost. Przyjmuje także w święta. zdw 74 304/5

Oddam
na wychowanie niemowlę w uczciwe ręce. Oferty Kurjer zdw 74 510

Piece
naprawia oraz czyści szybko, tańzo. Oferty Kurjer zdw 74 631

Instytut
lecniczy dla jakających się, chociażby najtrudniej mówiących. Leczenie trwa 4 tygodnie. Służba licznymi świadectwami dziełczynem. Przyjmuje i blizszych wiadomości udziela Ludwik Nowak, Kościół Włp., ul. Wielichowska nr. 14. (Na odpowiedź proszę znaćczek pocztowy). Pw 7160/57.16

Wspaniała
wystawa pięknych obrazów. — Zygmunt Morawski, Półwiejska 7, telefon 52-57 zdw 74 713

Futra
wykonuje z nowych skórek, przerabiam, pociągamy futra dla pań i dzieci, oraz wykonuje plaszczki i plaszczki. Praca berlińska, niskie ceny. Rybaki 20 a. I., prawo zdw 74 702

Kapelusze
damskie polecamy, przerabiamy, fasonujemy, farbujemy po cenach niskich. Półwiejska 12. I. lewo. zdw 74 321

Biegła
bielizniarka poleca się poza dom. Oferty Kurjer zdw 74 759.

W komis
weźmie towar Mam skład w rynku z dużym wystawowym oknem, nadający się na każde przedsiębiorstwo, w mieście garnizonowym. Warunki. oferty do Kurjera zdw 74 737

Krawcowa
wykonuje eleganckie suknie 8-15. plaszczki do 25 poranniki 6 zł. Gwarna 18. III. lewo. zdw 74 564

23 OZENKI

Wdowiec
lat 41, kupiec posiada młyn wodny i 40 móg roli, 2 dziećmi małżeństwem, poszukuje odpowiedniej partii od lat 25 do 36, wdowy niewykłuczone z gotówki od 5.000 do 15.000 zł. Oferty Kurjer zdw 74 514

Dyrektor majątków
poszukuje panienki z towarzysztwa w celu ożenku. Kandydatki z większego gospodarstwa lub z gotówką zechca się zgłosić do Kurjera pod zdw 74 553

Dla siostry
poszukuje posiedzieli ziemski meza. Panna lat 35, bardzo przystojna, posag 20.000 zł i wyprawa PP. Oficerowie, lekarze, pr. raczą oferty złożyć do Kurjera zdw 74 603

Blondynka
wesola gospodarna z mieszkaniem pozna panna na stanowisku celem zamażpójścia, wiek obojętny, tylko poważne zgłoszenia Kurjer zdw 76 616

Brunetka
lat 28, posiada 15 tys. zł i zalety których nie pragnie publicznie wychwalać, pozna z braku znajomości, w celu matrymonialnym pana wysokiego wzrostu nie dzielszych poglądów, posiadającego własne przedsiębiorstwo lub zaoszczędzoną gotówkę. Oferty Kurjer zdw 74 659

Kawaler
lat 29, statecznego usposobienia, pozna pannę posażną, najchętniej córkę właściciela drukarni, w celu matrymonialnym. Łaskawe oferty (możliwie fotografia) uprasza Kurjer Poznański zdw 74 822.

Brunetka
milla, gospodarna, inteligentna, wesolego usposobienia, niezamężna, posłubi starszego pana na stanowisku do lat 55. Wdowiec nie wykluczeni. Rzecz traktuje się poważnie. Oferty Kurjer zdw 74 806

24 NAUKA

Vala Jennings
przyjmuje kilka inteligentnych panienek do akademickiego kompleksu tańców. Lekcje prywatne o każdej porze. Ratajczaka 29. III. lewo. Pw 6924-45.78

Kilka pań
do kółka akademickiego (ceny 25 procent zniżone) przyjmie Akademia Tańców, Skarbowska 14, parter, lewo. Wpisy 6-9. Pw 7146/47.6

Koedukacyjne
Poznańskie Kursy Budowlane Kraszewskiego 17. III. prawo. zdw 73 143

Akademia Tańców
po powrocie z zagranicy prof. Stefan i Janina Wituszkowsky rozpozczeli naukę ostatnich nowości Wiednia, Paryża i Londynu. Skarbowska 14, parter, lewo sala komfortowa i niekrepująca. od 6-10. Pw 6922

Student
niem. udziela gruntowne lekcje oraz konwersacje niemieckie. — Małackiego 13. II. lewo. zdw 74 577

Korepetycji
poszukuje student w zakresie czterech klas gimn. hum. Zgłoszenia Kurjer zdw 74 539

Studentka<

Cukiernik
młodszy, samodzielny poszukuje posady. Łask. zgłoszenia Kurjer dw 2898

Uczniwa
panienka przyjmie posadę do wszelkich prac biurowych, najchętniej w większym przedsiębiorstwie. Oferty proszę skierować pod „Inteligentna”, Pilewy Wlkp., Skrzynka pocztowa nr. 9, dw 2881

Panna
znająca wszelkie prace biurowe, pisząca na maszynie poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer dw 74 567

Czeladnik
piekarski, b. urzęd. poszukuje pracy lub wstąpi jako współnik do dobrze prosperującej piekarni. Oferty Kurjer dw 74 566

Inteligentna
panienka z znajomością języków, wykształcona fachowo, poszukuje posady sekretarki lub podobnej. Łaskawe zgłoszenia Kurjer dw 74 563

Dziewczyna
sierota poszukuje posady, najchętniej w fabryce. Oferty Kurjer dw 74 559

Bona
II. kl. z kilkunastu lat praktyka poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer dw 74 558

Elewka
chcąc się wyuczyć gotowania oraz domowego gospodarstwa szuka posady w większym majątku lub w probostwie. Zgłoszenia Kurjer dw 74 555

Gospodyni
Inteligentna z wykwintnym gotowaniem poszukuje posady samodzielnej od 1 grudnia lub zaraz w lepszym domu, chętnie w probostwie. Zgłoszenia Kurjer Poznański dw 74 554

Kobieta
młoda, uczciwa, sumienna poszukuje posady na po południe, najchętniej sprzątania biur. Oferty Kurjer dw 74 550

Krawcowa
oraz kusiernka poleca się w dom i poza dom. Dąbrowskiego 35/37, w podwórzu u p. Krych. dw 74 549

50 zł
kaucej złoży młody, inteligentny człowiek z ukończonym 2 letnim kursem szkoły handlowej, za otrzymanie jakiegokolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer dw 74 546

Uczniwa
dziewczyna poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer dw 74 542

Dziewczyna
porządna z dobrymi świadectwami szuka posady do wszelkiej pracy domowej. Oferty Kurjer dw 74 578

Panna
znająca szycie, przyjmie posadę do dzieci lub pokojowej. Zgłoszenia Kurjer Poznański dw 74 536

Młodszy
pomocnik handlowy branży kolonialno-deli. i sprzętów kuchennych poszukuje posady zaraz. Miejsowość obojętna. Zgłoszenia podaniem warunków Kurjer dw 74 532

Służąca
szuka posady do wszystkiego bez gotowania. Zgłoszenia Kurjer dw 74 519

Służąca
do wszystkiego, dobre dłuższe świadectwa, samodzielnie gotowanie. szuka posady od grudnia. — Kurjer Poznański dw 74 535

Nauczycielka
z mat. gimn. i patentem nauczyc. poszukuje posady nauczycielki lub innej. Zgłoszenia Kurjer dw 74 551

Poszukuje
posady zaraz. Oferty Kurjer dw 74 599

Uczniwa
kobieta szuka posady od 11 przed południem zaraz. Oferty Kurjer dw 74 600

Szukam
posady jako ucznia do składu piekarskiego. Oferty Kurjer dw 74 594

Książkowa
młoda pisząca na maszynie szuka posady. Oferty Kurjer dw 74 593

Pokój
słoneczny natychmiast wynajme Plac Nowomiejski 5, III, dom ogrodowy. II. lewo. dw 74 586

Bufetowy
Starszy kucharz z brzozy kolonialnej i destylacji, który obecnie pracuje jako bufetowy w jednym tutejszym kasynie w Poznaniu, poszukuje posady jako bufetowy lub kierownik od 1 grudnia. — Oferty Kurjer dw 74 604

Ekspedjentka
z 8 letnią praktyką poszukuje posady branża obojętna. Oferty Kurjer dw 74 605

Pracząca
czysta, pierze dobrane, poszukuje prania. Oferty do Kurjera dw 74 608

Zbożowiec
Pomorszczanin lat 25, zdolny organizator, ze znajomością branży artykułów budowlanych, na kierowniczego stanowisku, zmienia posadę z dnem 1 stycznia 1930 r. Pierwszorzędne referencje, na życzenie kilka tysięcy złotych gwarancji. Zgłoszenia Kurjer dw 74 811

Podróżujący
wymowny, chętny i sumienny poszukuje posady. Łaskawe oferty do Kurjera dw 74 764

Córka
restauratora poszukuje posady do bufetu. Zgłoszenia Kurjer St. Rynek rw 7738

Służąca
dobrze polecona, samodzielna, poszukuje miejsca zaraz. Oferty Kurjer St. Rynek rw 7738

Dziewczyna
pracowita, rzetelna, szuka posady najchętniej zaraz. Oferty Kurjer dw 74 792

Była
urzędniczką pocztową z 6 letnią praktyką, dokładnie obeznana z książkowością, poszukuje posady. Łask. oferty Kurjer dw 74 791

Posługaczka
do wszelkiej pracy z praniem. — Oferty Kurjer dw 74 824

Emerytowany
inspektor celny, lat 46, zdrowy, energiczny, dobry administrator, posiadający referencje poszukuje posady magazyniera, kontrolera, nadzorca osobistego sekretarza lub jakiegokolwiek zajęcia. Zgłoszenia do Kurjera pod dw 2769a

Krawcowa
sila pierwszorzędna przyjmie odpowiedzialną posadę. — Oferty Kurjer dw 74 885

Pracząca
poszukuje prania. Półwiejska 85 III., dw 74 800

Panienska
młodsza poszukuje posady jako ekspedjentka. Zgłoszenia Kurjer dw 74 681

Młodsza
maszynistka poszukuje posady. Oferty Kurjer dw 74 677

Panienska
samodzielną, z dobrymi świadectwami poszukuje posady do samotnej osoby lub małej rodziny. Oferty Kurjer dw 74 676

Młoda
posługaczka poszukuje pracy. — Oferty Kurjer dw 74 667

Poszukiwani
dzielni, pracowici, inteligentni akwizytorzy do sprzedaży artykułów codziennej potrzeby przywłażają klienteli na dobrą prowizję na miasto Poznań. Zgłoszenia osobiste od 8 do 8 ul. św. Marcina 41. III. piętro. dw 74 721

Potrzebny zaraz
drugi służący kawaler. tylko najlepsze referencje piśmienne będą uwzględnione. Lipska. Lewków p. Czekanów. dw 74 454

100 zł
dziennie mogą zarobić akwizytorzy okazja dla agentów losowych i asekuracyjnych. Zgłoszenia: Śniadeckich 30. II. 4-7. dw 74 461

Potrzebna
na wieś osoba do prowadzenia domu i nadzoru nad 10 letnią dziewczynką. Znajomość francuskiego, początków muzyki, konieczna. Zgłoszenia z podaniem warunków i odpisów rekomendacji, których się nie zwraca. — Adresować: Dąbów - Muśnicki. Batorowo, p. Tarnowo Podgórne. dw 73 148

Dziewczyna
najchętniej ze wsi, do wszelkich prac domowych poszukuje małżeństwo z jednym dzieckiem. Zgłoszenia się od godz. 14 Dębica, Bzowa 8. I. piętro. dw 74 614

Nauczycielka
z pozwoleniem udzielania nauki potrzebna na wieś zaraz do dwójki dzieci w wieku 6 i 9 lat. Łaskawe zgłoszenia Kurjer dw 74 587

Agentów
dwóch solidnych i dzielnych poszukuje. Oferty Kurjer dw 74 755/6

Potrzebna
krawcowa z dobrem szyciem dla dzieci. Pawłowska. Szamarzewskiego 38. dw 74 544

Wymowni
panowie, panie zarabia 1.000—3.000 miesięcznie. Oferty z fotografią kierować Piotr Droga, Lwów. Piłsudskiego 6. dw 74 535

Uczeń
syn uczciwych rodziców może się zgłosić do odczytu zawodowej Pocztowa 83 dw 74 515/6

Potrzebna osoba
skromnych wymagań do zajęcia się samodzielnie domem u starszego wdowca. Zgłoszenia z krótkim życiorysem do Kurjera dw 74 669

Służąca
samodzielną z gotowaniem Marszałka Focha 50. Artykuły meblskie. dw 74 503

Uczeń
do chemigrafii potrzebny Zakład chemigraficzny Antoni Fiedler, Poznań, Długa II. I. p. dw 74 507

Wykarowacz
cegły potrzebuje cegielnia Marsz. Focha 72. I. dw 74 823

Pewna egzystencja
Staly zarobek wysokości 70 zł tygodniowo otrzyma młode, wzorowe w czystości, uczciwe, pracowite małżeństwo, na podstawie kontraktu, zamieszkałe w Główniej, Rodzaj zajęcia: roznoszenie środków spożywczych pod adresem przez nas wskazanym. Ubiegający się zobowiązani są do bezpłatnego odania nam suchej, przewiewnej piwnicy z oknem. — Gwarancja wymagana. Zgłoszenia pisemne do Kurjera dw 74 719

Uczeń
syn uczciwych rodziców, mający chęć wyuczyć się rzemiosła może się zgłosić. A Wujec, Kraszewskiego 7. jw 3019

Technik
dentystyczny, młodszy może się zgłosić. Ul. Prusa 20. I. jw 3017

Dziewczyna
z gotowaniem potrzebna zaraz, Kopernika 1, parter, lewa. dw 74 707

Kino - Teatr „BAJKA“
ulica Marszałka Focha 23

Kino - Teatr „CASINO“
Aleje Marcinkowskiego 28

Dziś i dni następne potężny dramat erotyczny polskiej produkcji

„MAGDALENA“

Role główne kreują: Irena Gawęcka — Zorika Szymańska — Mieczysław Cybulski — Wojciech Brydziński.

Seanse: 5.15 — 7.15 — 9.15
W niedziele pocz. o godz. 3. Pw 7168-47.65 Seanse: 4.45 — 6.45 — 8.45

Dziewczyna
uczniwa szuka posady do dzieci lub pokojowej. Oferty Kurjer dw 74 797

Posługi
poszukuje z dobrem gotowaniem i dobrymi świadectwami. Oferty Kurjer dw 74 807

Posługaczka
poszukuje zajęcia. Oferty Kurjer dw 74 738

Pracząca
szuka prania poza dom. Oferty Kurjer dw 74 740

Panienska
uczniwa, ułożona zna haft, różne robotki, krawieczkę. szuka posady ewent. do składu. Oferty Kurjer dw 74 606

Służąca
dobrem gotowaniem, poleceniem, dobre świadectwa poszukuje posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer dw 74 623

Sierota
poszukuje posady od 1. 12. z gotowaniem najchętniej do 2 osób. Oferty Kurjer dw 74 620

Posługaczka
w średnim wieku szuka posady lub prania. Oferty Kurjer dw 74 638

Szofer
młodszy (prowin.) potrzebny zaraz. Kaucja od 300. Oferty Kurjer dw 74 637

Szofer
poszukuje posady z dwuletnią praktyką, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer dw 74 636

Szukam pracy
inkasenta magazyniera lub woźnego. Na żądanie złożyć kaucję do zł 2.000. — Oferty kierować proszę do „Par”. Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod 57.15. Pw 7159/57.15

Dzielnia
ekspedjentka, branży towarów krótkich i bielizny poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer dw 74 723

Posługaczka
poszukuje posady. Oferty Kurjer dw 74 706

Pracząca
szuka pracy poza dom. Zgłoszenia Kurjer dw 74 718

Krawcowa
szuka pracy poza dom. Zgłoszenia Kurjer dw 74 717

Żelazniak
lat 22, na kierowniczym, samodzielnym stanowisku, dzielny fachowiec, zna również dokładnie branżę maszyn rolniczych, prima referencje, pragnie zmienić zaraz względnie od 1. 1. 1930 posadę. Miejsowość obojętna. Ewnt. przyjmie większe zastępstwo z każdą kaucją. Oferty uprasza do Kurjera pod dw 74 813.

Służąca
z gotowaniem potrzebna zaraz. — Piekarnia Strzelecka 21. dw 74 333

Agenci, agentki
potrzebni do ratulnej sprzedaży artykułów łatwego zbytu. Wymagana kaucja za kolekcję ewent. poważne polecenia. Oferty Kurjer dw 74 742

Służąca
starsza, uczniwa do wszystkiego z gotowaniem może się zgłosić zaraz. Mosina, Rynek 38. dw 74 697

Technik budowlany
potrzebny zaraz Zgłoszenia z podaniem miesięcznej pensji do Kurjera dw 74 769.

Dzielnego rytownika
poszukuje Zakład Graficzny J. Goździejewskiego. Poznań, Wielka 20. dw 74 762

Młynarz
samotny, dokładnie obeznany z motorem gazowym, potrzebny zaraz. Trilg-młyn, poczta Janikowo. dw 74 768

Potrzebna
na wieś rutynowana bona, najchętniej z francuskim. Zgłoszenia Kurjer dw 74 751.

Samodzielną
panią lub pana kaucej pożądana, mieszkanie wolne, powiatowe miasto, do prowadzenia składu komisowego poszukuje Organizacja, Górna Wilda 10. dw 74 794

1.500 złotych
miesięcznie mogą zarobić zdolni inteligentni kancionowani akwizytorzy, poważnego wydziału. Dokładne oferty: Poznań, skrytka pocztowa 1.007. dw 74 307

Uczniwa
do biura potrzebna. „Centrum”. Żydowska 5. dw 74 799

Dziewczyna
do wszystkiego zaraz potrzebna. Konieczna, Żupańskiego 16. I. piętro. dw 74 800

Chcesz otrzymać
posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne profesora Sekulowicza, Warszawa, Żółwia 42n. Kursy wyuczają listownie buchalterji, rachunkowości kupieckiej korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu prawa kaligrafji pisania na maszynach, tencaroznawstwa angielskiego, francuskiego, niemieckiego pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów. nw 5201

Bona II. kl.
uczniwa i religijna potrzebna do trzech dziewczyn. — Zgłoszenia z podaniem referencji i warunków nadesłać do Kurjera dw 2586

Szoferów
z dłuższą praktyką, trzech z kaucej poszukuje. Adres wskazać Kurjer dw 74 568

Uczeń
może się zgłosić. Piekarnia Rajski, Małeckiego 12. dw 74 587

Ręczniarka
potrzebna młodsza Woźniak, Żydowska 5, podwórce, II. pr. dw 74 575

Służąca
z dobrymi świadectwami potrzebna zaraz. Długa 4. II. prawo. dw 74 633

Służąca
młodsza uczniwa zaraz potrzebna lub od 1. 12. Bączkowska, ulica Grunwaldzka 4. dw 74 650

Pianistka
rutynowana z repertuarem lub bez potrzebna do Kina „Luna”, Gniezno. Oferty St. Bukalski, Gniezno, Cierpięgi 14. dw 74 643

Pomocnik
i uczeń fryzjerski potrzebni. Feliks Ostrowski, Swarzędz. dw 74 646

Uczniwa
do szycia natychmiast potrzebne. Podgórna 12b, parter, prawo. dw 74 670

Poszukujemy
w każdej miejscowości właścicieli sklepów, odsprzedawców, handlujących oraz ludzi pragnących objąć przedstawicielstwo i sprzedaż patentowanego sensacyjnego artykułu. Kto widzi kupuje. Stali i duży zarobek zapewniony. Po wszelkiej szczegóły zwracać się listownie do firmy „Hermes”, Łódź, skrzynka poczt. 392 m. dw 74 819

Fryzjerka
potrzebna na stałe Ziółkiewicz, Wielka 15. dw 74 715

Dziewczyna
uczniwa potrzebna zaraz do prowadzenia gospodarstwa domowego z praniem Kochanowskiego 2, Grzeszkowiak. dw 74 720

Chłopiec
do posyłek. Drogeria, Podgórna dw 74 733

Młodsze panienki
na miarowe kamizelki mogą się zgłosić Winiszewski, Wielka 15, II. wchód, III. piętro. dw 74 668

Dzielną
pomocnik krawiecki na miarówkę i konfekcje. — Zgłoszenia A. Śmiałek, Jarocin r 7725

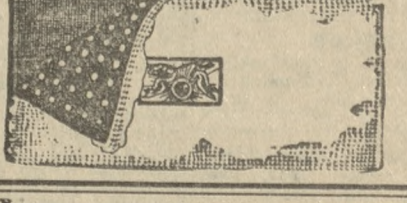
Panienska
chcąc się wyuczyć wykwintnego gotowania, pieczenia ciast tortów pod kierownictwem cukiernika Nauka miesięcznie z utrzymaniem 70 złotych. Po ukończeniu nauki każda panienska otrzyma posadę. Kurdelska, Plac Nowomiejski 1. dw 74 525

Uczni
w naukę krawiectwa przyjmie L. Cygański, Grodzisk Wlkp. dw 74 247

Pomocnik
krawiecki potrzebny. Nowakowski, Półwiejska 4, podw., prawo, III. piętro. dw 74 790

Reumatyzm i nerwobóle

uśmierza skutecznie.
Zadać w aptekach jak poniżej.

Pw 6510-243,30

Humor zagraniczny

— Obawiam się, że źle czyrnisz, przyjmując tę dziewczynę do służby. Zama się wygadała, że w dwunastu miesiącach służyła już w dziesięciu rodzinach!!
— Właśnie dlatego ją przyjmę. Wyobraź tylko sobie, ilu cennych informacji dowiem się od niej o tych dziesięciu rodzinach!
(Humorist — London) S. F.

Przedpłata na grudzień 1929 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w kwiecień 4.00 w agencji w mieście 4.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu 4.70 z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie 4.86 kwartalnie 14.58. Pod opaską w Polsce 9.00, pod opaską w innych krajach 11.00. W razie wypadków spowodowanych silną wyższą przesyłką w zakładzie drukiem i t. p. wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odeszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 80 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu 150 gr. przed wiadomościami potocznymi 240 gr. od 1-lamowej milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedawiat do godz. 9 przed połudn. Drobne ogłoszenia słowo napisowe (tłuste) 80 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.

Telefony do Redakcji i administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2306, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149